

BOMOI NA YO ELONGOBANI

NA NSANGO-MALAMU?

 Tótikala ndenge totelemi ntango moke, wana togumbi mitó sikawa mpo na kotalela Nkolo. Soki bosenga ya kotalisa na Nzambe ezali, bokoki kotombola bobele loboko sikawa epai na Ye, *boye*, pe kosimba na motema na yo likambo oyo olingi.

² Tata na biso na Likolo, tozongisi matondi mpo na mokolo ya sika. Pe sikawa ebandi kokomama; ekokómá histoire. Liyangani ya ntongo oyo esili koleka. Maloba elobamaki ezali na mopepe, etiami na bande, pe ekosengela na biso kokutana na Yango mokolo moko. Ekosengela kozala solo to lokuta. Pe to—tondimi ete Ezali solo, mpo Ezali Liloba na Yo.

³ Sikawa, tobondeli ete Ópesa biso, na mpokwa oyo, makambo tozali kosenga. Wana totomboli maboko, tozali kotalisa bosenga. Oyebi bosenga na biso, pe makambo tozali kosenga. Na bongo tobondeli ete Óyanola biso, Nkolo, pe ópesa biso imposa ya mitema na biso, elingi koloba, soki tokoki kosalela yango mpo na kokumisa Yo. Kokisa yango, Nkolo.

⁴ Bikisa bokono kati na biso. Longola masumu pe kozanga kondima nyonso. Pesa biso lisusu ya Yo... eteni ya mapamboli na Yo, na mpokwa oyo, Nkolo, wana tozali kakanisa likolo na Liloba, pe eleko tozali kobika. Tosangani elongo, Tata, na ntina mosusu te bobele koluka koyekola lolenge ya kobika malamu koleka, pe kobika pene na Yo koleka. Mpo tomoni mokolo yango kobelema, pe tosengeli kosangana mbala na mbala, mpo na kozua malako kouta na Yo. Kokisa yango, Tata, na Nkombo na Yesu. Amen.

Natondi bino. Bokoki kofanda.

⁵ Nayebi ete molunge ezali makasi, pe bisika nyonso etondi méké mpenza. Na bongo bólimbisa biso mpo tozangi... mopepe ya malili. Pe ngai... Ntango mosusu ekozala... Nazali na makambo mibale oyo nalingi kosala mpo na losambo, bobele ntango nakozonga, na lolenge nalingaka, soki nazongi na mayangani ndenge esengeli. Nalingi kotia pia—piano, kotála *boye*, mpo mobeti na yango átalaka eyanganelo. Nalingi kotia órgue kotála na ngámbo *oyo*; ná mopepe ya malili. Na ntango yango nakomiyoka ete ekoki. Na bongo tozali... Tokotálela Nkolo, mpo toyebi ete Akopesa biso yango.

⁶ Nakanisi, bayebisaki ngai ete Ndeko Hickerson nde azuaki likambo *oyo* na zulunále. Atiaki yango kuna na mésa na ngai. Ezali lisangana ya Banje oyo elobelamaki na zulunále. Bomoni lolenge ya piramíde? Botala Ye oyo azali na ngámbo *oyo*, ná

lipapú ya sónge, azali koya ná tólo na Ye elénda, na ngámbo na ngai ya mobali. Ndenge nalobaki bobele na eteyelo oyo, eleki ba-sanza na ba-sanza na ba-sanza, bomoni, Yango wana. Pe zulunále *Look* . . . To zulunále *Life* nde ekomi Yango, ya sanza ya—ya Mitano, mokolo ya 17 sanza ya Mitano, nabanzi ezali yango. Ezali bongo? Ya mokolo ya 17 sanza ya Mitano. Madame Wood ayebisaki ngai lelo ete bato mingi babengaki ye mpo na kotuna. Ezali oyo ya sanza ya Mitano, mokolo ya 17 sanza ya Mitano.

⁷ Ezali lipata moko ya kokamwa. Lipata yango ezali na kilomètre ntuku minei na mibale na likolo pe molai na yango kilomètre ntuku minei na mwambe. Pe yango nde tozalaki kolobela awa. Kuna nde Mwanje na Nkolo akitaki pe aningisaki esika yango. Pe nyonso . . . Lokito ezalaki makasi koleka . . .

⁸ Nayebi ezali na moto moko, soki . . . Nakanisi, Ndeko Sothmann, namonaki ye esika moko, kala mingi te. Azali awa. Atelemaki . . . Iyo. Kuna na sima *awa*. Atelemaki wana pembeni ntango esalemaki. Nakansi nazalaki mpenza mosika na ye te. Namonaki ye, namekaki kopepa ye na loboko. Bobele, nazalaki na ba-jumelle na ye. Oyo, ba—banyama, oyo tozalaki koluka na bokila, bazalaki . . . Bazalaki na ngomba yango te. Bongo, bakendeki na ngomba mosusu. Nakutanaki na bango, liboso na mokolo yango, pe nayebisaki bango bisika basengelaki kokende. Nakendeki *boye*, esika, soki bayei na ngámbo oyo, nalingaki se kobeta masasi na likolo mpo na kozongisa bango kuna, mpo bango bákoka kozua nyama na—na—na bango. Na bongo, ezalaki nde ba-nsombo.

⁹ Na bongo, nakendeki kuna, na ngámbo oyo, pe bazalaki te. Na ngámbo nyonso mibale, bazalaki te. Namonaki Ndeko Fred kobima, kasi bazalaki kuna te. Azongaki, pe Ndeko Norman amataki likolo na ngomba. Pe nabalukaki, nakitaki na mwa lobwaku pe namataki, ngai moko, na ntaka ya kilomètre pene na mibale na ndambo kati na etüká moko ya mpasi mingi. Nafandaki pe nazalaki bobele kotambwisa miso. Ntongo ebandaki kotána.

Pe nazalaki kolongola, eloko tobengaka kuna, ba-nzúbe. Ezali lokola felele ya bardane. Kolongola yango na lokolo ya patalon na ngai, na lolenge moko mpenza oyo namimonaki kosala ntango nazalaki awa koyebisa bino emononeli yango, pene na sanza motoba, liboso ékokisama. Namilobelaki: “Ezali kokamwisa. Tala ndenge nazuami mpenza na nordi ya Tucson, lokola na nordi-esti. Esali . . .”

“Tucson,” bomikanisela, nalobaki, “moke na sudi-esti.”

Pe nalobaki: “Ezali kokamwisa.” Nazalaki kotala ba-nzube yango, *boye*, kolongola yango na . . . mingi na yango, kolongola yango na makolo ya patalon na ngai. Soki okómá naino kuna te, etüká yango ezali biliki. Ezali ata moke te lokola esika oyo. Ezali

polele koleka mbala ntuku mibale; pe ba-nzete ná biloko lokola oyo ezali awa ezalaka te. Bobele ba-nzúbe ná zelo.

¹⁰ Bongo, na—nazalaki kotala yango *boye*. Natombolaki miso na likolo. Pe, pene na, na mètre nkama mwambe longwa na ngai, namonaki motó mobimba ya... etóngá mobimba ya ba-nsombo, bazalaki, babimaki kino suka, esika bazalaki kolia matiti ya zamba. Pe namilobelaki: “Sikawa, soki nakoki komema Ndeko Fred ná Ndeko Norman kuna, ezali mpenza esika yango.”

¹¹ Pe na mpokwa oyo elekaki, Molimo Mosantu asalaki na kokamwa mingi kati na molako, kino Azalaki koyebisa ngai makambo esilaki kosalema pe oyo ezali kosalema. Nasengelaki kotelema pe kokende mosika na molako na ngai.

Bongo, na ntongo elandaki, namataki kuna. Pe nabandaki...Namilobelaki: “Sikawa, soki nakoki kokómá esika Ndeko Fred azali, nakomema ye na ngomba oyo,” ezali pene na—pene na ndambo na kilomètre na ngámbo *oyo*. Nasengelaki kotambola pene na—pene na kilomètre misato, to koleka, mpo na kozua ye, to minei na ndambo. Na ngámbo mosusu *oyo*, kokita na oyo tobengaka mokongo ya nsombo, komata boye, likolo na ba-*ngomba* ebükáná-bükáná pe mabúlú oyo, pe kokita *boye*, kokatisa na ngámbo mosusu, pe kokita na ngámbo *oyo* mpo na kozua ye. Na sima, asengelaki kokita sémba kino na nse ya ngomba, mpo na kozua Ndeko Norman, oyo akokaki kozala na ntaka ya kilomètre motoba na ndambo to mwambe, pe kozóngá lisusu. Pe nalingaki kotia mwa—mwa eteni ya Kleenex, nalingaki kokanga yango na etápe ya—ya mwa nzete moko kuna, mpo nákoka koyeba ngomba nasengelaki kolanda ntango nakozonga.

¹² Nakómaki likolo ya mwa ngomba oyo ezalaka na mabanga epasuka-pasuka, pe matámbe ya—ya ba-mbuli ezalaki wana, na ngámbo mosusu, na ntaka ya mètre pene na, oh, ntuku misato na ndambo to ntuku minei na ndambo, na nse ya lubwakú. Ezalaki na ngonga ya, oh, ezalaki na ntongo, na ngonga ya mwambe to libwa. Ndeko Fred, ekokaki kozala lokola ngonga nini, ntango mosusu ngonga ya libwa, to ndenge wana? Napotaki mbangu kino ngámbo *oyo*, na lombangu mpenza, mpo ba-nsombo yango bámona ngai te. Ezali ba-nsombo ya zamba, boyebi, pe babángaka mingi.

¹³ Bongo na—namataki likolo na ngomba na ngámbo *oyo*, pe nalekaki, nakendeki, napotaki mbangu kino na likolo ya ngomba. Nakendeki na lombangu, na mwa, oyo tobengaka, mbangu ya mbwa. Pe mbala moko, lokito makasi eyokanaki na etúka mobimba. Nayóká naino lokito makasi ndenge wana te! Eningisaki mpenza, pe mabanga ebukanaki. Pe namiyokaki lokola na—napumbwaki kino na mètre moko na ndambo likolo na mabelé, emonanaki bongo. E—ebangisaki ngai makasi. Nakanisaki: “Oh! la la!” Nakanisaki ete babetaki ngai masasi.

Ete moto moko... Nalataki ekoti ya moindo. Nakanisaki ete bakokaki kakanisa ete nsombo nde ezalaki kokima likolo na ngomba, bongo moto moko abetaki ngai masasi. Elelaki mpenza makasi, pembeni na ngai, ndenge wana. Bongo, na mbala moko, Eloko moko elobaki: “Tombola miso.” Ezalaki wana. Na sima Alobaki na ngai: “Ezali kofungolama ya Bilembo Nsambo wana. Zonga epai na yo.” Bongo, nazongaki awa.

¹⁴ Nakutanaki na Ndeko Fred ná Ndeko Norman, pene na ngonga moko na sima, ntango namonanaki na bango. Bazalaki na mitema likolo pe kosolola na ntina na yango. Yango mpenza. Pe bato na science balobi ete ekoki kosalema te ete—ete londendé to eloko mosusu nyonso ékoka komata na mosánda wana, londendé, mbóngi. Bomoni? Emataka bobele... Nayebi te. Ngai—ngai...

¹⁵ Biso, ntango tokendaka bikólo mosusu, tomataka likolo na ntaka ya mètre nkoto mibale nkama nsambo na ntuku mitano. Ezali likolo ya mipepe makasi. Ezali pene na kilomètre motoba na ndambo. Pe koloba, tóloba, ntango mosusu mbóngi esukaka na kilomètre ntuku mibale na minei. Kasi oyo ezali na kilomètre ntuku minei na mibale, pe etelemaki wana mokolo mobimba. Bomoni? Bayebi te soki Ezali nini. Kasi, matondi na Nkolo, mpo biso toyebi.

Matondi, Ndeko Hickerson. Nakobomba yango likolo na mésa na ngai kuna na katí. Pe ntango tokokoma buku, ee, bongo tokoki kozala na yango.

¹⁶ Nazali na mwa mokanda moko bapesi ngai awa. Nabanzi motángó na biso ebakisami kobanda ntango nakomaki awa. Nakanisi nkombo na ye ezali—ezali... tóloba, nkombo ya tata na ye, David West. Azali na mwana moko awa oyo balingi kobulisa ye epai na Nkolo. Ezali bongo? Ezalaki mpo na mpokwa oyo, to mpokwa ya mokolo ya misato? Nayebi te. Ezali na... Na mpokwa oyo? Malamu. Ee, bongo mpo na... Yo nde David, boye te? Yango nde nakanisaki ete ozali. Malamu. Okoki koya na mwana yango awa?

Soki ndeko na biso ya mwasi akoki koya awa na piano oyo, kobetela biso loyembo oyo *Bómema Bango*. Mokengeli, soki olingi, yaka awa, mpo na kobulisa mwana mobali oyo na Nkolo. Sikawa, tomekaka kosala yango kokokana na Makomi.

¹⁷ Oyo nde nkoko na yo, Ndeko West. Emonani lokola ekoki kosalema te, boye te? Ndeko mwasi West, olobi boni mpo na yango? Ezali te... Bongo, boyebi likambo nazali kakanisa? Boyebi, ngai pe nazali nkoko.

Ezali kokanisela ngai mpo na Ndeko Demas Shakarian. Atelemaki liboso na bato mingi mpenza. Abúlunganisaka makambo nyonso lokola ngai, boyebi. Atelemaki wana. Alobaki: “Boyebi,” alobaki, “na—nalobaki na Rose ete nakómi komiyoka,” ezali mwasi na ye, alobaki, “nakómi komiyoka ete nanuní mingi

kobanda nakómi nkoko mwasi.” Alobaki: “Te. Nalingaki koloba nkoko ya . . .” Boyebi, ngai . . .

¹⁸ Ozali yo moko te, Ndeko West. Bazali mingi awa. Pe ezali malamu. Nakanisi ete tokoki mpenza kosepela na ba-nkoko na biso. Oyo ezali te . . . Nakanisi eyokani malamu mpenza te. Kasi tokoki kolekisa ntango mingi elongo na bango, nabanzi, koleka ntango tolekisaki na bana na—na biso. Natunaki yango na mwasi na ngai, mokolo mosusu. Alobaki: “Ya solo. Olingi bango mwa ntango, na sima ozongisi bango epai na mama na bango, pe okei na yo.”

¹⁹ Ee, nazali na nkoko moko ya mobali kuna na sima. Alobaki: “Papa, teya. Papa, teya.” Pe bakongolaki makabo mokolo ya lomingo na mpokwa, pe batiaki yango na mesa. Bakotaki na ye, kuna, pe—pe ayokaki ngai na nzela ya micro. Alobaki: “Papa, teya. Papa, teya.”

Pe Billy alobaki: “Iyo, *kuna na likolo.*”

Alobaki: “Te.” Pe makabo epanzanaki na nse. A—alingaki koya awa, boyebi. Agangaka ntango nyonso soki amoni ngai, boyebi, soki amoni ngai na likita. Agangaka: “Papa, teya.” Agangaki makasi mpenza. Bongo nayebi bazalaka na boboto.

Hé, nazali komituna soki nakoki kodefa ndambo ya suki wana? Asengeli na yango te sikawa. Ngai nasengeli na yango. Nkombo na ye nani? [Ndeko mwasi West alobi: “David Jonathan.”—N.D.E.] David Jonathan. Ezali nkombo kitoko, boye te? Ee, nabanzi ete bomoi na ye ekolanda bankolo nkombo oyo bapesi ye. David, mokonzi, David; oyo Klisto asengeli kofanda na ngwende na ye; ná Jonathan, moninga malamu. Na—nalobi na bino, bazali bana kitoko mpenza. Tosepeli na bango, mingi mpenza. Ngai . . . Azali kolamuka. Pe akoki—akoki koganga “amen” lokola bango nyonso, boyebi, na bongo tokotika bango kotungisa biso te. Tokobulisa ye epai na Nkolo.

Nakanisi ezali malamu mpenza, komona bilenge babálani, baoyo Nzambe apesi bango mosala ya kobatela mwana ya boye, koya kopesa ye epai na Nkolo. Pe ntango bosali yango, ezali kotalisa ete bozali te . . . ete bozali kozongisela Nzambe, eloko oyo Nzambe apesi bino. Nzambe ápambola ye.

Sikawa, soki bolingi komema ye, namoni ete ntango mosusu mama akoki komema ye mwa malamu koleka ngai. Boni soki totieli ye bobele maboko? Okoki kosala bongo? Mpo, nazali kobanga kokweisa ye to, kokweisa ye te, kobuka ye to likambo mosusu, boyebi. Pe nabangaka ntango nyonso kobuka bango, boyebi. Ya—ya ngai . . .

Meda alobaki, kuna na sima . . . Nakanisi, na etumbelo, oyo nde mosala moko oyo ayokelaka ngai zua mwa moke, boyebi. Ye alingaka komema ba . . .

Ee, botala awa, azali kotala ngai. Azali mwana kitoko. Iyo, misie. Ntango mosusu nakoki komema ye. Nazali komituna. Oh, ndeko mwasi, ezali te... Nakanisi akokweya te. Awa, ezali malamu, boye te? Ezali malamu? Mbote? Ee, sikawa, kitoko.

Togumba mitó.

Nkolo Yesu, eleki mibu ebele, ntango Boklisto ebotamaki na lolenge ya Moto na nkombo ya Klisto, Masiya mopakolami, Nkombo na Ye ezelaki Yesu. Bato bamemelaki Ye bana na bango mike, mpo Átiela bango maboko pe Ápambola bango. Pe Alobaki: “Bótika bana mike koya epai na Ngai, bópeksa bango te, mpo Bokonzi ya Likolo ezali mpo na baoyo bazali lokola bango.” Bilenge babálani malamu oyo, bankoko na bango ná bango moko bazali bandimi ya sembo ya Liloba.

Nkolo Yesu, namemi pe napesi na Yo, na mpokwa oyo, ngai ná mokengeli, mwana kitoko oyo David Jonathan West. Napesi ye epai na Yo, longwa na mama ná papa na ye. Napesi ye epai na Yo, Nkolo, mpo na bokólongono, makasi, bomoi molai ya mosala, mpo na kokumisa Nzambe na Nguya nyonso, Oyo akotisi ye na mokili oyo. Tika ete mapamboli ya Nzambe ézala likolo na ye. Tika ete Molimo Mosantu ázala likolo na mwana oyo. Soki lobi ekozala, tika ete ámemma Nsango-Malamu oyo baboti pe bankoko na ye balingaka mingi lelo. Kokisa yango, Nkolo. Sikawa, na Nkombo na Yesu Klisto, napesi Yo mwana oyo, na kobulisama ya bomoi na ye. Amen.

Nabanzi balingi kokanga fotó ya mwana moke oyo. [Ekangeli ya fotó eleli—N.D.E.] Ngai pe nasutukaki.

Nzambe ápambola yo, ndeko mwasi. Kóba kolinga pe kolinga makasi Nkolo Yesu, pe tika ete mwana oyo ácola na kobanga Nzambe, pe ázala na mwana mobali malamu mpenza. Nandimi bongo. Nzambe ázala na yo.

Nabanzi akweisaki eloko na ye ya kofiba? Bazui yango? Oh! la la!

Sikawa tóyemba mwa loyembo wana, *Bómema bango*. Biso nyonso, elongo sikawa, mpo na mwana oyo. Malamu, ndeko mwasi.

Bomema bango, bomema bango,
Bomema bana mike epai na Yesu.

²⁰ Nayebi maboko malamu koleka te mpo na kotia bango. Boye te? Maboko ya Nkolo Yesu!

²¹ Sikawa, nayebi ete molunge ezali kuna. Nalingi koyebisa sínzili, ndeko na ngai, Doc, to moto mosusu, baoyo batalaka makambo yango. Bandeko basi mosusu bazali kobevisa ba-jupe na bango na—na mafuta bapakoli na bakiti. Bato boni mafuta yango ezui bango? Nayebi, ezali mwasi na ngai, bana na ngai mibale ya basi, elenge Betty Collins, Mama Beeler, ná bamosusu. Ezali eloko moko, mafuta, kuna. Soki okoki kotala yango, Doc,

soki ozui ntango. Ezali, nabanzi, ezali esika bango... Ezali mafuta to lángi, to eloko moko, esika bazali kosala mosala, ya bakiti. Pe ezali te? [Ndeko Edgar “Doc” Branham alobi: “Bapakoli yango mafuta te, mpo na kolongola yango.”—N.D.E.] Ee, na bongo, nayebi te soki ezali nini. Eloko moko ngai... Balobelaki ngai yango, pe nalobaki ete nakolobela yango na—na Doc. Malamu.

Sikawa, liyangani ya mabondeli ya mokolo ya misato na mpokwa. Ezali na mosusu? Opesaki mayebisi? Ozali na mayebisi na yo, Ndeko Neville? Mayebisi nyonso epesami.

²² Sikawa, soki Nkolo alingi, mokolo ya lomingo ekoya na ntongo, nalingi koteya likolo na kofunda ekeke oyo mpo babáki Klisto na ekulusu. Bokoloba: “Ekeke oyo ekoki kosala yango te.” Tokomona soki basali yango, to te, kokokana na Liloba. Sikawa, mokolo ya lomingo na ntongo, soki Nkolo alingi. Soki, sikawa, soki—soki—soki likambo moko esalemi...

²³ Nasengeli pe kozala na Houston na mposo oyo, na likita moko, ekokanga ngai kino mokolo ya lomingo, na bongo nayebi te soki nakokoka to te. Kasi, ata bongo, totikali na lomingo mibale to misato oyo tokoki kotalela, liboso na yango. Na sima tokokende na Chicago mpo na likita, to na liyangani na Chicago, na mposo ya suka ya sanza oyo. Na sima nasengeli kozongisa libota na Arizona, mpo—mpo lói na bango ekómi na suka pe bana basengeli kozonga na kelasi.

²⁴ Sikawa, bato boni basepelaki na litángi ya Liloba, pe mapamboli ya Nkolo? [Losambo balobi: “Amen.”—N.D.E.] Biso nyonso, tosepelaki mingi mpenza.

²⁵ Sikawa, molunge ezali, pe nayebi ete bamosusu kati na bino basengeli kozonga epai na bango na mpokwa oyo. Nayebi ete Ndeko Rodney ná Ndeko Charlie, ná bamosusu, basengeli kotambola na motuka nzela molai. Kasi bózela naino, bozali na lói, boye te? Ee, nayoki ete bozali kokende kolóbo mbisi.

“Nkolo akatelaka moto ntango te ntango azali kolóbo mbisi. Okonuna te wana ozali kolóbo mbisi.” Na bongo, sikawa, bino bana basi bökende elongo na bango. Bomoni? Pe nakoya kolanda bino, soki nakokoka. Pe boyebi, “Nkolo malamu,” balobaki, “akatelaka moto ntango te ntango akei kolóbo mbisi.” Bosala nyonso wana ntango bo—bozali komibulungana. Ezali likambo malamu koleka ya kosala mpo na kopema, oyo nasalá komona na bomoi na ngai, ezali kokende kolóbo mbisi.

²⁶ Nazalaki na kálati moko, kalakala, eutaki na Mr. Troutman. Banani bayebi lisusu Mr. Troutman, ya kompaní ya glace na New Albany? Azalaki na mwa kálati moko kuna, bakomá: “Kolóbo mbisi.” Pe ekobaki koloba: “Moto oyo azali na... Moto nyonso, bandeko na ye, bakei kolóbo mbisi. Ná loboko ya lisungi, bakosuka ntango nyonso koya kolóbo mbisi.” Ezalaki na makambo mwambe to zomi ekeseni. Na sima, ntango akómaki

na suka, alobaki: "Moto azalaka pene na Nzambe koleka ntango azali kolóbo mbisi." Na bongo nakanisi ekoki kozala solo. "Bato na bozui ná babóla bazalaka ndenge moko, na kolóbo mbisi." Bomoni? "Loboko esungaka, ekosuka ntango nyonso na kolóbo mbisi." Pe makambo nyonso ezalaki, "Kolóbo mbisi."

²⁷ Ee, nakoyebisa bino kolóbo mbisi mosusu oyo nazalaka kosala eleki pene na mibu ntuku misato na misato, nasalaka kolóbo mbisi mpo na milimo ya bato. Tika ete Nkolo ásunga biso mpo na kozua molimo nyonso tokoki komona.

²⁸ Sikawa, na mpokwa oyo, makambo oyo ezali kotiamna na bande. Sikawa, na ntongo ya lelo, (soki Jim azali awa, to azali na mosala ya bande), na—nakanisi, na bande, moto moko abendaki bokebi na ngai na likambo yango, nalobaki: "Esode ya mibale." Nalingaki koloba *ya mibale* te. Ezali: "Esode ya misato."

Molimo Mosantu, na lolenge ya Likonzi na Mótó, Nzambe akitaki mpo na komitalisa, ememáki esode ya liboso, pe—pe bazongaki na... ebimisaki Yisalaele na Ezipito.

Esode ya mibale ezalaki ete Klisto abimisaki Lingomba na Boyuda.

Pe, *Esode Ya Misato*, ezali ntango Likonzi na Mótó yango moko ezali kobimisa Mwasi na libala na lingomba. Bomoni? Libanda na makambo ya mokili; libanda na makambo ya molimo; pe Molimo libanda na makambo ya molimo. Yango misato, bomoni, to, Molimo libanda na lingomba. Nde tozali na yango misato, bileko misato na yango.

²⁹ Bongo, na mpokwa oyo, nalingaki kosala bande mosusu, pe yango ebengami: *Bomoi Na Yo Elongobani Na Nsango-Malamu?* Ntango mosusu ekoumela mpenza te. Ee, nazali na ndambo ya Makomi pe nkomaí awa, kasi tolinci liboso kotánga Liloba na Nzambe. Liboso ya kosala yango, tógumba mitema na biso liboso na Ye mwa moke.

³⁰ Nkolo Yesu, mobali nyonso, na nzoto, to mwasi, to mwana moke, akoki kobalola nkasa ya Biblia oyo, kasi moto ata moko te akoki komonisa Yango bobele Yo. Nabondeli, Nkolo, ete ókamata liteya oyo ndenge etiami na motema na ngai pe ótinda yango na bikólo nyonso, mpo ete bato bákoka koyeba lolenge ya bomoi oyo esengeli na bango kobika. Mpo bato mingi batunaki ngai: "Bomoi ya Moklisto ezali nde bomoi ya mosala na losambo? Ezali nde kosunga babolá, bato na bosengá? To ezali kozala mpenza moto ya lingomba? Ezali nde kozala sembo na mibeko ya lingomba?" pe mituna ya ndenge wana. Tata, tika ete eyano ya solo éya na mpokwa oyo, na nzela ya maloba oyo, wana tozali kosala makasi mpo na—mpo na kopesa yango na bato. Na Nkombo na Yesu Klisto, tosengi yango. Amen.

³¹ Sikawa bozua ba-Biblia na bino, na Buku ya Santu Luka, tokobanda na mokapo ya 14 pe molongo ya 16, mpo na kotánga ndambo na Makomi lokola ebandeli, lokola moboko, ya likambo

tokomeka kolobelá pene na miníti ntuku misato to ntuku minei. Sikawa, molongo ya 16 ya mokapo ya 14 ya Santu Luka.

Yesu alobaki na ye ete, Moto moko asalaki feti monene, pe abengisaki bato mingi.

Pe atindaki moombo na ye na ngonga ya feti koloba na bato oyo babengisamaki ete, Boya; mpo—mpo basili kolengela biloko.

Kasi bango nyonso babandaki kosenga bolimbisi ndenge moko. Ya liboso alobaki na ye ete, Na...sombi elanga pe esengeli nákende kotala yango; nasengi yo ólimbisa ngai.

Pe mosusu alobaki, Nasombi ngombe zomi oyo ekangisami mibale-mibale, pe nazali kokende komeka yango; nasengi yo ólimbisa ngai.

...mosusu alobaki, Nauti kobala mwasi,...yango wana nakoki koya te.

Bongo moombo yango ayaki, ayebasaki nkolo na ye likambo nyonso oyo. Na sima nkolo ndako ayokaki nkanda pe alobaki na moombo na ye,...

Botala malamu, ezali baombo te. "Moombo."

...Bima noki na bababalala pe na nzela moke, pe na bingumba, pe yaka na babola, ná bibosono, ná batengumi, ná bakufi miso.

Pe moombo alobaki, Nkolo, oyo otindaki esili kosalema, kasi esika ezali naino.

...nkolo alobaki na moombo, Bima na bababalala ya minene pe na mapángó, pe kotisa bango na makasi, mpo ndako na ngai étonda.

Mpo nazali koloba na bino ete, Moko te na kati ya bato oyo babengisamaki akomeka elengi ya bilei ya feti na ngai.

³² Sikawa, botali malamu, ezalaki na kobendama na yango misato, to mbala misato? Ntango babimaki liboso, mpo na kobenga baoyo bazalaki...to baoyo babengisamaki, kasi bayaki te. Bongo mayangani ya kobondela mpo na babeli ebandaki, bakendeki kozua bakufi miso ná batengumi. Kasi esika ezalaki naino, na bongo akendeki kondimisa na makasi bato malamu, bato mabe, ná batioli; basengelaki kokota.

³³ Sikawa, bótánga lisese mosusu ya boye, likambo ekokani na yango, na Matai 22:1 kino 10, soki bokolina kotánga yango, na sima. Kasi longwa na yango na—nabendi liteya oyo: *Bomoi Na Yo Elongobani Na Nsango-Malamu?*

³⁴ Sikawa, awa Yesu azali koloba...Bato bamekaka ntango nyonso komilongisa, mpo na koboya koyamba Liloba na Nzambe ya mbela na Ye. Ata etalisami polele mpenza liboso na bango, ete

ezali—ete ezali Feti na Ye pe mbela na Ye, kasi bato baboyaka yango ntango nyonso. Pe soki botángi Santu Matai 22, bokomona ete, kuna pe, bato baboyaki na bango. Pe—pe bamekaka . . .

³⁵ Esalemaka bongo na bileko nyonso. Esalemaki na eleko yango, pe elobamaki ete moto moko abengisaki bango, pe—pe azalaki na elanga ya víno. Pe tomoni lisese yango. Pe ndenge atindaki basali na ye mpo na kobuka mbuma na elanga yango. Mosali ya liboso ayaki, basalaki nini? Babomaki ye. Mosali ya sima ayaki, babomaki pe ye na mabanga. Pe babomaki mosali moko sima na mosusu; bato na nkanza. Na suka, mokonzi atindaki mwana na ye. Pe ntango mwana na ye ayaki, tomoni ete: “Balobaki: ‘Tala mosangoli libula. Tokoboma ye, na sima tokozua biloko nyonso.’” Bongo, Yesu alobaki na bango: “Mokonzi atindaki maloba ete báboma babomi-bato wana, pe bazikisaki bingumba na bango.”

³⁶ Sikawa, tomoni, soki Nzambe apesi moto mbela, mpo na kosala likambo, to koyamba mbela oyo Apesi ye, pe soki ye aboyi yango, na ntango wana eloko mosusu etikali te, sima na kotiola mawa, etikali bobele kosambisama. Soki okatisi ndelo ya mawa, na ntango wana ekotikala eloko mosusu te, bobele kosambisama. Pe tomoni ete bato basalaka bongo na bileko nyonso. Esalemaki, na bileko nyonso mpenza, kati na Biblia.

³⁷ Ntango Nzambe atindaki Nowa, mosali na Ye, abongisaki ekimelo mpo na bato bango balingaki ko—kobikisama. Kasi bato bazalaki bobele koseka pe kotiola Nowa. Bongo Nzambe abongisaki nzela, kasi bato baboyaki na bango. Ekokanaki te na makanisi na bango—na bango ya eleko wana. Ezalaki te . . . Ezalaki ndenge balingelaki te, na bongo, baboyaki na bango na ntango ya Nowa.

³⁸ Baboyaki na bango na ntango ya Mose. Baboyaki na bango na ntango ya Eliya. Baboyaki na bango na ntango ya Klisto. Pe bazali koboya na bango lelo.

³⁹ Sikawa, Ye azalaki koloba mbala moko na Yisalaele, baoyo babengamaki na feti, nakokokanisa yango pe lelo na bato, lingomba, baoyo babengisami na feti, kasi baboyi koya, feti ya molimo ya Nkolo. Kasi baboyi koya. Balingi na bango koya te. Bazali na makambo mosusu ya kosala. Bazali koboya na bango.

⁴⁰ Sikawa, eleki mibu nkoto mibale, soki Yisalaele andimaki mbela oyo epesamelaki bango, balingaki kozala ndenge bazali lelo te. Eleki mibu nkoto mibale, Yisalaele aboyaki mbela ya koya na feti ya libala, baboyaki yango pe bakotaki na kosambisama. Kasi, ndenge Yesu alobaki, babambaki mabanga pe babomaki basakoli oyo batindamelaki bango, na koboya na bango, Sikawa, bazalaki ntango nyonso koboya na bango.

⁴¹ Tomoni, na ntango na Yesu, ete Asanganaki—Asanganaki na moko na bango te. Balobaki: “Moto oyo azui mayele oyo ntango nini? Atángi na eteyelo nini? Oyo Mwana ya mosali-

mabaya te? Nkombo ya mama na Ye Maria te? Bandeko na Ye ya mibali ezali José ná Yakobo, ná bamosusu te? Pe bandeko na Ye ya basi bazali elongo na biso te? Bongo Moto oyo azui nguya ya kosala makambo oyo wapi?" Bomoni? Na elobelí mosusu, Asanganaki na bango te. Na bongo balobaki: "Azali Belezebula. Azali Mosamalia. Azali na molimo mabe, pe Abeli liboma. Azali—Azali... Azali Moto oyo azali na molimo mabe, mpo na makambo ya losambo, pe ekomisi Ye liboma. Ezali bongo. Akómi lokola moto na zamba. Bólanda makambo na Ye ata moke te." Pe toyebi makambo ekómelaki Yisalaele. Pe balelaki mingi. Bandimaki mpenza ete Moto yango azalaki na libunga, kino, oh, ntango bakweisaki Ye, alobaki—alobaki: "Tika ete Makila na Ye ézala likolo na biso pe na bana na biso." Pe ezalaki bongo kobanda ntango wana.

⁴² Yesu amekaki koyebisa bango ete koboya na bango nde ebomaki basakoli, pe ebomaki bayengebene oyo bazalaki koya. Bandimaki bindimeli na bango oyo bato bapesaki bango, esika ya kozua Liloba na Nzambe. Pe, kosala likambo yango, ekomisaki Liloba na Nzambe kozanga nguya.

⁴³ Sikawa, na likambo yango, tosengeli koloba ete *Oyo* ezali mokano na Nzambe pe mposa na Nzambe, to eloko mosusu oyo okoki kotalisa, oyo ezali malamu koleka Oyo. Sikawa, bosengeli kozua moko to mosusu. Bokoki kosalela Nzambe pe mosolo te. Pe bosengeli koloba: "Solo yango Oyo," to "Ezali ndambo ya Solo," to "Ezali Solo na mobimba te," to "Mobimba na yango ezali malamu te," to "Elimbolami malamu te."

Pe Biblia elobi ete: "Liloba na Nzambe ezali na ndimbola ya moto te." Moto moko te asengeli kobakisa ndimbola likolo na Yango, Ekomámi mpenza lolenge Nzambe alingi Yango kolimbolama. Ndenge Yango Elobi, Yango, ezali bongo nde esengeli kozala. Zua Yango bobele ndenge Elobami, ndenge Ekomami Awa.

⁴⁴ Sikawa, bayambi bindimeli na bango. Mpo na bango bilaka na Nzambe ezangisami nguya. Baleki pembeni na Yango. Bazali kopumbwa mosika na Yango.

⁴⁵ Sikawa, soki Russie eyambaki Mapamboli ya pantekote, eleki mibu ntuku nsambo na mitano, ntango Molimo Mosantu akitaki na Russie, balingaki kozala ba-communiste lelo te. Boye, eleki mibu ntuku nsambo na mitano, bazalaki na kolamuka monene na Russie. Nzambe ayaki kati na bango, pe bazalaki na kolamuka monene, kino na Siberie. Kasi basalaki nini? Baboyaki Yango. Bongo lelo, ekólo ebébá, mangomba ekoki koyangana te, bobele soki bapesameli nzela. Pe bakweisami na kosambisama. Bamemami na kokoso monene ya communism; bamitekisi na zabolò.

⁴⁶ Eleki mibu ntuku mitano, Molimo Mosantu akitaki na Angleterre. Bobele sima na yango George Jeffreys, F.F. Bosworth,

Charles Price, pe Smith Wigglesworth bayaki, babundi minene wana ya kondima, eleki mibu ntuku mitano, pe bamemaki kolamuka ya Molimo Mosantu na Angleterre. Kasi basalaki nini? Batiolaki bango, babwakaki bango na boloko, babengaki bango bato ya maboma, bakanisaki ete babelaki liboma. Mangomba bapekisaki bato kokende koyoka bango. Babikisaki babeli, babenganaki milimo mabe pe basalaki misala minene. Pe lokola Angleterre, lokola ekólo, eboyaki Nsango-Malamu, masumu na—na ye eyebani na mokili mobimba. Angleterre ezali mpenza e—ekólo oyo epengwi koleka na mokili mobimba, kobakisa na yango Roma ná France. Yango nde mama ya botomboki. Esika mpenza oyo Finney ná bato minene mingi bateyaki, na—na Haymarket, Charles G. Finney, ná Wesley, pe bongo na bongo, kasi aboyaki Yango nyonso.

⁴⁷ Pe sikawa, ata na mposo eleki, to mposo mibale, na ba-zulunále, bomoni esika bato minene na bango bazangaki makasi liboso na—na bolumbu ya basi, kino banóngi bakotaki kuna. Pe mokonzi na bango amonaki bamosusu na bango. Ba-zulunále elobelaki yango. Lisumu na bango ya libaku, kati na bokulaka na bango moko, elónaki nkombo na bango ya nsoni na mokili mobimba. Mpo na nini? Eboyaki Solo. Emilongisaki, pe esili mpo na yango. Mpo na Nzambe, likambo ya Angleterre esíli kosila. Soki...

⁴⁸ Amerika, eleki mibu ntuku mitano, ntango kolamuka monene ya lobiko na nzoto ekobaki longwa na pantekote, etambolaki na ekólo mobimba, pe mayangani ya kolamuka esalemaki na engumba mokonzi, Washington, DC. Ba-president, ba-vice-president, bato minene, bayangeli-engumba; makambo minene ezalaki kosalema, bayangeli-engumba pe—pe bato bazalaki kobika. Ndakisa, Senator Upshaw azaláká ebósomo mi—mibu ntuku motoba na motoba, pe bakokaki kobalola elongi te mpo na koloba ete ezalaki bongo te. Esalemaki mpenza liboso na bango, kasi baboyaki Yango.

⁴⁹ Pe, na mpokwa oyo, yango nde ntina ekólo oyo ezali naino. Esili kokweisama. Elikia ata moke te ezali mpo na yango. Esili kokatisa ndelo oyo ekaboli kosambisama ná mawa. Pe esili kopona bato oyo ezali na bango awa, mpo na kokonza ekólo. Pe esili kopola, kino mosisá. Politiki na ye epolí. Bizaleli ya ekólo oyo ezali na nse koleka nyonso nakoki kokanisa. Pe mimesano na ye ya mangomba epolí koleka bizaleli na ye. Ekómi, na kosala bongo, ekotisi sikawa, mangomba nyonso ya ekólo oyo, na lisangana ya mangomba, pe esili kozua elembo ya nyama. Oyo nde likambo! Mpo na nini? Klisto apesaki bango libaku malamu: “Boya na feti na Ngai,” feti ya pantekote, elingi koloba “ntuku mitano”.

⁵⁰ Ntango Molimo Mosantu esopanaki na Russie, babengamaki na feti ya pantekote, feti ya molimo, kasi baboyaki Yango. Angleterre, Molimo Mosantu esopanaki likolo na bango, kasi

baboyaki Yango. Amerika, Molimo Mosantu esopanaki likolo na bango, kasi baboyaki Yango.

⁵¹ Abengisaki bango mbala misato. Mbala misato, Atindaki bato, kasi baboyaki koyoka likambo ya feti. Na sima Atindaki lisusu, pe Alobaki: "Bokende kobengisa bato yango. Mesa esili kobongisama. Mesa elengelami. Bisika ezali naino." Pe nandimi ete, ntango mosusu, ntango mosusu na ba-sanza ekoya, to ntango moko, to na mobu, to likambo nini, Nzambe akotinda koningana mosusu na ekólo mobimba, mpo moto moko azali naino libanda, esika moko, moto oyo azali Momboto ebongisámá liboso, oyo Pole esengeli kokitela ye, esika moko, esika moko na mokili. Ekólo, yango moko, ekómi na suka.

⁵² Nazalaki kotánga zulunále ya *Life* ya mposo oyo; kuna na, ee, na Little Rock, mokolo mosusu, to, pe, na Hot Springs. Pe kuna namonaki, nakanisi ezalaki moyangeli ya etúka ya New York, ná mwasi ya ndumba moko na Honolulu, bazalaki kobina. Sikawa... Bongo awa, na nse na yango, batiaki mobali mosusu oyo ayebane mingi. Oh, oyo nsoni mpenza! Bótala ekólo na biso lelo. Bótala lolenge ya e-ekólo na biso. Bótala esika ekómi, ndenje ezindi mpenza na mai.

⁵³ Bótala mimesano ya mangomba na biso lelo. Ndenge nini ekoki kosalema ete mangomba ékoma na lolenge bakómi sikawa? Ezali mpo babwaki pe baboyi Nsango ya Nzambe, mbela ya koya na feti. Bokoki koloba ete bomoi ya ndenje wana elongobani na Nsango-Malamu? Bokoki koloba ete bomoi, oyo ekoki kolakisa pe kopesa nzela na ba—bato na bango kosala makambo, komela makaya?

⁵⁴ Mokolo mosusu, awa, lingomba moko, bato ya masano moko bazalaki kobeta ndembo awa na libanda ya masano, pe mwana ya semeki na ngai ya mobali azali mobéti mpo na moko na bango. Bongo azalaki kuna pe azalaki kosana, pe ezalaki na bato ya masano ya lingomba kobeta lisano. Mokengeli pe azalaki kuna, elongo ná bana mike wana na libanda ya lisano, kobeta lisano. Pe azalaki komela likaya sima na likaya, ye mokengeli ya losambo oyo ezali mpenza pembeni na biso awa. Pe bokoki kokanisa moto... Pe ata bato oyo bazalaki kotala lisano bamonaki yango. Kasi ekomi na lolenge oyo bazali kolandela yango lisusu te.

⁵⁵ Losambo moko monene, lingomba Batiste, oyo nayebi, babimisaka losambo na ntango ya eteyelo ya lomingo, koleka miníti zomi na mitano, mpo mokengeli ná bango nyonso bákoka kobima libanda pe komela makaya, liboso na bango kozonga na kati mpo na kosala mosala ya Nkolo. John Smith, mobandisi ya lingomba yango, abondelaki mingi mpenza, mpo Nzambe átinda kolamuka, kino miso na ye ya kovimba ekangamaki na butu, pe mwasi na ye asengelaki kokamba ye na mesa mpo na koleisa ye na lutu. Soki... Moto yango akozonga na nkunda na ye soki ayebi ete lingomba yango ekómi na lolenge ya

boyé. Ezali nini? Babengisamaki, kasi baboyaki koya. Yango nde likambo moko. Pe bomikanisela, Yesu alabaki, awa, ete: “Bato baoyo babengisamaki, pe baboyaki koya, bakoléta biley ya feti na Ye te.”

⁵⁶ Ntango Nzambe atindi Molimo Mosantu pe abeti na ekuke ya moto, pe ye aboyi Yango na nko, na ntango moko akoboya Yango mpo na mbala na ye ya suka, pe na ntango wana okozala lisusu ndakisa ya litomba te. Okoki kofanda na losambo, koyoka Nsango-Malamu, pe kosepela na Nsango-Malamu. Okoki kosala makambo mingi koleka lokola koloba: “Nayebi ete Ezali solo,” kasi kozanga kotia mosapi na Yango, yo moko, mpo na kosalela Yango. Bomoni? Ozali bobele koyoka Yango, mpo olobaka: “Nandimi Ezali solo.” Wana ezali bobele kosepela na Yango.

Nakoki koloba: “Nandimi ete oyo *wana ezali* ba-dollar nkoto zomi.” Elingi koloba te ete nazali na yango. Bomoni? Nakoki koloba: “Oyo *wana ezali* mai malamu ya mpio,” kasi naboyi komela yango. Bomoni likambo nalingi koloba?

Pe oyo ezali Bomoi na Seko. Pe koboya kosalela yango, mokolo moko okokatisa ndelo oyo ekaboli kosambisama ná mawa, pe na ntango wana okozua lisusu litómba ya koya pe koyamba Yango te.

⁵⁷ Mpo na bino baoyo boyaka awa. Ezali mokumba na ngai te mpo na baoyo . . . to—to na baoyo bateyamaka na batei mosusu. Kasi, soki Ezali solo, bosengeli kopesa bomoi na bino na Yango. Eloko nini koleka okoki kozua, oyo ezali na litomba koleka mpo na yo, koleka koyeba ete okoki kozua Bomoi na Seko?

⁵⁸ Ekozala ndenge nini soki nazalaki kokabola nkisi awa, oyo etalisami polele na science ete nkisi yango ekoki kobatela yo na bomoi mibu nkoto? Ee, e—ekosengela na ngai kozala na mapinga awa, mpo na kobatela bango mosika. Ntina ya kobengisa bato na etumbelo mpo na yango ekozala te. Bosengeli nde kobengana bango mosika na yango, mpo na kobika mibu nkoto.

Kasi, ata bongo, etalisami polele na science ete Nzambe ya Seko, nguya na Ye nyonso ya lisekwa na Ye, alaki bino Bomoi na Seko, pe Satana akotia basodá na ye kuna mpo na kopekisa bino kozua Yango. Bomoni? Ata bongo, okoki kotala, pe na makoki esengeli okoki kotala Yango na miso pe komona ete Ezali solo, pe, na sima okoki koboya Yango. Bomoni?

⁵⁹ Eloko moko, lolenge moko ya koboya likambo. “Molunge eleki mingi. Nalembi mingi. Nakotala yango, lobi.” Lolenge mosusu ya koboya likambo, yango nde bato basalaka. Koboya mokolo ya kotalama na yo, ezali kokabola yo na Nzambe.

⁶⁰ Sikawa, tomoni. Pe, na Kondimana ya Kala, bazalaki na likambo bazalaki kobenga mobu ya yubilé. Ezalaki ntango bato nyonso, baoyo bazalaki baombo, bakokaki kozua bonsomi na ntango bayuli kelelo ya yubilé. Na bongo, soki moto moko aboyaki kobima, soki alingaki komilongisa na lolenge moko,

ete aboyaki na ye kozonga na mabelé na ye, na ntango wana basengelaki kotia ye elembo na litói, na motongá ya ebende, pene na likonzi moko na tempelo. Na bongo, ata ba-yubilé boni ekokaki koya na sima, moto yango atekamaki mpo na libela. Akokaki lisusu kozonga lokola mwana ya Yisalaele te, ata moke te. Asalaki nini? Aboyaki mbela na ye. Asengelaki kofuta eloko moko te. Nyongo ya boombo na ye esilaki. Libota na ye ekómaki nsomi. Akokaki kozonga lisusu na mboka na ye te mpo na kozongela bozwi na ye moko. Kasi soki aboyaki kosala bongo, boye akokaki lisusu kozua libula moko te na Yisalaele, pe bozwi na ye epesamaki na moto mosusu.

⁶¹ Sikawa, likambo yango moko na nzela ya nzoto ezali kosalema na nzela ya molimo. Ete, soki biso, lokola basangoli na Bomoi ya Seko, toyoki Nsango-Malamu pe toyebi ete Ezali solo, kasi toboyi Yango, pe toboyi kosalela yango to koyoka Yango, tokozua elembo na nyama.

⁶² Sikawa, moto moko alobaki: “Sikawa, e—elembo na nyama ekozala, ekoya mokolo moko.” Boyoka likambo oyo. Esíl koya. Bomoni? Bobele ntango Molimo Mosantu abandi kokita, elembo na nyama pe ebandi kotiam. Bomoni?

⁶³ Bozali bobele na makambo mibale. Moko na yango, ezali, kondima Yango, ezali kozua Elembó na Nzambe. Koboya Yango, ezali kozua elembo na nyama. Koboya Elembó na Nzambe ezali kozua elembo na nyama. Moto nyonso asosoli? [Losambo balobi: “Amen.”—N.D.E.] Koboya Elembó na Nzambe ezali kozua elembo na nyama. Mpo ete Biblia elobi: “Baoyo nyonso batiamaki Elembó na Nzambe te bazuaki elembo na nyama.”

⁶⁴ Ntango bazalaki koyula kelelo, baoyo nyonso balingaki kozua bonsomi bakokaki kokende. Baoyo baboyaki, batiamaki elembo.

Sikawa, bomoni, elembo na nyama, tokolobela yango na ntango ekoya, ezali ntango ekomonisama, ntango yango okososola ete ezali yango nde osílaki kosala. Bomoni? Ezali pe bongo na Molimo Mosantu, Esengeli kotalisama. Ntango tokomona Nkolo Yesu koya na nkembo, pe tokoyoka nguya ya kobongwama wana, pe tokomona bakúfi kosekwa pe kobima na nkunda, tokoyeba ete sima na ntango moke mpenza, tokobongwana pe tokozua nzoto lokola ya Ye. Ekomonisama. Na sima, tokomona baoyo baboyaki Yango, bakotikala awa na nse, libanda.

⁶⁵ Yesu alobaki te ete bangondo babimaki mpo na kokutana na Klisto? Bamosusu balalaki mpongi, na eleko ya liboso, ya mibale, ya misato, ya minei, ya mitano, ya motoba, kino na eleko ya nsambo. Kasi, na eleko ya nsambo, nde mongongo eyokanaki: “Tala, Mobali na libala ayei. Bókende kokutana na Ye.” Pe baoyo bazalaki kolala, balamukaki. Bileko nyonso oyo elekáki, kino na Pantekote, balamukaki. Bomoni? Kobanda na

eleko ya nsambo, eleko na lingomba ya nsambo, kino ya liboso, balamukaki. Pe baoyo bazalaki na eleko ya lingomba oyo, bato na bomoi, babongwanaki. Pe bakotaki.

Bobele ntango bango bakotaki, bangondo oyo bazalaki kolala bayaki pe balobaki: "Tolingi kosomba ndambo ya Mafuta na bino."

⁶⁶ Kasi balobaki: "Tozali bobele na oyo ekoki mpo na biso moko. Bókende epai na baoyo batekaka Yango."

"Pe wana bazalaki koluka kozua Mafuta yango, Mobali na libala ayaki." Esálémá naino te na histoire ya mokili, ete ba-Episcopalien, ba-Batiste, ba-Metodiste, ba-Presbiterien... Ba-zulunale etóndi. Ba-zulunale ya mangomba ezali kokumisa Nzambe, pe bangondo baoyo baláli bakómi sikawa koluka kozua pantekote, bakómi koluka kozua Molimo Mosantu. Pe bato bazali koyeba te ete ekosalema te, kokokana na Liloba na Nzambe? "Wana bazalaki koluka kozonga, Mobali na libala ayaki pe amemaki Mwasi na libala. Pe bango babwakamaki na molili ya libanda, mpo na kosambisama," mpo baboyaki mbela na bango.

⁶⁷ Bato nyonso babengami mpo na koya. Nzambe, na bileko nyonso, atindaka Pole na Ye, kasi baboyaka Yango.

⁶⁸ Pe, sikawa, lelo ekesani na mikolo mosusu wana te, koboya mokolo ya kotalama na yo. Ntango Nzambe azali kotala Lingomba pe bato, yamba Yango ntango wana. Kozelisa kino mobu ekoya te, kolamuka ekoya. Ngonga yango wana: "Lelo nde mokolo ya kobikisama."

⁶⁹ Pe bómikanisela, Nzambe atíndá naino Nsango moko te, na eleko moko, kozángá kotatola Yango na bikamwa. Yesu, Ye moko alobaki: "Soki Nasali misala ya Tata na Ngai te, boye bón dima Ngai te. Kasi soki Nasali misala, bón dima misala yango soki bokoki kondima Ngai te," ntango bozali komona yango polele pe—pe kotalisama polele.

⁷⁰ Sikawa ntango ekoki oyo eboyi Yango, na sima batoboli ye litói na motonga ya ebende, bongo ekoyoka Yango lisusu te. Sikawa emikotisi na lisanga ya mangomba, mpo na kokende semba kozua elembo na nyama.

⁷¹ "Moko na mwango ya minene," moto moko auti kopesa ngai zulunale yango sikawa, pápa ya sika alobaki, "ezali mpo na kosangisa mangomba." Bakosala yango na ntembe te bobele ndenge natelemi awa. Pe ba-Protestant bakwei na motámbo yango. Bomoni? Mpo, lingomba... Biblia elobaki, Polo, mosakoli na Nkolo, alobaki: "Mokolo yango ekoya te soki lipengwi eyei naino te, pe... liboso na komonisama ya moto na lisumu. Ye oyo afandi na tempelo na Nzambe, azali komitombola likolo na nyonso ebengami Nzambe; ye, lokola Nzambe," azali kolimbisa masumu na mokili, pe bongo na bongo. Ndenge likambo yango esalemi! Kasi ekokaki kosalema te liboso na lipengwi, kino

lingomba ekobanda kokende mosika na feti ya molimo, kozonga sima pe komikómisa ebongiseli. Na ntango wana emoniseli ezalaki lisusu na lingomba te.

⁷² Bómikanisela, Yisalaele atambolaki, butu pe moi, na nse ya Likonzi na Mótó. Soki Likonzi na Mótó yango etamboli, bazalaki kotambola elongo na Yango. Pe bómikanisela, Ezalaki Mótó na butu, pe Lipata na moi. Na bongo Ekokaki koya na moi to na butu, ntango nyonso. Kasi, esika nyonso Yango ezalaki, kolimbisama na masumu ezalaki, pe bakokaki kozanga komona Yango te. Ezalaki Pole na butu, pe Lipata na moi, pe bazalaki kolanda Yango. Iyo, misie. Ndenge moko!

⁷³ Martin Luther amonaki Yango. Asalaki nini? Abimaki na Bokatoliko. Kasi basalaki nini? Batongaki mwa lopango zonga-zonga, balobaki: “Tozali ba-Lutherien. Yango oyo.”

⁷⁴ Na sima Wesley amonaki Yango kobima kuna. Abimaki. Basalaki nini? Batongaki lopango moke zonga-zonga na yango, balobaki: “Yango oyo.” Pole esalaki nini? Ekobaki se kokende liboso.

⁷⁵ Ba-Pantekotiste bamonaki Yango. Basalaki nini? Babimaki kati na ba-Wesleyen ná ba-Nazareen, pe bongo na bongo. Basalaki nini? Batongaki lopango moke zonga-zonga na yango, bamibengaki: “Tozali ba-unitaire,” pe “Tozali ba-trinitaire,” pe “Tozali Basangani,” pe nyonso wana. Asalaki nini? Nzambe abimaki mbala moko kati na yango. Bomoni?

⁷⁶ Tokoki kosala yango te. Tosengeli kolanda, mikolo nyonso, ngonga nyonso ya mokolo, litambe nyonso ya nzela. Tosengeli kokambama na Nkolo Yesu Klisto. Soki tosali bongo te, tokozua bomoi ya bibongiseli. Pe bomoi oyo elandaka Klisto te, mokolo na mokolo, elongobani te.

⁷⁷ Moto oyo azali Moklisto mokolo ya lomingo, pe akei na losambo, afandi kuna na suka pe akanisi azali moto ya losambo mpo asalaka *boye na boye to boye*, pe mokolo ya liboso, akoyiba pe akokosa. Pe basi oyo bakendaka kosukola libanda na libongo na miso ya bato nyonso, pe—pe batambolaka na ba-balabala, ná bilamba ya mbindo!

⁷⁸ Nakanisaki mpo na—mpo na mwasi ya mokonzi-mboka, akokaki ata kopakola-pakola te, mpo na kokukata na pápa; ntango azongaki, asalisaki feti ná suki ya kokata lokola motó evimbá mpo na basi ya ekólo. Alataki bilamba na lolenge oyo, ntango mwasi akomi mama moboti, basi nyonso na mboka bakolinga sikawa kolata bilamba lokola ya mama auti kobota. Ya solo. Ezali ba-ndakisa. Pe bayebi ete bato yango bakosala yango. Balataka molimo ya mokili. Kasi ezali makambo ya Lingomba na Nzambe na bomoi te.

⁷⁹ Esengeli na basi kotalela Yesu Klisto. Bosengeli kotalela Sara ná basi mosusu ya Kondimana na Kala.

⁸⁰ Sikawa bakómi...Mokolo mosusu nazalaki koteya esika moko, ete basi basengeli kotosa mibali na bango. Kotosa? Iyo. Likambo yango esílá kolongolama na mibeko ya libala, banda kala. Kasi bakosala yango te. Te, misie. Bafandaka na Amerika, pe bakoyebisa yo yango. Bakotosa na bango te. Kasi, soki osali yango te, komeka pe komibenga Moklisto ata moke te, mpo ozali yango te. Ata obinaka pe olobaka minoko na sika ndenge nini, soki otosaka mobali na yo te, ozali libanda na mokano na Nzambe.

⁸¹ Mwasi oyo alataka kupé pe asalaka makambo esalamaka na balabala, komibenga na yo Moklisto te. Olingi kozua mokili pe kokoba kopesa litatoli na yo. Okoki kosala yango Liboso na Nzambe te, ntango oyebi malamu ete kosala bongo ezali mabe.

⁸² Botala, “otobolami litói,” otiami elembo, na bongo okoyoka lisusu te. Bomikanisela, ezali elembo ya kokangama matói. Okoyoka lisusu te. Okoyoka te. Okozala lisusu na makoki yango ata moke te, ya kosala yango.

⁸³ Oh! “Andimaka *Yango* te.” Oh! la la! “Koyebisa ye te. Andimaka yango.” Te. “Akoyebisa yo...” Ayebi *Yango* te. Ndenge nini mwasi—mwasi mpenza akoki...Nazali kotuna bino, ndenge nini mwasi mpenza akoki... .

Ndenge nalobaki mokolo ya lomingo, mokolo ya lomingo na mpokwa, eleki mposo moko na mpokwa, likolo na “mwinda motane oyo ezali kopela-pela,” ndenge ba—ba—basi yango bakómi na lolenge kitoko mingi koleka. Sikawa, ezali mpo na—mpo na kotelemela mwasi te, sikawa, ezali bobele...kasi lolenge asalelaka yango. Bomoni? Ki...Akómi lolenge wana, mpo na kotiamna na komekama, lokola Eva atiamaki liboso na nzete.

⁸⁴ Moto nyonyo, mwana nyonso oyo ayaka epai na Nzambe, asengeli koleka na ntango yango ya komekama. Oyo ezali eleko ya basi, ekólo oyo ezali yango, esika asengeli koleka na komekama yango. Soki akoki kozala mwasi kitoko, pe kobika lokola ndeko mwasi, mapamboli ya Nkolo ekozala likolo na ye. Kasi soki amitiki na—na koyeba likambo oyo, pe azali komitalisa bongo, yango ekotalisa mpenza ete azali na—na molimo mabe likolo na ye. Alingi mpenza kozala bongo te, nandimi te, mingi kati na bango balingi mpenza yango te. Kasi bazali kososola yango te.

⁸⁵ Bokoki koyebisa ngai ete mwasi ya malamu, oyo azali kakanisa akoki kolata bilamba mike mike oyo babimaka na yango na balabala?

⁸⁶ Nazali na bilenge basi mibale bafandi awa. Nayebi te suka ya bana yango ekozala ndenge nini. Nabondelaka bobele mpo na bango. Bana, lelo, ngai...Bokoki koloba te. Nayebi te. Bakátámá mangwele na yango te. Basengeli kotelema ngwi bango moko, liboso na Yesu Klisto, mpo na kosamba. Bakoki kokota te mpo na oyo...mpo na—mpo na oyo ngai nandimi, pe

oyo mama na bango andimi. Nayebi te makambo basalaka. Kasi nandimi mpenza, na ngonga oyo, ete soki bana basi yango babimi na balabala, ná bilamba ya ndenge wana, pe mobali moko asali bango mabe, ná bilamba ya ndenge wana, nandimi te, soki nazui libaku yango, ete nakokoka ata kopamela mobali yango. Ya solo. Nakopamela bana basi. Basengeli ata moke te kosala yango.

⁸⁷ Boyoka. Soki moto akanisi, pe bateyaka ete, “Moto azali bobele nyama. Aúti nde na nyama.” Pe botala, na bongo, soki botii ye kuna lokola . . .

⁸⁸ Bomema mbwa ya mobali epai ya oyo ya mwasi na ba-ntango moko, na ngambo ya lopango pe nyonso wana, mpo mbwa ya mwasi azali na eleko wana; ba-ngulu, ba-ngombe, nyama nyonso mosusu. Pe soki tozali na bomoi ya nyama; yango nde tozali, na nzoto. Na bongo ntango mwasi azali komilakisa ndenge wana, azali kotalisa ete azali ndenge moko na mbwa yango, to bakokani, ya solo, mpo akokaki kosala bongo te. Ayebi yango. Mokili ezali koteya ye ete mobali akotala ye. Pe Biblia elobi: “Moto nyonso oyo akotala mwasi mpo na kolula ye asílí kosala na ye ekobo na motema.”

⁸⁹ Ememaka ntango ya komekama. Pe zabolo azali kokómisa basi yango kitoko, kolongola bango bilamba, pe kobimisa bango libanda, mpo na komeka bino. Mibali, bóbwaka miso pemberi. Bózala bana mibali ya Nzambe. Basi, bólata bilamba lokola bana basi ya Nzambe. Bósamba mpo na ekobo te kuna na ngambo, Mokolo wana.

⁹⁰ Soki mwasi yango, ata ayebi likambo te . . . Ntango mosusu asalaki likambo ata moko te ya mabe, ata moke te, akanisaki ata moke te kosala likambo ya mabe. Kasi ntango mosumuki wana atalaki lolenge ya nzoto sembe-sembe ya mwasi wana, koyeba ete azali mobali; pe nzoto ya mwasi ezali na ba-glande na yango, pe oyo, ya mobali, ezali na lolenge mosusu; pe ekosengela na mosumuki wana kosamba mpo na yango na Mokolo ya Kosambisama, nani asalaki yango, nani akwei na likambo? Ezali ye te. Ezali yo. Yango mpenza, elateli ya mabe.

⁹¹ Botala ekólo oyo. Kalakala, ntango ba—bazalaki kolata bilamba kino mabólóngó oyo ya basi, tosengelaki kokende na Paris mpo na kozua yango. Lelo, Paris ekómi koya awa mpo na kozua yango. Ekómi na mbindo mingi koleka kino Paris ekoki kokoba na yango te. Ya solo. Mobimba ya . . . Mpo na nini? Koboya Nsango-Malamu. Mpo na nini?

Paris ezalaki na Yango te. Bazali ba-Katoliko mokama likolo na mokama. Ba-Protestant bakoki ata kokóma wana te. Bótala Billy Graham. Nakanisi Baklisto bazali bobele nkama motoba na Paris mobimba, likolo na bamilió, Baklisto nkama motoba, ba-Protestant. Ezali te baoyo batondisami na Molimo Mosantu. Ezali mpenza ba-Protestant, nkama motoba na bango, likolo na bamilió na bamilió. Bazuaki libaku ya koboya Yango te.

⁹² Kasi bato oyo bazali na Nsango-Malamu. Bongo ntango batikaki Nsango pe Nsango-Malamu oyo bamónáká kotalisama polele, batiolaki Yango mpo malakisi moko ya bondumba esukumaki bango; pe mokengeli oyo atelemi na eteyelo, azali kakanisa mingi koleka ba-dollar ná ticket ya bilei koleka milimo ya bato, baoyo ateyaka, ezali solo, yango nde esalaki yango. Sikawa akómi kokamba mokili.

⁹³ Bomikanisela, eleki ntango molai te, na mongombo oyo. Nateyaki liteya moko, eleki pene na mibu ntuku mibale, "Nakolakisa bino nzambe-mwasi ya Amerika," pe ezalaki na mwasi moko ya bomoi mabe awa, afandaki wana na yango. Ezali mpenza bongo. Sikawa bazali ata, bazui yango. Bazali kozua eloko basengaki. Pe bakozua yango. Esili.

⁹⁴ Te. Bakondima yango te. Te, misie. Bakoyebisa bino ete bazali bana-mboka ya Amerika, pe bazali na makoki ya—ya kosala makambo ndenge balingi. Nakosepela mpenza . . .

⁹⁵ Botika ngai kolobelá bino. Nakoyebisa bino sikawa. Te, misie, politiki ekosimba ata moke te. Te, misie, democratie ekosimba ata moke te. Democratie esili kopola, kino na mokuwa. Soki ekokaki kokambama na Baklisto, elingaki kozala malamu. Kasi ntango bokotisi makambo ya mokili na kati, ekómi mpenza masuwa oyo ezángá lóngó. Ya solo mpenza.

⁹⁶ Bóyoka awa, lelo. Makambo nyonso ekoki kosalema, pe bakó... Makambo nyonso, kobendana moke na politiki, pe bakosilisa yango na koboma.

⁹⁷ Nateyaki kuna, na mpokwa moko mpo na komeka kobikisa bomoi ya bana mibale wana. Bakweyisamaki mpenza na likambo yango. Ata molobeli yango azalaki na ngámbo na ngai kuna, pe alobaki: "Ezali solo." Alobaki: "Nandimaka likambo ya kolongola bomoi na bato te." Pe alobaki: "Soki botali malamu na ba-buku ya babomi, nani yango oyo babomaki na ba-kíti ya lotiliki pe nyonso wana? Ezali bazui te. Azali na makoki ya komizuela molobeli ya makasi, ya mayele mabe, motuka moko *awa*, mosusu *awa*, pe akofuta kaniaka." Alobaki: "Ezali bana babóla ya boyé, baoyo bazangi misolo esengeli mpo na komisombela bilei ya malamu, bato ya boyé nde bazuaka etumbu yango. Bato ya boyé nde babomamaka na lotiliki, moto oyo azali lokola baoyo babengamaka bayíngá, pe bango nde ba-nkombo na bango etiamaka na etumbu ya kobomama."

⁹⁸ Nalobaki: "Koboma-moto ya liboso mpenza oyo esalemaki na mokili, ndeko moko abomaki ndeko na ye, kasi Nzambe abomaki ye te mpo na yango. Atiaki elembo moko likolo na ye, mpo moto moko te ákoka koboma ye. Ya solo. Ye nde Mosambisi Monene koleka."

Namoni ete balongolaki etumbu yango likolo na bango. Sikawa bakozala na kosambisama mosusu. Na ntembe te, bakozala na bomoi sikawa, ekozala mibu zomi na moko,

pe ntango mosusu bakopesa bango bonsomi soki batosi mibeko. Bakweisami. Na ntembe te. Bakweisami. Basengelaki kobwakama na boloko, bomoi na bango mobimba, kasi bakobomama te. Moto moko te azali na ndingisa ya koboma moto mosusu. Te, misie. Nandimaka yango te. Ata moke te.

⁹⁹ Oh! Balobaka...Ee, bandimaka te ete bazali libanda na mokano na Nkolo, mpo yango nde nyonso bayebi, nyonso balingaka koyoka. Baboyaki koyoka Solo, kuna na katı.

¹⁰⁰ Ezipito pe eboyaki koyeba ete etonga ya balekisi-ndelo wana bazalaki na mokano na Yawe. Balingaki koyeba ndenge nini, moto ya liboma moko ayaki wana, uta na biliki, ná mandefu milai *boye*, pe alobaki: “Falo, Nayei na Nkombo na Yawe. Tika bana oyo bákende.”

Falo akokaki koloba: “Nani, ngai? Bóbwaka ye libanda.” Bomoni? “Ngai?”

“Soki osali yango te, Yawe Nzambe akobeta ekólo oyo.”

¹⁰¹ Akobaki: “Mobange ya liboma oyo, bóbimisa ye kuna na libanda. Bótika ye ákende. Moi esili kobevisa mayele na ye.” Bomoni? Kasi ememaki kosambisama, mpo moto yango azalaki mosakoli pe azalaki na YANGO ELOBI NKOLO. Ya solo mpenza. Baboyaki kondima yango.

Roma pe eboyaki kondima yango, kasi esalemaki bobele ndenge moko.

¹⁰² Yisalaele baboyaki kondima ete ezalaki Masiya. “Ndenge nini bakoki, etónga ya—etonga ya Bagalilai oyo?” Balobaki: “Bango nyonso bazali bato ya Galilai te? Bauti nde wapi? Lolenge ya bato nini Azali kotambola na bango? Suka ya babóla oyo bakoki kozala elongo, bango nde baoyo Ye azalaki elongo na bango. Bango nde bayaka koyoka Ye, ezali babóla, bato oyo bayebi eloko moko te. Baponámá te. Bazali—bazali bato ya mayele mingi lokola biso te. Bazali etonga ya babóla.” Boyokaka ndenge balobaka mpo na kolamuka ya lelo. “Bato ya ndenge nini bayokaka bango? Bato ya ndenge nini bakendeke na mayangani yango? Bazali bato ya ndenge nini?”

¹⁰³ Nayokaki moto moko koloba, kala mingi te awa...Ee, azalaki lokola...Azalaki tata-mobokoli ya Hope. Pe nazalaki kosolola na ye na ntina na libatasi ya Molimo Mosantu. Alobaki: “Sikawa, nani akondima likambo ya ndenge wana, bobele lolenge ya bato lokola baoyo ozali na bango kuna?” Alobaki: “Tika *Songolo*, moto ya mombongo ya engumba oyo, moto ya nkanza mpenza, tika ye koloba ete azuaki Molimo Mosantu, na ntango wana nakondima yango.”

¹⁰⁴ Nalobaki: “Komitungisa te. Akoloba yango ata moke te.” Mobali yango akufaki mbala moko, kozanga Nzambe. Bomoni?

Bókebaka na makambo bosalaka. Bókebaka na makambo bolobaka. Bólínga bomoi oyo elongobani na Nsango-Malamu. Ya solo.

¹⁰⁵ Yisalaele bandimaki yango te, etonga ya bato wana. “Moto ya liboma wana, na Nkombo Yesu ya Nazarete, abotamaki,” ndenge bazalaki kokanisa, “mwana makango.” Pe bato bandimaki yango. Mpo, balobaki: “Ezalaki ya ye te. Ee, tata na Ye ezali Yosefe, pe Maria asengelaki kokumba zemi ya Mwana oyo liboso na bango kozala ata . . . Abotámáki, ee, ezali libanda na libala. Pe Azali nini? Azali se moto ya liboma. Azali moko na bato wana ya ndenge mosusu. Bókende koyoka Ye te.” Basalaki nini? Bazalaki kotinda milimo na bango na lifelo. Bazuaki . . .

¹⁰⁶ Yesu alobaki: “Bótika bango. Soki mokufi miso akambi mokufi miso, bango mibale bakokweya na libulu te?” Ya solo. Bayebaki yango te. Baboyaki kondima Yango. Bakokaki te.

¹⁰⁷ Bakokaki kososola te ndenge nini bato mpamba ná Nsango moko ya mpamba, koboya yango, ekokaki komema ekólo monene kokweisama nye. Sikawa bójyoka. Bakokaki kososola yango te: bato ya mpamba, lokola bato nyonso, bazángá lokumu. Boyebi, Biblia elobi ete: “Bato bazángá lokumu bazalaki koyoka Yesu na esengo.”

¹⁰⁸ Nazalaki na mwa likambo moko esalemaki na Mexique, kala mingi te. General Valdena, moponami na Nzambe, Pole engengaki liboso na ye mokolo moko, na moko na mayangani. Mobundi monene ya Katoliko wana, moko na ba-general ya likolo koleka na Mexique, ayaki na komikitisa na etumbelo pe azuaki libatisi ya Molimo Mosantu. Azongaki na Mexique. Azalaki ntango nyonso kolelela ngai, mpo nákende kuna. Sukasuka, nazuaki mokano ya kokende kuna. Nkolo akambaki ngai; nazuaki emononeli. Nayebisaki mwasi na ngai. Nakendeki kuna.

Na sima, ntango esalemaki, lokola ye azalaki mokonzi ya ba-general na bango, general ya minzoto minei, akendeki na quartier general, na bakonzi-ya-mboka. Pe, bango, batelemelaka ba-Protestant makasi mpenza kuna, boyebi. Lokola bayebaki ete ekozala liyangani moko ya matata, bongo akendeki kozua basínzili ya basodá. Na sima, bazuaki stade ya monene. Pe balingaki kokotisa ngai ndenge wana. Bakonzi-ya-mboka nde bakotisaki ngai.

Na bongo, sima na kosala yango, e—epískópo, moko na ba-epískópo minene ya lingomba Katoliko, akendeki epai na ye, epai na mokambi-engumba, pe alobaki: “Misie, nayoki ete okotisi moto oyo azali Mokatoliko te.”

Alobaki: “Iyo. Likambo nini?”

“Ee,” alobaki, “okoki kokotisa moto ya ndenge wana awa te. Bakonzi-ya-mboka oyo esálá naino likambo ya ndenge wana te.”

¹⁰⁹ “Kasi,” alobaki, “tosali yango sikawa.” Alobaki: “Ee,” alobaki, “moto yango azali moto ya lokumu malamu. Nayoki ete bato nkoto na nkoto bakoya koyoka ye. General Valdene, azali moninga na ngai ya motema.” Alobaki . . . Pe azalaki na . . . Mokonzi-ya-mboka ye moko azali Protestant, boyebi, Metodiste. Na bongo alobaki—lobaki: “Moto yango azali na lokumu malamu, na ndenge nayebi.” Alobaki: “General Valdene awa, abongoli motema mpo na moto yango.” Alobaki: “Ee, azali, na ndenge nayebi, moto ya lokumu malamu.” Alobaki: “Bato nkoto na nkoto, bazali koloba, bakoya koyoka ye.”

Pe epískópo yango alobaki: “Bato yango bazali bato ya lolenge nini, misie? Bobele bayínga. Ezali bobele bato ya ndenge wana nde bakokende koyoka moto ya ndenge wana.”

¹¹⁰ Mokonzi-ya-mboka alobaki: “Misie, bozali na bango mibu nkama mitano, mpo na nini bazali bayíng?” Yango ekokaki. Ekataki likambo. Oh! la la! Elongolaki bango maséke. Iyo, misie. Iyo.

¹¹¹ Bongo ntango bebé wana asekwaki longwa na bakufi, natindaki moto moko sima na mobali yango. Mwasi yango azalaki koloba, na Espagnol: “Bebé akufaki, na ntongo ya lelo na ngonga ya libwa.” Pe mbula makasi ezalaki kobeta. Pene na bato nkoto zomi bazalaki kondimela Klisto, mpokwa moko na moko.

Na mpokwa ya liboso, mobange moko mokufi miso autaki komona na eteyelo. Oh, ezalaki monene ya losambo oyo mbala misato to minei, pe bilambá ná bikoti etiamaki kino awa. Pe ngai. . .

¹¹² Bazalaki kokitisa ngai na ba-nsinga, na kiti ya libungutulu, mpo na kokotisa ngai. Nazalaki kokóma wana pe kobanda koteya, na kondima.

Billy ayaki, alobaki: “Papa, ekosengela na yo kosala likambo moko mpo na mwasi wana.” Alobaki: “Nazali na ba-huissiers nkama misato batelemi wana. Bazali kokoka te kopekisa mwasi ya nzoto moke, ya kilo pene na ntuku minei na mitano.” Elenge mwasi kitoko, na molai *boye*, pene na, oh, ekoki kozala mwana na ye ya liboso. Nakoki koloba azali na mibu ntuku mibale na misato to ntuku mibale na mitano.

¹¹³ Pe atelemaki wana, ná suki na ye ya milai, pe amemaki bebé moko. Pe azalaki kobunda mpo na kokota na molongo. Mibali yango bazalaki kozongisa ye na sima. Azalaki komata likolo na bango, ná bebé yango na lokéto, na lolenge moko, kokota na nse ya makolo na bango, to nyonso wana. Bazalaki komatisa ye, pe basengelaki kokitisa na eteyelo.

¹¹⁴ Pe bazangaki kalati ya mabondeli ya kopesa ye. Alobaki: “Soki natiki ye kokota, papa, ná ebembe ya bebé wana, azali pe na kalati ya mabondeli te, pe . . .” Alobaki: “Bato mosusu oyo batelemi wana, bazalaki awa mikolo mibale to misato, na nse ya

mbula ná moi. Bongo kotika ye koleka liboso na bango,” alobaki, “ekotia mo—mobulu kuna.”

¹¹⁵ Nalobaki: “Ezali malamu.” Ndeko Moore azalaki wana, pe azali moke na libandi lokola ngai. Pe nalobaki: “Ye ayebi te nani azali nani, bato baleki mingi.” Nalobaki: “Tinda . . .” Pe—pe bandeko mibale to misato, ndeko moko kati na bango autaki awa na mongombo, asilí kokende na Nkembo sikawa, nabosani nkombo na ye sikawa, kasi, atelemaki kuna na sima. Bongo nalobaki: “Ndeko Moore, kita, bondela mpo na bebé yango. Akoyeba te nani, soki ezali ngai to yo. Kita sikawa. Pe ayebi koloba Ki-ngelesa te.”

Bongo Ndeko Moore alobaki: “Malamu, Ndeko Branham.”

¹¹⁶ Abandaki kokita. Nalobaki: “Ndenge nauti koloba, fa- . . .” Pe namonaki bebé moko, bebé Mexicain moko afandaki liboso na ngai, azalaki koseka. Nalobaki: “Zela naino.” Pe nalobaki: “Bolekisa mwasi yango.”

Billy alobaki: “Nakoki kosala yango te, papa. A . . .”

Nalobaki: “Namoni emanoneli, Billy.”

Alobaki: “Oh, wana ezali ndenge mosusu.”

¹¹⁷ Bongo tofungolaki nzela kati na bato ebele ndenge wana pe tolekisaki ye. Ye wana ayei, afukami na mabólongo, ná chapelet na maboko. Nalobaki: “Telema.”

Bongo nalobaki: “Tata na Likolo, sikawa nayebi eloko Okosala te. Nayebi te soki Olingi ete násepelisa mwasi oyo na kobondela mpo na bebé yango, to nini. Kasi,” nalobaki, “natieli bebé yango maboko, na Nkombo na Nkolo Yesu.” Bobele ndenge nasalaki mpo na Ndeko Way, alalaki wana na nse, akufaki, mokolo wana. Pe bulangéti eninganaki, pe bebé yango abandaki koganga. Azongaki na bomoi. Ntango . . .

¹¹⁸ Natindaki moto moko, Ndeko Espinosa, kokende elongo na mwasi yango epai na monganga, mpo na kozua mokanda ya ndayi ya monganga ete: “Bebé yango akufaki.” Ezalaki na ngonga ya zomi na butu wana. “Akufaki na ntongo wana na ngonga ya libwa, na lopitalo na ye, na maladi ya pneumonie.” Azuaki mokanda ya ndayi ya monganga.

Ba-zulunale ekokaki kofanda kimia te, boyebi, na bongo basengelaki koya wana. Batunaki ngai mituna. Pe balobaki na ngai, alobaki: “Okanisi ete basantu na biso bakoki pe kosala yango?”

Nalobaki: “Soki bazali na bomoi.”

“Oh,” alobaki, “moto akoki kozala mosantu te soki akufi naino te.” Yango nde likambo. Bomoni? Pe bato . . .

¹¹⁹ Bomoni, mokolo mosusu, esika balobelaki mamélo oyo bapesaki lokumu, na zulunale? Na bongo, mosantu ya sika moko akúfáki, oh, eleki mibu mokama, to pene na yango, pe

bakómisaki... balubolaki ye mosantu sikawa, bakómisaki ye mosantu. Pe balobaki ete—ete asekwaki na bakufi pe abondelaki mpo na babeli oyo bazalaki na cancer ya makila. Boye te? Ekomamaki na moko na ba-zulunale. Bókanisa naino ndenge balukaki kokumisa yango, na ntango ezali na makambo nkama na nkama kosalema na miso ya bato awa. Likambo yango ezali nini? Mpo likambo yango ébenda lingomba Protestant kati na yango, bomoni, mpo bákanisela yango eloko moko.

Sikawa misala ya solo ya Nkolo, esika ezali mpenza kotatolama, kotalisama polele, bazali ata komeka kolobelá yango na ba-zulunale te. Ezali yango. Bazwaki mbela kasi baboyaki yango. Iyo, misie.

¹²⁰ Bakoki kososola te ndenge nini Nsango ya mpamba boye, bato ya mpamba boye, koboya likambo ya boye ekoki komema pe kokotisa bango na mobúlungano.

¹²¹ Mwasi moko alobaki na ngai, na Grant's Pass, na Oregon, mokolo moko, elenge mwasi ya Mokatoliko ayaki wana mpo na kokweisa pe kokoma makambo. Azalaki journaliste ya zulunale moko, ná liboké ya mayaka na loboko. Pe alobaki: "Nalingi kosolola na yo."

Nalobaki: "Olingi kolobelá likambo nini?"

Alobaki: "Nalingaki kotuna yo mituna na ntina na lolenge ya kosambela na yo."

Pe nalobaki: "Olingi kotuna likambo nini?"

Pe alobaki: "Osalaka makambo oyo na nguya nini?"

¹²² Nalobaki: "Na Nkombo na Yesu Klisto, na nzela ya kobengama ya Nzambe." Pe akobaki kotungisa. Nalobaki: "Zela naino moke."

Alobaki: "Soki esengeli na ngai kosangana na bayíngá ya lolenge wana," alobaki, "nakolina ata moke te kozala Moklisto." Alobaki: "Pe soki bango... Balobaka ete bato yango nde bakokonza mokili mokolo moko." Alobaki: "Nabanzi ngai nakozala awa te."

Nalobaki: "Komitungisa te. Okozala na yo te." Nalobaki: "Yo... komitungisa na yo mpo na yango te."

"Ee," alobaki, "bizaleli ya ndenge pe koganga nyonso wana!"

Nalobaki: "Pe yo olobi ete ozali Mokatoliko?"

Alobaki: "Nazali Mokatoliko."

¹²³ Nalobaki: "Oyebi ete ngondo Maria mopambolami asengelaki kozua Molimo Mosantu pe koloba minoko na sika, pe kobína na Molimo, ndenge moko na bango, liboso Nzambe áyamba ye? Bobengaka ye mama wa Nzambe."

Alobaki: "Ezali bolema."

Nalobaki: "Zela naino moke. Ngai . . ."

"Nazali na ntina ya kotala Biblia te."

¹²⁴ Nalobaki: "Boye ndenge nini okoyeba nini ezali Solo to te?"

Alobaki: "Nandimaka liloba ya lingomba na ngai."

¹²⁵ Nalobaki: "Oyo nde Liloba na Nzambe. Yango oyo awa. Napesi yo motíndo ya kotala Yango. Pe Maria azalaki elongo na bango kuna na eteni ya ndako ya likolo, pe azuaki libatasi ya Molimo Mosantu lokola bamosusu nyonso. Pe bobengaka ye mama wa Nzambe." Nalobaki: "Bongo obengi yango: 'Bato ya bosoto; ya mobulu?'" Nalobaki: "Komitungisa te. Okozala Kuna te. Ozali mpenza na ntina ata moko te ya komitungisa, soki yango nde ezali kotungisa yo. Ezali malamu koleka komitungisa mpo na molimo ya masumu na yo moko, elenge mwasi." Pe natikaki ye kokende.

¹²⁶ Sikawa bókanisa makambo nyonso oyo, ezali pètè. Nzambe akomisi yango pètè mpenza.

Ndenge nini Akaba, ndenge nini Yezabele, ndenge nini bato yango oyo bakokaki kokanisa ete Eliya azalaki ndoki, kokanisa ete azalaki moto na solóka? Ata Akaba alobaki: "Botala moto oyo akotisi mobulu nyonso oyo na Yisalae."

Alobaki: "Yo moto okotisi mobulu na Yisalae."

¹²⁷ Ndenge nini ekólo wana ekokaki kokanisa, ete, koboya nsango ya moto atóndá mandefu na elongi ndenge wana, azángá bilamba ya banganganzambe, pe bongo na bongo, ekokaki kozala kokweisama na yango?

Ndenge nini Ezipito, ezalaki kokonza mokili, ba-fálo, ná lokumu pe nkembo na yango? Mokili ekómá naino lisusu na esika yango naino te, na zebi pe bongo na bongo. Ndenge nini bakokaki kokanisa ete, koboya mobange mosakoli ya mibú ntuku mwambe, ná mandefu milai, suki pembe, kotambolaka na mpasi, mokímí? Bongo ayei kuna na nsango moko: "Osengeli kotika bango kokende, to Nzambe akobebisa ekólo." Ndenge nini Falo akokaki kokanisa? "Okotosa ngai, Falo."

¹²⁸ Falo alobaki: "Kotosa?" Oh, ye, Falo! "Pe mobange moko, mobange moko ya elema," bakanasaki, "koboya moto ya ndenge wana, ekobébisa ekólo?" Kasi ekokisamaki. Oh! la la!

Tótelema, tópema miniti moke, tóbondela mpe tókanisa. Ntango nini tozali kobika na yango? Tozali wapi? Eleko mosusu ya mikol'oyo, ya bato na mayele. Tókanisa malamu. Ntango mosusu, bótelema, bato bátelema pe bábondela mwa moke, pe bákanisa mwa moke, bokomiyoka malamu koleka ntango bokosilisa kosala yango. Ya solo.

¹²⁹ Moklisto azali esalelo te, to fungóla moko ya mekaníki mpo na mimesano minene ya mangombá. Ya solo. Moklisto azali te lolenge moko ya esalelo oyo etambolisaka ebongiseli ya

lingomba. Moklisto, wana ezali Moklisto te. Moklisto asengeli kozala lokola Klisto. Pe Moklisto akoki kozala Moklisto te soki Klisto akoti naino kati na moto yango te, Bomoi ya Klisto kati na ye. Na sima ekobota Bomoi oyo Klisto abikaki, pe okosala makambo oyo Klisto asalaki.

¹³⁰ Nazali kolobel a nini? Boyokani ya moto ná Klisto. Ezali nini? Bomoi na yo elongobani na Nsango-Malamu?

Sikawa nazali koluka kotia moboko yango kuna, mpo na kotalisa bino yango, mibali pe basi oyo bazalaki basi pe mibali ya lokumu.

¹³¹ Biblia elobaki yango. Bomonaki yango? Na mpokwa ya lomingo eleki, nabosanaki kolobel a likambo moko, Genese mokapo ya 6 pe molongo ya 4. “Mibali oyo bazuaki basi mpo na bango, lokola basi, bazalaki mibali ya lokumu mingi.” Mibali ya lokumu, elakamaki ete ekosalema lisusu. “Ndenge ezalaki na ntango na Nowa, ekozala pe bongo na Boyei ya Mwana na moto.” “Mibali ya lokumu bazali kozua basi,” lokola basi na libala te, “basi; kolanda mposa ya nzoto.”

¹³² Bótala na Angleterre, eleki mposo mibale to misato. Bótala na Etats-Unis. Bótala bisika nyonso, etóndi na bondumba. Bato minene, ya lokumu, bakonzi na misálá, bazali koyokisa ekólo nsoni, mpo na kolanda basi. Moto monene wana na Angleterre, lokola, tóloba, mokonzi ya mampinga, ee, bomonaki yango, azalaki na mwasi ya kitoko. Batiaki pe elongi na ye. Bótala mwasi-ndumba wana ya Russie, kasi alataki mpenza bilamba-kotalisa-nzoto, pe abimaki ndenge wana, mpo na kotalisa nzoto na ye ya mwasi. Pe mobali yango akweyaki mpo na yango.

¹³³ Oyo tosengeli na yango lelo ezali bana mibali ya Nzambe. Tosengeli na bato, mpo na kokonza mboka, baoyo bazali bana na Nzambe. Ya solo. Yango wana mokonzi malamu, ya bonzambe, akopekisa bolema nyonso wana. Ekozala na bánsinga ya kobenda te. Ndenge Dawidi asalaki, apekisaki yango nye. Asalaki yango mpenza, mpo azalaki mokonzi. Pe ezalaki bobele...

¹³⁴ Lolenge ya solo, ezali, Nzambe ázala Mokonzi, pe Nzambe átinda mosakoli. Samuele ayebisaki bango yango te liboso na bango kozua mokonzi? Alobaki: “Nzambe nde Mokonzi na bino. Nasílá koyebisa bino likambo na Nkombo na Yawe kozanga ete ékokisama?”

Balobaki: “Te. Ezali solo.”

“Nasílá koséngá bino biloko na bino?”

“Te. Oséngá biso biloko ata moke te.”

“Nayebisaka bino bobele makambo ya solo, liboso na Yawe.” Alobaki: “Nzambe nde Mokonzi na bino.”

¹³⁵ “Oh, tososoli yango. Pe toyebi ete ozali moto malamu, Samuele. Tondimi ete Liloba na Yawe eyaka epai na yo, kasi, ata bongo, tolinci mokonzi.” Bomoni? Yango nde bakozua.

¹³⁶ Ba-Pantekotiste balingaki ebongiseli, ata bongo. Bazuaki yango. Ya solo. Balingaki kozala lokola mangomba mosusu. Bokomi bongo. Bókende liboso, yango, yango nde esengeli. Kasi Nzambe azali Mokonzi na biso. Nzambe azali Mokonzi na biso. Iyo, misie.

¹³⁷ Ezali nini? Ezali mpo bato, ndenge basalaki na ntango ya Klisto, ndenge basalaka na bileko nyonso, balukaka komilongisa. Bazali na bindimeli na bango moko. Ntango mosusu bokoloba te: “Na—nasombi ngombe, pe nasengeli kokende kotala soki a—akosala malamu to te, to akopesa miliki, to—to azali lolenge nini.” Ntango mosusu okoki komilongisa bongo te.

Kasi botala lolenge ya komilongisa bato bakoki koloba: “Nazali Presbiterien. Tondimelaka Yango te. Nazali Batiste. Biso tondimaka makambo ya ndenge Wana te. Ee, nazali Lutherien.” Ee, oyo wana etali Yango te. Elingi koloba te ete ozali Moklisto. Elingi koloba ete ozali moto ya etonga ya bato oyo bazali na ebongiseli. Pe ozali moto ya eyanganelo ya ba-Lutherien, eyanganelo ya ba-Batiste, eyanganelo ya ba-Pantekotiste. Lingomba ya ba-Pantekotiste ezalaka te. Lingomba ya ba-Batiste ezalaka te. Ezali nde eyanganelo ya ba-Batiste, eyanganelo ya ba-Pantekotiste, eyanganelo ya ba-Presbiterien.

Kasi Lingomba ezali bobele moko. Pe nzela mpo na kokota kati na Yango ezali bobele moko, ezali nzela ya Mbotama. Obotami kati na Lingomba ya Yesu Klisto, pe ozali enama ya Nzoto na Ye, moko na baoyo bakokende na Lola. Na bongo bilembo, ete Klisto azali elongo na yo, ekobika na nzela na yo.

¹³⁸ Baklisto, oh, osengeli kozala na boyokani ya yo moko na Nzambe. Mpo na kozala mwana na Nzambe, osengeli kozala na boyokani na Nzambe. Asengeli kozala Tata na yo, mpo yo ózala mwana na Ye. Pe bobele bana-mibali ná bana-basi na Ye nde babikisami, bato ya losambo te, kasi bana-mibali pe bana-basi. Eloko bobele moko nde eyéisaka yango, ezali Mbotama ya sika. Mbotama ya sika ezali eloko bobele moko oyo eyéisaka boyokani na Nzambe. Boye te? [Losambo balobi: “Amen.”—N.D.E.] Bana-mibali pe bana-basi. Bongo, soki yango esalemi, na sima mibali...

¹³⁹ Motuna nalingi kotuna bino yango oyo. Bato balobaka: “Tokosala nini sima na kobotama mbala mibale?” Bato mingi batunaka ngai motuna yango. “Nasengeli kosala nini na sima, Ndeko Branham?” Soki obotami mbala mibale, lolenge na yo mobimba ebongwani. Okufi na makambo ozaláká kokanisa.

¹⁴⁰ “Ee,” okoloba, “Ndeko Branham, ntango nakotaki na lingomba, nazuaki yango.”

Ee, boye, ntango, Nzambe alobaki: “Yesu Klisto azali motindo moko lobi, lelo pe libela. Azali kokoba kobikisa babeli. Azali kokoba kopesa mamono.”

“Kasi, Ndeko Branham, lingomba na ngai!” Wana, obotami mbala mibale te. Bomoni? Okoki te; mpo, soki Nzambe mpenza, soki Bomoi na Ye ezali kati na yo, lokola . . . ozali na kati, bomoi ya tata na yo, pe, soki Bomoi mpenza ya Nzambe ezali kati na yo, Molimo yango mpenza oyo ezalaki kati na Klisto, ezali kati na yo, ndenge nini Molimo akoki kobika kati na Yesu Klisto pe kokoma makambo *Oyo*, na sima ezongi kati na yo pe eboyi Yango? Bomoni? Ekoki kosala bongo te. Ekondima Liloba nyonso ete ezali bongo.

¹⁴¹ Bongo, soki olobi: “Ee, nazali moto malamu ya lingomba.” Ezali ata na likambo moko te na Yango.

Nayebi bapakano. Kuna na Afrika, kati na bandeko na ngai ya moindo wana, namonaka ete bomoto ya bato wana ezali likolo koleka—koleka bato ntuku libwa likolo na mokama na Amerika. Ee, kati na bikólo mosusu kuna, soki elenge mwasi abali te kino na mibu moko boye, to soki akómi na molai moko boye pe mobali ata moko te abali ye, bakoyeba ete likambo moko ezali kotambola malamu te. Bakobengana ye. Akolongola lángi ya ekólo, pe akokende na engumba, na sima akokóma motomboki. Pe soki abali, akomekama mpo na bongondo na ye. Soki ezipelo ya bongondo na ye epasúká, na bongo asengeli koloba nani asalaki yango. Pe bakoboma bango mibale, elongo. Bato mingi balingaki kobomama na Amerika soki esalemi bongo, boye te? [Losambo balobi: “Amen.”—N.D.E.] Bomoni? Na sima bozali kobenga bango bapakano? Oh! la la! Bakoki koya koteya bato, baoyo bamibengaka bato ya lingomba, ndenge nini kobika na bopeto. Ya solo.

¹⁴² Namonaki ata moto moko te na bokono ya nsoni na mobembo mobimba, na Afrique du Sud mobimba. Bazali na makambo ya ndenge wana te. Yango mpenza. Bomoni? Ezali bobele mbindo pe bosoto ya biso moko, biso mindéle. Ya solo. Totangwá mosika na Nzambe.

¹⁴³ Soki yango esalemi, eloko okosala na sima, okomona ete Molimo oyo ekokota kati na yo, kobanda na Mbotama ya sika, okondima pe okosala makambo nyonso Nzambe alobi na Liloba na Ye ete okosala. Pe makambo nyonso oyo Biblia elobi mpo na yo kosala, okoyanola “amen”. Pe okolemba te, butu na moi, kino okozua yango. Ya solo. Ya solo. Pe na ntango nyonso oyo, na ntembe te, likolo na nyonso, okobota mbuma ya Molimo.

¹⁴⁴ Okoloba: “Nakoloba minoko na sika?” Okoki kosala yango, okoko pe kosala yango te. “Nakoganga?” Okoki kosala yango. Okoki kosala yango te.

Kasi ezali na eloko moko mpenza okozanga kosala te. Okobota mbuma ya Molimo. Pe mbuma ya Molimo ezali bolingo, esengo, kimia, kondima, kokanga motema, komikitisa, boboto, motema molai. Ezaleli na yo ekozala te: "Uuuuh!" Kobosana te, soki ozali na yango, ezali mbondo oyo ekobengana Molimo Mosantu mosika na yo. Bomoni? Soki okómi na esika oyo olingi koswana na moto nyonso oyo okutani na ye, eloko moko ezali kotambola malamu te. Soki okómi na esika oyo... motei atángi na Biblia ete kosala likambo moko boye ezali mabe, pe, yo... Kobosana te, Boklisto ezali kuna ata moke te. Yango nde, sikawa, ete: "Bokoyeba bango na mbuma na bango." Yango nde Yesu alobaki. Bomoni?

¹⁴⁵ Soki ezali Liloba, pe Nzambe alobaki bongo, Molimo oyo ezali kati na yo ekoyokana na Liloba yango, ntango nyonso. Mpamba te, Molimo Mosantu ya solosolo akoyokana na Liloba, mpo Liloba ezali Bomoi pe Molimo. Yesu alobaki: "Maloba na Ngai ezali Bomoi." Pe soki ozali na Bomoi na Seko, pe Ye azali Liloba, ndenge nini Liloba ekoki koboya Liloba? Bomoni? Olingi kokómisa Nzambe moto ya ndenge nini? Ezali likambo moko osengeli koyeba, ete ozali Moklisto, ntango okoki kondima na mobimba Liloba nyonso ya Nzambe.

¹⁴⁶ Pe okomimona ete ozali kolinga bayini na yo. Moto akoloba: "Ee, azali bobele molekisi-ndelo." Pe obandi kozua... Ah! Sálá kéba. Sálá kéba. Kasi ntango omimoni mpenza kati na yo ete olingi ye! Ata basali nini, ozali bobele kolinga bango. Bomoni?

¹⁴⁷ Bongo okobanda komona, pe motema molai na yo ekobanda kokoma *mpenza* molai, kino ekozanga suka. Bato nyonso bakobanda koloba na ntina na yo: "Ee, makambo ozali koloba etali ngai te!" Komitungisa te. Soki omitungisi, ekozala malamu kokende liboso kobondela, liboso ya kosolola na bango lisusu. Iyo. Iyo.

Kobanda koswana te. Kolinga kobanda koswana te; soki olingi komona moto kotelema na losambo, koloba: "Oyebi? Nakoyebisa bino, *Songolo* asalaki *boye na boye*."

Okoloba: "Te, ndeko, nsoni na yo."

¹⁴⁸ Soki olobi: "Oh, ya solo?" Boyoki libaku yango? Bokeba.

Molimo Mosantu azali libúlu ya zongo te. Bomoni? Te, te. Te, te. Motema oyo Molimo Mosantu afandi kati na yango, etónídi na bosantu, na bopeto. "Ekanisaka mabe te, esalaka mabe te; endimaka makambo nyonso; eyíkaka mpiko, motema molai." Bomoni?

¹⁴⁹ Koswana te. Ntango libota ebandi koswana, koswana na bango te. Mama na yo alobi: "Nalingi lisusu komona yo kokende kuna te, na losambo wana. Ee, yo, okómi bobele kokanisa eloko moko, kotika suki na yo kokola. Okómi lokola mama mobange moko." Koswana na ye te.

Loba: "Malamu, mama. Ezali malamu. Nalingi yo, ata bongo. Nakobondela mpo na yo na bomoi na ngai mobimba." Bomoni?

¹⁵⁰ Sikawa, koswana te. Bomoni? Nkanda ebótaka nkanda. Nokinoki, okoyokisa Molimo Mosantu mawa pe akotika yo, ntango okoyanola na koswana. Na sima Molimo Mosantu akopumbwa na Ye. Nkanda ebótaka nkanda.

Pe bolingo ebótaka bolingo. Tóndisama na bolingo. Yesu alobaki: "Na yango nde bato nyonso bakoyeba ete bozali bayekoli na Ngai, soki bozali na bolingo, kati na bino." Yango nde mbuma ya Molimo Mosantu, bolingo.

¹⁵¹ Pe oyebaki ete ozali mokeli ya moke, yo moko? Oyebi yango? Na ntembe te. Bosilá komóná bato oyo bolingaka kozala pembeni na bango. Boyebi te mpo na nini. Moto ya bolingo ya lolenge wana. Bosilá komona yango? [Losambo balobi: "Amen."—N.D.E.] Bato malamu mpenza, wana, olingi kozala pembeni na bango. Ezali... Bakelaka lolenge wana, na bomoi oyo babikaka, na elobelí na bango, na masolo na bango.

Na sima, bosilá komóná baoyo, ntango nyonso, bo-bokímaka bango. Ntango nyonso, balingaka koloba makambo mabe, pe kotóngga bato. Bolobaka: "Oh! la la! Bango wana. Bakobanda kotóngga bato kuna. Azali awa sikawa, akobanda kotóngga moto *oyo*. Bakosala eloko mosusu te bobele kobeta masolo ya mbindo, to masolo ya basi, to makambo ya ndenye wana." Osepelaka kozala pembeni na bango te. Bomoni? Bakelaka. Na komona na miso, bato malamu mpenza, kasi bakelaka lolenge wana.

Pe makambo bokanisaka, makambo bosalaka, misala na bino, makambo bosololaka, ekelaka lolenge moko.

¹⁵² Nakotaki esika ya mosala ya moto moko, awa na engumba oyo. Pe moto yango azali moyangeli misolo, to, ezali mosungi, na losambo moko kitoko. Nakendeki kuna, kokutana na moto yango mpo na likambo moko. Pe ezelaki na radio moko kuna, kobéta miziki ya rock-and-roll to twiste, nayebi te soki nini, kobeta makasi mpenza. Pe nabanzi ezelaki na ba-photo ntuku minei ya basi bolúmbu na esika na ye ya mosala. Sikawa, okoki koyebisa ngai te ete ozali mosungi, to eloko nini mosusu. Lakisa ngai makambo otálaka, makambo otángaka, pe lolenge ya miziki nini oyokaka, bato bazalaka elongo na yo, pe ngai nakoyebisa yo lolenge ya molimo nini ezali kati na yo. Bomoni? Iyo.

¹⁵³ Okoyoka moto koloba: "Ngai kosala *boye na boye*? Etonga ya..." Bómikanisela, nazali na ntina na makambo alobi te. Maloba na ye elobaka makasi koleka. Misala na ye elobaka makasi koleka nyonso oyo akoki koloba. Akoki kotatola, koloba ete azali Moklisto, ya solo, pe ntango mosusu asalaka makambo ndenye na ndenye. Kasi botala bobele lolenge ya bomoi oyo abikaka. Yango nde ekotalisa oyo ye azali.

¹⁵⁴ Sikawa, bokoki kokanisa moto oyo azali na bomoi koloba: “Kondima kobikisama uta Nzambe, ezali makambo ya bandeke. Ezaláká na bileko ya kala. Ezalaka lisusu lelo te”? Oyo wana nde bomoi elongobani na Nsango-Malamu, ete, “Klisto azokisamaki mpo na masumu na biso ya nko, pe na mapipí na Ye tosilá kobikisama”? Bokoloba: “Kasi nazali mosungi.” Etali ngai te. Okoki kozala ata epískópo.

¹⁵⁵ Ntango nayokaki Epískópo Sheen koloba, eleki pene na mibu mibale, nazalaki koya; nayokaka ye lisusu te. Ntango alobaki: “Moto oyo akondima pe akomeka kobika kokokana na Biblia oyo, azáli lokola moto oyo azali koluka kotambola kati na mai ya potopótó.” Epískópo Sheen, na sima abalukaki, alobaki: “Ntango nakokómána na Lola, boyebi nini? Ntango nakokutana na Yesu, nakoyebisa Ye: ‘Ngai nde Epískópo Sheen,’ pe Akoloba: ‘Oh, iyo, Nayokaki mama na Ngai koloba na ntina na yo.’” Bopakano, bato oyo bazali kotúka Liloba yango. Nzambe áyoka mawa. Ngai nazali zúzi te. Bomoni?

Liloba yango ezali Solo. Ya solo. Pe Molimo na Nzambe akoyeba malamu Makomi na Ye Moko. Atalisamaka na nzela ya Makomi na Ye. E—E—Elobaka mpo na Ye. Pe bino botalisamaka na kondima Yango, pe Epesaka bino makoki nyonso ya kotalisama.

¹⁵⁶ Koswana ná bato te. Pe ko—pe koswanaka na libota te, ndenge nalobaki. Bolingo ebótaka bolingo. Pe nkanda ebótaka nkanda.

¹⁵⁷ Sikawa, sikawa tótala malamu. Bótala Yesu, mpo na miniti moke. Ye azalaki ndakisa na bino. Nabanzi ete bolembi mingi te. Bótala. Tótala Yesu, miniti moke. Ye azalaki ndakisa na biso. Alobaki boye. “Mpo Natalisi bino ndakisa, ete bosengeli kosala na bamosusu ndenge Ngai Nasaleli bino.”

¹⁵⁸ Sikawa bótala malamu. Ntango Ayaki na mokili, ntango kozanga kondima efulukaki mingi na mokili na eleko wana koleka ntango ya liboso, yango epeakisaki Ye kosala te. Akobaki koteya ndenge moko, pe kobikisa babeli ndenge moko. Etungasaki Ye ata moke te. Batóngi bazalaki. Batóngaki Moto yango kobanda ntango Azalaki Bebé kino ntango Akufaki na ekulusu. Epeakisaki Ye kosala? Te, misie. Azalaki kolandela nini? “Azalaki ntango nyonso kosala makambo Tata akomaki. Azalaki ntango nyonso kosala makambo ya kosepelisa Ye.”

¹⁵⁹ Bótala Yesu. Kolobela biso mpo na komikitisa? Ntango Nzambe Ye moko akómaki Bebé, esika ya koya na—na mwa mbeto ya bana mike esika moko, na ndako ya malamu, abótamaki likolo na matíti, na ndako ya bibwele, elongo na bana ngombe oyo bazalaki kolela. Bazingaki Ye na bilamba eutaki na nkingo ya ekanganeli ya ngombe. Mobóla koleka ya babóla koleka, ata bongo, azalaki Mokeli ya likolo pe nse.

¹⁶⁰ Na butú moko ya malili pe ya mbula, balobaki: “Molakisi, tokozonga na ndako elongo na Yo.”

¹⁶¹ Alobaki: “Ba-gambala bazali na mabulu, pe ba-ndeke bazali na ba-zála, kasi Ngai nazali ata na esika ya kotia motó na Ngai te.”

Nzambe, Yahweh, Amikitisaki pe akómaki Moto; atalismaki na nzoto ya masumu, mpo na kosikola ngai na yo. Na bongo biso tozali banani? Ye azalaki ndakisa na biso. Ngai nazali nani? Eloko moko te.

¹⁶² Nazalaki koloba na moto moko, sima na nzanga ya lelo, na liyangani moko ya moke. Nalobaki: “Mwana nyonso oyo abotami na Nzambe asengeli komekama, liboso, kosémbolama.” Namikaniseli ntango nauzaki oyo ya ngai, to ntango na ngai makasi koleka. Soki—soki moto abotami mbala mibale, Nzambe atiaka litóno moke, lokola linzáka ya mosapi na ye, kati na ye, na lolenge moko, pe ekitaka kino na motema na ye pe etelemaka kuna. Na sima Satana akoya komeka ye na yango. Pe soki eloko moko te ezali kuna, esílí mpo na yo.

¹⁶³ Nazali kokanisa kuna na lopitalo, nazalaki pene na mibu ntuku mibale na mibale, ntuku mibale na misato, ntango mosusu, pene na yango, nazalaki elenge mobali. Pe tata na ngai, azalaki kobunda na liwa na maboko na ngai, pe nazalaki kosolola na Nzambe lokola mobikisi bokono. Pe tata na ngai moko na mpasi ya motema, atiaki motó na ye na loboko na ngai, pe nazalaki kobondela mpo na ye; pe namonaki ye kobalola miso ngambo na ngai, pe kokata motema, mpo na kokende kokutana na Nzambe. Nakendeki kokunda ye pembeni na ndeko na ngai ya mobali, pe ba-felele ezalaki naino mobésu na nkunda na ye, pe ngai nazalaki koteya Nzambe oyo abikisaka babeli. Nazalaki kosala na Kompaní ya Letá, na lifúti ya ba-centimes ntuku mibale na ngonga, pe mwasi na ngai azalaki kosala esika batongaka ba-simisi; mpo na kosunga biso kobókolo mwana na biso ya mobali ya sanza zomi na mwambe, Billy Paul, ná mwana ya sanza mwambe oyo azalaki komema.

Namoni Ndeko mwasi Wilson kondima na motó. Akaniseli yango; Roy Slaughter ná bato mosusu ya kala.

¹⁶⁴ Nasalaki nini? Nazalaki kotambola na ba-balabala, ná lipa ya mosuni na loboko, soki nakomi na likonzi, nazalaki kotatola na moleki-nzela nyonso, na ntina na bolingo na Yesu Klisto. Nazalaki kokende na ba-garage na bango pe kotuna bango soki nakokaki kosalela yango, mpo na kosolola na babongisi mituka. Nazalaki kokota kuna, koloba: “Mibali, bosilá kobikisama? Nazui eloko moko na motema na ngai.” Nazalaki kokende na bisika-ya-koteka-biloko na butú. Nazalaki kozonga na ndako na ngonga ya mibale to misato ya butú, mpo na koyanola na mbela ya babeli butú mobimba. Nakokaki te... Nazalaki kofanda, kolongola bilamba pe kolata bilamba ya mosala.

Kofanda na kitu pe kopema kino na ntongo, kolamuka pe kokende. Nakondaki mpenza, mpo na kokila pe kobondela, kino nasengelaki kobondela mpo na kolata sapáto na ngai ya mosala, mpo na komata na likonzi. Koteya, pe koteya bato ete: "Nzambe azali monene, Nzambe azali na mawa, Nzambe azali bolingo."

Pe, awa, tata na ngai azali kokufa na maboko na ngai. Pe ndeko na ngai ya mobali akufaki, babomaki ye wana nazalaki koteya awa na eteyelo na losambo moke ya ba-Pantekotiste ya bato moindo. Bayaki koyebisa ngai: "Babomi ndeko na yo kuna na balabala ya monene. Motuka moko etutaki ye pe ebomaki ye." Makila ya ndeko na ye moko ya mobali ezalaki kotanga na simisi na ye, esika azuaki ye na balabala ya monene. Bobele sima na ngai kokunda ye, papa na ngai akufaki. Na sima, mwasi na ngai akundamaki kuna.

¹⁶⁵ Pe nakendeki, nayaki awa na mongombo oyo. Kolongwa awa, esika etumbelo oyo ezali, nayebisaki bato, sanza motoba liboso ékokisama: "Mpela ekoya. Pe namonaki Mwanje moko kozua nzete, pe komeka bolai: 'Metre motoba na ndambo likolo na Balabala Spring.'"

Sandy Davis ná baoyo bazali awa, basekaki, balobaki: "Ezalaki bobele centimetre ntuku mibale to ntuku mibale na ndambo na mobu 1884, mwana oyo. Eloko nini elobelaka yo?"

¹⁶⁶ Nalobaki: "Ekokokisama. Mpo, namemamaki mpenza, pe Eyebisaki ngai bongo. Pe ekokokisama wana." Pe ezali na elembó moko na Balabala Spring, lelo, na metre motoba na ndambo ya mai. Nalobaki: "Nalekaki likolo na tabernacle oyo na bwáto." Pe nasalaki yango.

¹⁶⁷ Na ntango yango, mwasi na ngai akómaki kobela. Nabondelaki mpo na ye. Nayaki na tabernacle, bato bazalaki kotalela ye. Nalobaki: "Azali kobunda na liwa."

"Oh, ezali bobele mwasi na yo, oyo wana."

¹⁶⁸ Nalobaki: "Azali kobunda na liwa."

Nakendeki kuna pe nabondeli, nabondeli pe nabondeli. Pe nasémbolaki maboko. Asimbaki loboko na ngai. Allobaki: "Billy, nakokutana na yo na ntongo wana, nakotelema Kuna." Allobaki: "Sangísá bana mpo na kokutana na ngai na Ekuke."

¹⁶⁹ Nalobaki: "Bandá bobele kobéléla: 'Bill.' Nakozala Kuna." Bomoni? Pe akendeki. Natiaki ye na ndako ya bibembe.

Nazongaki na ndako, mpo na kolala. Pe ntango ngai... Billy Paul moke azalaki kofanda epai ya Mama Broy ná bamosusu, azalaki kobela makasi. Monganga akanisaki ete akokufa na ngonga moko to mosusu. Ngai nazalaki kobondela mpo na Billy. Pe tala Ndeko Frank ayaki kozua ngai. Allobaki: "Bebé na yo azali kobunda na liwa, mwana moke ya mwasi."

¹⁷⁰ Nakendeki na lopitalo. Monganga Adair aboyaki ete nákota, allobaki: "Azali na meningite. Okopesa yango na Billy Paul."

Ayebisaki infirmière moko ápesa ngai nkisi moko ya komela, ya motane, nkisi moko ya mpangi, to eloko moko mpo na kofándisa ngai kimia. Nayebisaki bango bábima na eteni ya ndako yango, nabwakaki yango libanda na liniísa. Nabimaki malembe na ekuke ya sima, nakitaki na eteni ya nse ya ndako.

Kuna nde esika bebé yango azalaki, liboso na lopitalo, na esika moko ya pembeni, ba-nzinzi bazalaki na mwa miso na ye ndenge wana. Nazuaki moustiquaire ya kala, nabenganaki bango, pe natiaki yango likolo na ye. Nafukamaki, nalobaki: “Nzambe, papa pe ndeko na ngai balali kuna, pe ba-felele ezali likolo na nkunda na bango. Hope alali kuna, atiami kuna. Pe tala bebé na ngai, azali kobunda na liwa. Kozua ye te, Nkolo.”

¹⁷¹ Akitisaki bobele ezipelo ya elamba, mpo na koloba: “Kangá monoko. Nakoyoka yo ata moke te.” Aboyaki mpenza ata kosolola na ngai.

¹⁷² Bongo, soki Ye aboyaki kosolola na ngai, ekómake ngàla ya Satana. Alobaki: “Nakanisaki ete olobaki ete Azali Nzambe malamu. Mpo na nini ozali kolela-lela boye? Ozali naino elenge. Tala zinga zinga, na engumba. Bilenge basi nyonso pe bilenge mibali nyonso oyo ozalaki na bango bazali kokanisa ete obeli liboma. Yango mpenza.” Kasi, akokaki koyebisa ngai te ete Nzambe azalaka te, mpo nasíláká komona Ye. Kasi ayebisaki ngai ete Ye Asengelaki kotala likambo na ngai.

¹⁷³ Nafandaki butu mobimba, mokolo mobimba. Nalobaki na Nzambe boye: “Nasali nini? Lakisa ngai, Nkolo. Kotika te ete moto oyo asali mabe te anyokwama mpo na ngai, soki ngai nde nasali mabe.” Nayebaki te ete Azalaki komeka ngai. Kasi mwana nyonso oyo abelemaka na Nzambe asengeli komekama. Nalobaki: “Yebisa ngai mabe nasali. Nakobongisa yango. Nasali nini libanda na koteya moi mobimba pe butu mobimba, pe kopesa Ye bomoi na ngai, ntango nyonso? Nasali nini?”

Satana alobaki: “Ezali solo. Omoni, sikawa, ntango ekómi ngàla na yo, wana oyebisaki baoyo nyonso ete yo ondimaka Ye azali mobikisi monene, pe tala bebé na yo alali wana, azali kobunda na liwa. Ye aboyi ata koyoka. Mwasi na yo akufaki na pneumonie ya tuberculose. Olobaki ete Akoki kobikisa bokono ya cancer, pe Ye wana. Sikawa, olobaka ete Azali malamu, pe Azali malamu mingi mpo na bato. Bongo yo?”

¹⁷⁴ Bongo nabandaki koyoka ye. Ezali mabanzo. Namilobelaki: “Ezali solo.”

Alobaki: “Akoki koloba. Asengeli ata koloba Liloba te. Bobele kotala bebé na yo, pe akozala na bomoi.”

Nalobaki: “Ezali solo.”

“Pe kotala makambo nyonso oyo osilá kosálá mpo na Ye, ata bongo, yango nde likambo Asaleli yo.”

¹⁷⁵ Nalobaki: “Ezali solo.” Nabandaki kakanisa. “Ee, ezali nini?” Bomoni? Makambo nyonso ebandaki kobukana, ntango ekomi likambo ya kobanza. Kasi, ntango ekomaki na Likambo yango, Yango esukaki. Etelemakia wana. Nakomaki mpenza pene ya koloba: “Boye nakotika na ngai.”

Kasi ntango ekitaki kino nguya nyonso ya mabanzo ebukanaki, boye ekomaki likambo ya Bomoi yango ya Seko, Mbotama ya sika wana. Ekokaki kozala boni soki Ezalaki te kuna? Ekokaki kozala boni soki Ezalaki na yango te? Tolingaki koyebana te ndenge toyebani lelo oyo. Losambo oyo ekokaki kozala awa boye te, bankoto pe bamilió ya bato na mokili mobimba. Kasi, na ngolu na Nzambe, Ezalaki wana.

¹⁷⁶ Bongo ntango nakanisaki: “Ezali nini? Ata bongo, ngai nazali nani? Ngai nde nani, mpo na kotuna Mokonzi monene mituna? Ngai nde nani, mpo na kotuna mituna na Mokeli oyo apésá ngai mpenza bomoi awa na mokili? Bebe yango nazuaki ye wapi? Nani apesaki ngai ye? Azali ata ya ngai te. Adefisaki ngai ye, mpo na ntango moke.”

Nalobaki: “Satana, longwa mosika na ngai.” Nabelemaki, pe natiaki maboko likolo na bebé yango. Nalobaki: “Nzambe ápambola yo, molingami. Na ntango moke, papa akomema yo, akotia yo na maboko ya mama. Banjelu bakomema molimo na yo. Pe nakokutana na yo na ntongo wana.”

Nalobaki: “Nkolo, Yo opesaki ngai ye. Ozali kozua ye. Ata Obomi ngai, ndenge Yobo alobaki, ata bongo, ngai nalingi Yo pe nandimi Yo. Soki Otindi ngai na lifelo, nakolina Yo, ata bongo. Nakoki kokabwana na yango te.” Ezali mpenza yango.

Soki ezalaki likambo ya mayele, elingaki kosuka wana. Kasi osengeli kozala na boyokani na yo moko. Osengeli kobótama mbala mibale.

¹⁷⁷ Yango wana batei batangwaka mosika, mikumba minene pe makambo. Balobaka: “Lobiko na nzoto uta na Nzambe ezalaka te. Makambo ya ndenge wana ezalaka te.” Bakómá naino na esika ya bule wana te, lokola nalobaki na ntongo. Bayebi likambo na Yango te. Ndenge nini bakoki koloba ete bazali bana na Nzambe, pe bazali koboya Liloba na Nzambe? Ndenge nini okoki kosala yango, koboya Molimo Mosantu mpenza oyo esombaki yo?

¹⁷⁸ Oh, bomikanisela, Yesu Amikitisa, kino kufa, mpo na yo. Azalaki moto ya kobota mindondo te. Ntango babwakelaki Ye nsoi na elongi, Ye abwakelaki bango nsoi te. Ntango babendaki mandefu na Ye, Ye abendaki ya bango te. Ntango babetaki Ye mbata na litama moko, pe mosusu, Ye abetaki bango mbata ata moke te. Abondelaki mpo na bango, Akobaki kokende, na komikitisa. Azalaki ndakisa ya komikitisa.

¹⁷⁹ Atóndaki na kondima. Mpo na nini? Ayebaki ete Liloba na Ye ekokaki kokweya te. Azalaki kobika mpenza na nzela ya Liloba kino Akómaki Liloba.

E Nzambe! Tika ete násembola maboko na ngai mibale epai na Nzambe, liboso na eyanganelo oyo. Tika ete nábika ndenge wana. Tika ete Liloba oyo ékoma mpenza, ngai ná Liloba oyo tózala eloko moko. Tika ete maloba na ngai ézala Liloba oyo; tika ete makanisi ya motema na ngai. Tika ete Ázala kati na motema na ngai, na makanisi na ngai. Kanga mibeko na Ye na likonzi ya lisosoli na ngai. Kanga yango na likonzi ya motema na ngai. Tika ete námonaka se Ye. Ntango mimekano ekoya, tika ete námona Klisto. Soki makambo ezali kobebe, tika ete námona se Ye. Soki nabelemi, pe mongúna ameki kopesa ngai nkanda, tika ete námona Yesu. Alingaki kosala nini?

¹⁸⁰ Azalaki mpenza kati na Liloba, kino Ye ná Liloba bakómaki mpenza eloko moko. Bótala malamu.

¹⁸¹ Azalaki na ntina ya kobota mindondo te. Ayebaki ete Ye ná Liloba bazalaki eloko moko. Ayebaki ete Azalaki Liloba na Nzambe oyo etalisami polele, pe ete na suka, etínda ya Nzambe ekokonza mokili. Ayebaki yango, Liloba na Ye. Azalaki na kondima. Ayebaki esika Atelemaki. Azalaki na ntina ya kowelana te, mpo na koloba: “Tala, okoki koya *awa*.”

¹⁸² Zabolo alobaki: “Sikawa, tala, Okoki kosala bikamwa. Oyebi ete Ozali na kondima monene. Okoki kosala bikamwa. Nakotongela Yo ndako, ya monene mbala mibale koleka oyo ya Oral Roberts. Mpo, bato nyonso... E—eloko se moko Osengeli kosala, lakisa bango. Mibwaka longwa na ndako oyo, kweya na nse, mpo ekomámi, bomoni: ‘Banjelu bakomema Yo, mpo lokolo na Yo étutana na libanga te.’” Bomoni?

Ayebaki ete Azalaki na nguya. Ayebaki ete Akokaki kosala yango. Ayebaki ete ezalaki kati na Ye, kasi Alingaki kosalela yango te soki Nzambe ayebisi Ye te. Bomoni? Alingaki ete ézala Nzambe kati na Ye, ézala Liloba kati na nyonso. Pe Ayebaki yango, ete soki Alobi likambo, ezalaki Liloba na Nzambe; pe ata likolo pe nse ekoleka, mokolo moko, Liloba yango ekolonga.

¹⁸³ Azalaki moto ya kobota mindondo pe ya kotomboka te. Azalaki koloba bobebe Maloba na Nzambe. Liloba moko moko oyo ebimaki na bibebe na Ye ezalaki Liloba lipakolami ya Nzambe.

Ekoki kozala malamu mingi soki tokokaki koloba: “Liloba na ngai ná Liloba na Nzambe ezali eloko moko. Likambo nalobi, Akokisi yango, mpo nasalaka eloko moko te soki Ayebisi ngai liboso te, boye te?” Oh, yango nde ndakisa na bino. Yango nde bomoi oyo elongobani na Nsango-Malamu.

¹⁸⁴ Ezali te banganganzambe wana oyo bayekolá mingi pe batángá mingi, baoyo bazali na lokumu nyonso wana, pe batelemaka mpo na kosala mabondeli ya milai, pe kobebeisa ba-

ndako ya basi oyo bakúfélá mibali, pe balukaka bisika ya liboso na—na losambo, makambo nyonso wana. Bazalaki... Yango nde bomoi elongobani na Nsango-Malamu te.

Kasi Ye alongobanaki na Nsango-Malamu, mingi koleka, kino Nzambe alobaki: “Oyo nde Mwana na Ngai ya bolingo, kati na Ye nde Nasepeli mingi. Bóyoka Ye. Liloba na Ngai ezali Ye. Ye azali Liloba na Ngai. Ye ná Ngai tozali eloko moko.”

¹⁸⁵ Bóyeba yango, bótalela yango sikawa. Ayebaki ete Liloba na Ye, na suka, ekokonza mokili. Ayebaki esika Liloba na Ye eutaki. Ayebaki ete Ekokweya ata moke te, yango wana Alobaki: “Likolo pe nse ekoleka, kasi Liloba na Ngai ekokweya te.” Bomoni? Akokaki koloba bongo. Azalaki Moto oyo Ye ná Liloba na Nzambe bakómaki eloko moko. Alobaki na bango... .

“Osengeli kosala boye na boye.”

¹⁸⁶ Alobaki: “Nani akoki kokweisa Ngai na lisumu? Nani akoki kopámela Ngai?” *Lisumu* ezali “kozanga kondima”. “Soki Ngai, na mosapi ya Nzambe, nazali kobengana milimo mabe, bana na bino bakobengana bango na nini?” Bomoni? Ezalaki yango te, bongo esengelaki kozala eloko mosusu. Bomoni? “Soki Ngai...”

Balobaki: “Ee, biso tobenganaka milimo mabe.”

¹⁸⁷ Alobaki: “Soki Ngai nasali yango na mosapi ya Nzambe, Liloba na Nzambe oyo etatolami, bongo bana na bino bakobengana bango na nini? Bino moko bókata likambo.”

¹⁸⁸ Bato ya eleko na Ye, pe bato batiolaki Ye, batóngaki Ye. Kasi, Ye, bayokisaki Ye nsoni, na lolenge nyonso bakokaki kosala. Balobelaki Ye mabe na ndenge nyonso, kotelemela Ye, kasi Akendeki se liboso.

Sikawa nalingi kositisa na miniti moke, nakoloba boye.

¹⁸⁹ Bato ya eleko oyo bazali bato ya mwa bolema. Bato ya eleko oyo bazali bato ya mwa bolema. Bazali kobanga kozua bilaka ya Nzambe. Bato ya mangomba, ebongiseli ya lingomba, bibongiseli ya mangomba bazali kobanga kozua ngambo ya Makomi na Nzambe mpo na eleko oyo. Bayebi malamu. Bayebi malamu ete makambo na bango ya mikolo oyo pe mateya na bango ya kosepelisa bato, oyo bateyaka, ekolóniga mabé ya eleko oyo te, ndenge moko Samsona akokaki kolóniga yango te na lolenge azalaki na yango. Esengelaki na Nzambe.

Pe botala mwango oyo elakaki yango. Nakolobela yango sima na ntango moke.

¹⁹⁰ Nalingi kosimba liloba yango, sima na miniti moke. Ata bazali komibenga Baklisto, bazali koyamba bindimeli, bindimeli ya bato, ezali kozua esika ya Liloba na Nzambe. Na bongo, bakoki kozua bindimeli, mpo bato nde basali yango. Kasi bazali kobanga kotia kondima na bango likolo na Nzambe oyo bazali kotatola ete balingi Ye. Ezali solo. Bongo bokoloba ete bomoi wana elongobani na Nsango-Malamu? Ekoki kosalema

te, ata bazali bandimi ya mangomba. Kasi yango elongobani na Nsango-Malamu te. Te, ata moke te.

¹⁹¹ Nsango-Malamu! Yesu alobaki: “Bókende na mokili mobimba koteya Nsango-Malamu na bikelamo nyonso. Bilembo oyo bikolanda bandimi.”

Kasi ntango ondimi te ete ekolanda bandimi, ndenge nini okoki kozala na bomoi... Ata ndenge nini, ntango mosusu olobi ata liloba moko ya mabe te, okoki kotosa mibeko zomi nyonso, ezali ata na ntina moko te. Elongobani na yango na Nsango-Malamu te. Bomoni? Ekoki kosalema te.

Banganganzambe wana bazalaki kotosa yango, kasi balongobanaki na yango te. Alobaki: “Bouti na tata na bino, zabolo.” Nani akokaki kolakisa mosapi na moko na bato yango? Litónó moko ya mabe, bazalaki kobomama na mabángá kozanga mawa. Basantu! Kasi Yesu alobaki: “Bouti na tata na bino, zabolo,” ntango Nsango-Malamu ekomelaki bango.

¹⁹² Ata bazali komibenga Baklisto, balingaka kotingama na bindimeli, na bindimeli na bango. Oh! Bindimeli ezali kofandisa pe kokokisa makanisi ya bato ya mikolo oyo. Pe moto oyo alingi kolonga lelo, asengeli kolanda makanisi ya mikolo oyo. Botika náloba yango malamu pe polele. Bomoni? Moto, soki olingi kolonga, osengeli kolanda makanisi ya mikolo oyo. Yango... Bakendeke koloba: “Oh, azali molingami, boye te? Azali moto malamu, boye te? Akoki kotikala wana mpenza na bosembo, pe aumisaka biso koleka miníti zomi na mitano te. Pe mokengeli na biso agángelaka biso ntango nyonso mpo na makambo wana te.”

Nsoni na mokengeli yango. Moto nyonso oyo akotelema na eteyelo pe atali masumu ya eleko oyo, kasi apameli yango te, eloko moko ezali kotambola malamu te na moto yango. Alongobani na Nsango-Malamu te, oyo azali kolobaka ete ateyaka. Ezali solo. Na bongo, ezali bango kosala bongo, bazali komilongisa, na koloba: “Sikawa, botala, losambo na ngai!”

¹⁹³ Mo—moto moko ayaki awa, kala mingi te, moto ya losambo moko monene, pe azalaki kokoma buku mpo na kosukisa. Pe alobaki: “Nazali kokoma likolo na lobiko na nzoto uta na Nzambe.” Alobaki: “Ndeko Branham, tolingaka yo, na ebongiseli na biso.” Moko na bibongiseli ya monene koleka, moko ya minene koleka na ekólo oyo, to na mokili. Pe alobaki: “Tolingaka yo, na ebongiseli yango.” Azalaki mpenza awa na Jefferson Villa. Kasi, alobaki: “Nauti komona likambo yango ya lobiko na nzoto uta na Nzambe.” Alobaki: “Lingomba na biso emoni se libunga moko.” Bomoni? Alobaki: “Ozalaka mingi elongo na ba-Pantekotiste.”

Nalobaki: “Ee, sikawa, oyebi, ezali solo.” Nalobaki: “Ezali ya solo. Oyebi, nalukaka ntango nyonso libaku ya komibenda mosika na bango.” Nalobaki: “Yoka. Nakoya na engumba na bino, sala ete lingomba na bino ébongisa mayangani na ngai.”

“Oh,” alobaki, “bakolinga te.”

Nalobaki: “Yango nde nakanisaki. Yango nde nakanisaki.”

¹⁹⁴ Alobaki: “Omoni, ebongiseli na ngai ekondima yango te.” Ezali mpenza kokima likambo, lokola, “Nauti kobala mwasi,” to “kosomba ngombe mibale.” Ata ozali na ba-diplôme ya doctorat boni, pe ata otombolami ndenge nini na ebongiseli na bino. Lotómo ya lolenge wana elongobani te na Nsango-Malamu oyo ekomami na Buku oyo. Ya solo.

¹⁹⁵ Mondimi nyonso ya lingomba, oyo akozua ngámbo ya ndenge wana, pe azali komibenga Moklisto! Pe kobima libanda pe kobika . . . Pe basi oyo bakataka suki na bango, pe balataka bilamba oyo Biblia epekisi bango kolata. Mibali oyo basalaka makambo ndenge bazali kosala lelo, “na lolenge ya bosantu,” komela masanga pe komela makaya ya minene, kobala mbala na mbala pe kokómá basungi na lingomba, ata pe bakengeli, pe bongo na bongo. Pe bato bapesaka nzela na makambo ya ndenge wana, bomoi ya lolenge wana elongobani na Nsango-Malamu te.

¹⁹⁶ Mwasi oyo azali kotambola, pe azali kozua telephone mpo na kotóngá, pe kobótá mindondo na lingomba, ná makambo ya ndenge wana, bomoi wana elongobani na Nsango-Malamu oyo tozali kotalisa te. Moto nyonso oyo azali kokabola losambo, pe kokotisa kowelana kati na bato, ná makambo ya ndenge wana, alongobani na Nsango-Malamu oyo toteyaka te. Ya solo mpenza. “Bazali na lolenge ya bosantu, bazali koboya nguya na yango,” nguya na Nzambe oyo ebatalaka bino mosika na makambo ya ndenge wana.

¹⁹⁷ Botala, sikawa, basalaka yango te. Bakosala na bango yango te. Bamilongisaka, koloba ete, lingomba na bango endimaka Yango te. Bango . . .

Ee, kasi, Yesu akoloba—koloba na moto moko, na mpokwa oyo, akososola na motema na ye pe koloba: “Nalingi ete ókende koteya litondi ya Nsango-Malamu.”

“Lingomba na biso ekoyamba Yango te, Nkolo. Limbisa ngai, soki Olingi. Nazali na mokumba ya malamu. Na—na—na, Oyebi, nazali mokengeli, moko na mangomba ya minene koleka na engumba oyo, Nkolo. Oh, tokumisaka Nkombo na Yo kuna! Iyo, misie. Tosalaka yango mpenza. Nakoki kosala yango te.” Kokima likambo yango moko, ndenge moko. Na bongo bakoya na bango te na feti ya molimo ya Liloba na Ye oyo elakámá pe etatolámá.

¹⁹⁸ Yesu alobaki te ete: “Esika ebembe ezali, ba-mpóngó bakoyangana wana”? “Ba-mpóngó,” kasi, ba-nzéngó te. Bampóngó! Esika mai ya mbindo ezali, ná e—ná e—ebembe ya nyama, nde ba-nzéngó bakoyangana. Kasi esika Mosuni ya sika, ya peto ezali, ba-mpóngó bakoyangana. Bomoni? Bongo mpenza. Esika Liloba, Bilei ya ba-mpóngó ezali, bakoyangana.

¹⁹⁹ Bongo bakoya na bango te na feti ya molimo, epai babengisami. Bondimaka ete Nzambe abengisaki Amerika, na mibu zomi na mitano oyo eleki, mpo na kolamuka monene, na feti ya molimo? [Losambo balobi: “Amen.”—N.D.E.] Bayaki nde? Te, misie. Te, misie. Bongo, koboya koya, ezali bomoi oyo elongobani na Nsango-Malamu, ata bazali komibenga bongo, boye te?

²⁰⁰ Ntango moto moko ayaki epai na ngai, kala mingi te, afandaki pene na mesa moko, pe alobaki: “Ndeko Branham, nalingi kosémbola loboko na ngambo ya mésa,” azalaki moto na lokumu, “nalingi kopesa yo mbote ya loboko. Nalingaka yo” Nazalaki na losambo moko pe nayokaki ye koteya. Alobaki: “Nalingaka yo. Nandimi ete ozali mosali na Nzambe.”

Nalobaki: “Matondi, dokotolo. Ngai pe nalingaka yo.”

Alobaki: “Nalingi koyebisa yo boni nalingaka yo, lokola ndeko.” Pe alobaki: “Omoni mwasi mokonzi na ngai oyo afandi awa, mwasi na ngai? Obosani ye te?”

Nalobaki: “Nabosani te.”

Alobaki: “Monganga apesaki ye mposo mibale ya bomoi, azalaki na cancer ya misisá. Oyaki na engumba pe obondelaki mpo na ye. Otómbolaki miso, pe omonaki emononeli. Otalaki na sima pe olobaki na ngai: ‘YANGO ELOBI NKOLO, akobikisama.’” Litóno monene ezalaki na mokongo na ye, ezindaki boye, ezalaki lokola eloko moko ya monene mpenza... lokola eteni ya libéle ya mwasi ebendami na kati, na mokongo na ye, kino na mokuwa ya mokongo na ye. Ata litóno na yango ezali te, lelo. Alobaki: “Mwasi mokonzi na ngai ye wana afandi, azali na bomoi lelo.” Alobaki: “Ndenge nini nakoki kozanga kolinga yo, ndenge obondelaki libondeli wana ya kondima? Ndenge nini nakoki kondima yo te ete ozali mo—mosali na Nkolo, ntango oyo omonaki, pe oyebisaki ngai mpenza likambo ekosalema?” Alobaki: “Sikawa nazali na likambo moko mpo na yo, Ndeko Branham.” Alobaki: “Nazali moko na lisanga monene koleka ya ba-Pantekotiste.”

Nalobaki: “Iyo, misie. Nayebi yango.”

Alobaki: “Nasololaki ná bandeko, kala mingi te, pe balobaki na ngai ete nákutana na yo lisusu, pe náyebisa yo ete ezali likambo ya nsoni ndenge omemaki lotómo epesameli yo na Nzambe na etóngya ya bato bazali pembeni na ebale pe zinga zinga ndenge wana.”

Nalobaki: “Ya solo?”

Alobaki: “Iyo.” Alobaki: “Nzambe atindi lotómo yango mpo na kokende na bisika ya motuya, bisika minene, bisika ya lokumu.”

²⁰¹ Namonaki zabolo koloba mbala moko. Namilobelaki: “Iyo. ‘Mibwaka longwa na ngomba oyo, pe lakisa, boyebi, longwa na ndako oyo.’” Bomoni? Bomoni?

Namilobelaki: "Amemáki ye esika ya likolo koleka." Mobange ya mama na ngai azaláká koloba: "Pésa ngombe singa ya molai, akomizinga na yango ye moko."

Nalobaki: "Ezali solo?"

"Iyo." Alobaki: "Ezali nsoni, na makambo ozali kosala?" Alobaki: "Yo ozali nini? Lelo ozali kolia mpenza na mpasi." Pe alobaki: "Tala Oral Roberts ná bamosusu, baoyo bamikotisaki, pe bakendeki kuna ná moko likolo na mokama na lotómo ozali na yango. Tala ndenge bazali kokende."

Nalobaki: "Iyo. Ezali solo." Bomoni?

Pe alobaki: "Etóngá na ngai ekoyamba yo. Tokomema yo kuna, lokola—lokola moko na bandeko na biso. Bango nyonso bakopesa yo loboko símbísí, tokofuta mpepo mpo na yo, pe tokopesa yo lifuti ya nkama mitano na mposo moko, to koleka soki olingi. Pe tokotinda yo na bingumba minene nyonso ya ekólo." Likambo oyo esalemaki mpenza na Phoenix, Arizona, na ngámbo ya mesa. Pe alobaki: "Pe tokofutela yo . . ." Alobaki: "Na sima, tokosala ete bato ya mokili, libanda na mokili, bato ya lokumu, bato minene, ba-nkúmú . . ." Alobaki: "Olobelaka ntango nyonso babólá. Biso tozali na bato ya bozui." Alobaki: "Tika ete bámona loboko na Nkolo. Bongo, nakotika bango kokende ná mwasi na ngai, ná bamosusu, mpo bákoka kotalisa ete makambo oyo olobaka ekokisamaka."

²⁰² Nalobaki: "Iyo, misie. Ekozala malamu mpenza."

Sikawa, bomoni, moto yango, azalaki na diplome ya Droit, Doctorat na Droit, mokomi ya ba-búku, bomoni, molakisi ya literature, mokomi malamu, moto malamu. Bomoni? Ayebaki Makomi te.

Boyebi ete Mwanje oyo asalaki misala ya ndenge wana akendeki na Sodoma te? Atikalaki elongo na etóngá oyo ebengamaki libanda, Abraham.

Ye ayebaki yango te. Natikaki ye kimia, afandaki wana mwa moke. Nalingaki koyeba eloko nini ebombamaki na sima. Nalobaki: "Ee, eloko nini esengeli na ngai kosala?"

Alobaki: "Ee, Ndeko Branham, eloko bobele moko balobaki . . . Tolobelaki yango, makambo mosusu, mwa malakisi mike-mike oyo oteyaka, okoki kotia yango pemberni."

Nalobaki: "Ndakisa, nini, ndeko?"

"Oh," alobaki, "libatisi na yo, oyebi. Oyebi, obatisaka mwa moke lokola ba-unitaire, eloko moko ya ndenge wana." Alobaki: "Makambo mike-mike ya ndenge wana."

Nalobaki: "Oh?" Nakobaki koloba.

Pe alobaki: "Ndangá ya liboso; pe batei ya basi ; pe mwa makambo mike-mike ya ndenge wana."

²⁰³ Nalobaki: “Ah-ha?” Nalobaki: “Oyebi, nazali kokamwa ete mosali na Nzambe moko azali kosénga na mosali na Nzambe mosusu, sima na kokúmisa ngai ndenge osáli, kobenga ngai mosakoli, pe oyebi ete Liloba na Nkolo, to emoniseli ya Liloba, eyaka na mosakoli. Bongo óbaluki, Docteur Pope, (ezali kotalisa bolamu ya mayele na yo te), koloba pe kosenga, yo mosali na Nzambe moko, ozali kosenga na mosali na Nzambe mosusu kotia makanisi na likambo oyo . . . ? . . . ezali na motuya monene mpo na ye koleka bomoi yango moko.” Nalobaki: “Te, misie, Ndeko Pope. Ata ndenge nini, nakosala yango te. Te, misie.”

Ezali nini? Ezali na mbuma ya Bomoi na Seko; kobika to kokufa, ata ozali moto monene to moto monene te.

²⁰⁴ Nalekaki pemberi, mokolo mosusu . . . Ezali te mpo na kozanga limemia epai na bato mibale oyo. Nabwakaki miso kuna, pe foto moko ya monene ezalaki kuna na Tulsa, na Oklahoma; Esika ya sika oyo Oral Roberts akotonga, eteyelo ya likindó mpo na kotángisa batei. Ekosenga misolo (Pe nayebi Demas Shakarian, Ndeko Carl Williams, ná bamosusu oyo bazali na likita ya bayangeli misolo mpo na yango.) milió ntuku mitano ya ba-dollar, ná ndako ya milió misato ya ba-dollar; elenge Pantekotiste, ezali mpenza mingi makambo Nzambe asali mpo na ye.

²⁰⁵ Namilobelaki: “Ngai, ná eteyelo ya likindó? Yambo, natelemelaka yango.”

²⁰⁶ Pe ekomamaki: “Eteyelo monene ya likindó ya Oral Roberts ekotongama awa.” Nakobaki kokende, ezalaki mpenza ndako monene ya mikolo oyo. Pe Oral Roberts ayaki na liyangani na ngai, kati na mwa hema ya ntina te, kuna na Kansas City, na Kansas.

Ekomamaki: “Eteyelo-likindo ya Tommy Osborn ekotongama awa,” oh, tala, ndako ya milió misato to minei ya ba-dollar ekotongama ndenge wana.

Pe kuna, Tommy Osborn, moko na Baklisto ya malamu koleka. Azali mpenza moto, moto oyo atindami na Nzambe mpenza. Atelemaki wana na ngámbo ya balabala; elenge mobali ya motema mokuse, elenge mobali ná elenge mwasi kati na motuka; babelemaki wana, bakitaki. Alobaki: “Ndeko Branham, nazalaki wana pe namonaki moto ya liboma wana koya mbangu. Pe namonaki yo kotia mosapi na elongi na ye, pe koloba: ‘Na Nkombo na Yesu, bimá kati na ye.’ Namonaki ye kokweya na makolo na yo; sima na ye kopesa lisakoli, koloba ete: ‘Na mpokwa oyo, nakokweisa yo na nse kati na liyangani ya bato nkoto motoba na ndambo.’” Pe alobaki: “Namonaki yo kotelema wana, komatisa mongongo ata moke te, pe koloba: ‘Na Nkombo na Nkolo, lokola obeti ntembe na Molimo ya Nzambe, na mpokwa oyo, okokweya na makolo na ngai.’ Alobaki: “Nakolakisa yo na makolo ya nani ngai nakokweya.”

²⁰⁷ Pe nalobaki: “Bimá kati na ye, Satana.” Akweyaki mákalékalé pe afinaki makolo na ngai na nse.

Alobaki: “Nzambe azali Nzambe, Ndeko Branham. Esili.” Alobaki: “Namikangaki na ndako mikolo mibale to misato.” Atiaka mai na monoko te. Akolobelá yango. Ayokaka nsoni mpo na yango te. Alobaki: “Okanisi ete ngai nazali na likabo ya kobikisa babeli?”

²⁰⁸ Nalobaki: “Bósana yango, Tommy. Otindámáki mpo na koteya Nsango-Malamu. Kende koteya Yango. Kende elongo na Ndeko Bosworth kuna.”

²⁰⁹ Natalaki kuna, pe namonaki. Ngai nabandaki liboso na bango mibale.

Namilobelaki: “Tálá Oral Roberts ná masíni nkama mitano, oyo loboko na moto esimbaka ata nkoma na yango te; milió minei ya ba-dollar ya kotinda mikanda, na mobu eleki.” Milió minei; moko likolo na minei ya mabonza nyonso oyo bakongolaki, na Baklisto nyonso na mokili, koleka. Moko likolo na minei ya mbongo ya Baklisto nyonso eyaki mpo na moto moko. Oyo mpenza esika! Nakendeki kuna mpo na komona yango.

²¹⁰ Pe, Sikawa, Oral azali ndeko na ngai. Oh! la la! Nalingaka ye. Azali mpenza moto, moto malamu, pe nalingaka ye. Pe alobaka ntango nyonso bolamu mpo na ngai, ngai pe mpo na ye. Toyokanaka te bobele likolo na—na Makomi.

Pe, Tommy Osborn, malamu koleka pe te. Nalobaka ntango nyonso bolamu mpo na ye. Azali moko na bato ya malamu koleka oyo nakútáná na bango, Tommy Osborn.

“Pe bato yango,” namilobelaki, ntango nakotaki na esika ya mosala na bango pe namonaki biloko bazalaki na yango, “nakanisi ete nakozala na nsoni mpo na koyeisa bango kotala esika na ngai”: bobele masíni moko ya kokomela mikanda, pe tozali koluka kotinda mikanda mosika. Pe ezali nini! Tozali kofanda na sima ya móтуka, na ntango wana. Namilobelaki: “Ekozala ndenge nini?”

Na sima, nabimaki. Nakanisaki: “Ee, ‘Efandelo ya Oral Roberts ekongoma awa.’ ‘Efandelo ya Tommy Osborn ekongama awa.’ Bango mibale balobanaka te.”

Na bongo, nakendeki na ngai. Namilobelaki: “Kasi, bongo ngai?”

²¹¹ Pe Eloko moko elobaki: “Tombola miso.”

²¹² Nakanisaki: “Iyo, Nkolo, tika námibombela biloko ya motuya na Likolo, mpo kuna nde motema na ngai ezali.” Sikawa, nazali koloba bongo te mpo na komiyokela mawa. Nazali koloba yango bobele mpo esalemaki, pe Nzambe ayebi ete ezali ya solo. Bomoni?

²¹³ Biloko na yo ya motuya ezali wapi? Olingi kozala moto monene? Soki ozali bongo, ozali moto mpamba. Osengeli kokómá esika oyo okolina kozala moto monene te. Okolina kozala mosali moke ya komikitisa mpo na Klisto. Yango nde lolenge ya komitia pembeni. Esili.

²¹⁴ Ndeko Boze ná bamosusu bazali kobanda losambo moko na Chicago. Basengelaki mpenza kotika ebongiseli wana lingomba ya Philadelphie. Sikawa bazalaki koluka kozua moto oyo alátaka kazaka *boye*, oyo azali Molakisi ya Bonzambe. Nalobaki: “Bobandi kobima libanda na nzela. Soki bolingi kozua mokengeli malamu mpo na losambo yango, bázua moto moko ya komikitisa oyo akoki kotánga na mpasi nkombo na ye, pe motema na ye ezali kopela móto mpo na Nzambe. Bázua bobele moto wana. Bóluka nde moto ya ndenge wana, moto oyo ayebi makambo nyonso oyo te, moto oyo akokonza pe akokamba na nko te, oyo akokotisa bino na banyongo ya ndenge na ndenge pe na makambo nyonso wana te, kasi akoleisa bino bobele Liloba na Nzambe. Bázua nde moto ya lolenge wana.”

Na bongo, baboyi koya na feti ya molimo. Nasengeli kosilisa. Nalekisi ntango sikawa. Pene na miniti motoba, tokosilisa, soki Nkolo alingi.

²¹⁵ Nayokaka bato mosusu koloba: “Kasi, Ndeko Branham, osengeli kozónga sima mpo na likambo olobaki.” Balobaka: “Bato babeli libómá te. Bato oyo babeli libómá te. Batángá nde mingi.” Na bongo, bazali bato ya mabómá oyo batángá mingi. Ya solo. Iyo. “Babeli libómá te. Batángá nde mingi.”

Na bongo, nalingi kotuna bino motuna. Bomoni? Bososola. Na bongo, nalingi kotuna bino motuna. Bólimbola misala na bango ya lelo, soki babélá libómá te. Bóyebisa ngai eloko nini ezali kotinda bango kosala ndenge bazali kosala, soki babéli libómá te; bomoni, moto nyonso azali kotalela ebongiseli na ye, lokósó. Yesu azalaki bongo te. Azalaki kowela eloko moko te. Bomoni? Azalaki na lokósó te. Azalaki ndakisa na biso.

²¹⁶ Koboma, ekólo, ekólo oyo ekómi na koboma mingi koleka liboso. Likambo yango nini? Ba-nzéngá, bandimi ya mangomba, bazali koboma, mibali bazali kobeta basi na bango ná mabota na bango masasi, pe kotumba bana na bango. Bótala mbóngé ya koboma. Babeli libómá te? Bongo likambo yango ezali nini? Misala na bango ezali nini?

Bikólo ya libómá ya nguya, moko na moko elingi kozua nyonso... bamosusu pe kokómisa yango bendéle moko, ekólo moko, kokómisa yango bendéle na bango pe ekólo na bango. Libómá ya nguya!

²¹⁷ Makambo ya nsoni, ee, mokili ekómi na makambo ya nsoni mingi koleka liboso. Basi bolúmbú na ba-balabala, basi bolúmbú, pe báloba ete babeli libómá te? Bakoki koloba yango te. Bakoki koloba yango ata moke te.

²¹⁸ Boyoka. Bobele moto moko na Biblia nde alongolaki bilamba na ye, ezalaki Limpinga. Abelaki libómá. Ntango Yesu akutanaki na ye pe azongiselaki ye lisosoli, alataki bilamba na ye. Ya solo.

Eloko nini etindaka bino kolongola bilamba? Zabolo. Ezali solo. Bongo bóloba ete babeli libómá te? Kota na motuka awa, támbara na ba-balabala minei kozanga komona mwasi bolúmbú, pe yaka koyebisa ngai. Malamu. Bososola.

²¹⁹ Bongo bóloba ete babeli libómá te? Likambo yango mpenza nini? Bakoki kozala na lisosoli malamu te. Mwasi ya lisosoli malamu akosala yango te; azali na lisosoli malamu koleka. Ayebi ete azali komitalisa polele. Milimo mabe ya bilulela etóndi kuna, mibali ya mbindo, ya bosoto, ya mobulu, ya milangwa, babomi bato, pe nyonso wana. Bokoloba . . .

²²⁰ Ba-mokili bakómi komela masanga ya makasi mingi sikawa. Bazali kobébisa misolo mingi mpo na masanga ya makasi, na Etats-Unis, koleka oyo babimisaka mpo na biloko ya kolia. Nakanisi ezali . . . Nabosani motuya ya nyongo ya masanga na mobu moko, na ekólo oyo, koleka liboso. Pe milangwa esalaka nini? Ememaka bato na ndako ya mabómá.

²²¹ Cancer. Ntango oyo minganga ya mokili mobimba bazali kokoma na ba-zulunále, mpo na koyebisa bato ete: "Milinga ya mituka ezali kopesa cancer." Makaya. Soki batii yango likolo na ba-mpúku, batalisi polele ete epesaka bino cancer ya mimpúlulí. Bato ntuku nsambo likolo na mokama bazali kozua cancer ya mompúlulí na nzela ya komela makaya. Bongo, basi ná mibali bazali kobenda yango pe kofúla yango na bilongi na bino. Soki yango ezali libómá te, libómá ezali nini?

²²² Sikawa, Nsango-Malamu ya Yesu Klisto ekoki koteyama pe kotalisama polele, pe Nzambe ya Likolo, na lolenge na Ye ya Likonzi na Mótó, azali koningisama likolo na bato pe kotalisa ete Yesu Klisto akómi na eteni ya suka ya Boyei na Ye, pe azali kopesa bango elembó ya suka. Kasi bazali koseka Yango pe kотiola Yango, pe bazali komibenga bandimi ya mangomba; bongo bóloba ete babeli libómá te? Bolimbola yango. Ntango na ngai ezali kokoma na suka. Kasi nazali komituna soki babeli libómá te. Na ntembe te. Bazali bato ya mabómá oyo batángá mingi. Ya solo mpenza. Bolimbola ezaleli na bango. Bokoki te.

²²³ Bazali kokata suki na bango, kolata bilamba ya mokili, kotambola bongo na balabala. Pe Biblia ya Nzambe ezali kokebisa pe kopamela yango, epekisi ata mwasi kobondela bongo ná suki bakátá. Pe elobi ete mobali . . . Kasi mwasi asalaka yango. Azali kotalisa, ye moko, liboso ya mobali na ye, ete azali na bomoi mabe, ye moko, pe mobali azali mpenza na makoki ya kolongola ye na libala pe kobengana ye. Ezali mpenza ya solo. Liloba na Nzambe ezali koloba bongo, pe mwasi azali koyoka yango, kasi azali kokoba kokáta suki, pe komibenga Moklisto. Soki yango ezali libómá te, libómá ezali nini? Na bongo, nalingi

ete moto moko ayebisa ngai soki libómá ezali nini. Iyo. Babeli libómá.

²²⁴ Batángá mingi, ba-diplóme, ya université! Tozali kopesa ntango mingi na kelasi ya bana na biso, na—na algèbre pe biologie, koleka ntango topesaka bango mpo na Biblia pe Yesu Klisto. Ata mwana moko te na ekólo oyo azangi koyeba nani David Crockett azali. Ata moko te likolo na misato kati na bango akoki koyebisa bino nani Yesu Klisto azali. Bongo, oyo ezali libómá te? Na ntembe te, ezali yango. Tokoki kokoba, kokoba pe kokoba, lolenge basalaka!

²²⁵ Bomikanisela. Pe mangomba ezali kondima makambo yango, ntango Biblia etelemeli yango. Batei babeli libómá? Bato ya mabómá oyo batángá mingi. Ya solo. Mangomba ezali kondima yango.

²²⁶ Bomikanisela Lota. Azalaki moto ya mayele mingi. Bótala ye, bázela mwa moke sikawa. Te—te...Biso te...

Bólimbisa ngai mpo na kolekisa miníti mibale to misato sikawa. Oyo ezali—oyo ezali likambo ya motuya mingi koleka. Ekokende kino na...Boyaki koyoka ngai mpo na kosála bande oyo.

²²⁷ Tala. Tala. Tótelema mwa moke. Bóbondela mwa moke, na mitema na bino: "Nkolo, sála ete námona yango." Fungólá lisosoli na yo. Tika ete Nzambe ásala yango. Tala...Bozua bobele ekólo oyo, yango moko. Tóloba oyo Nzambe alobaki.

²²⁸ Biblia elobi, ete: "Masumu ya Sodoma ezalaki kotungisa molimo ya boyenggebene ya Lota mokolo na mokolo." Azalaki mpenza na mpiko oyo ekoki te mpo na kotelemela yango. Boye te? [Losambo balobi: "Amen."—N.D.E.] Akokaki kosala yango te, mpo azalaki moyangeli ya engumba. Akokaki te. Kasi Biblia elobi, ete: "Masumu ya—ya bato na Sodoma ezalaki kotungisa molimo na ye." Ayebaki ete ezalaki mabe, kasi azalaki na mpiko ya kosala yango te, ya kotelemela yango.

²²⁹ Sikawa botala. Ba-Lota boni na Amerika, lobi, batángaki Biblia na bango, mpo na kobongissa mateya na bango ya lelo, pe bakutanaki na libatasi ya mai na Nkombo na Yesu Klisto? Bato boni kati na bango bakutanaki na libatasi ya Molimo Mosantu? "Yesu Klisto motíndo moko lobi, lelo, pe libela"? Malako 16, "Bilembo oyo ekolanda baoyo bakondima"? Yoane 14:12, "Ye oyo akondimela Ngai, misala mizali Ngai kosala, ye pe akosala yango"? "Soki boumeli kati na Ngai, pe Liloba na Ngai kati na bino, bósenga oyo bolingi pe ekokokisama"? Ba-Lota boni bamonaki Yango? Kasi, mpo na komilongisa na bango, ya bibongiseli na bango! Yango...Bóluka pe bómona na Biblia.

²³⁰ Bótala mayanganelo na bango ya basi bakátá suki, kasi bayebi ete Biblia etelemeli yango. Bótala ndenje batambolaka na balabala, bandimi ya mangomba na bango moko ndenje batambolaka na balabala, balati ba-kupé, wana bayebi ete

Liloba etelemeli yango. Kasi bazali na mpiko ya kopámela yango te. Kasi, ata bongo, moto yango azali komibenga Moklisto, molimo na ye kati na ye ezali kotelemela yango, kasi azali na mpiko te. Soki yango ezali Sodoma ya mikolo oyo te, ezali wapi?

Nzambe, pesa biso moto moko oyo akopámela yango. Ya solo. Ndenge Yoane Mobatisi alobaki: “Epasola etiami na mosisá ya nzete.” Yango nde tosengeli na yango lelo.

²³¹ Bótala. Bazali Sodoma ya mikolo oyo. Bómikanisela. Bomoni? Mboka mobimba ekómi Sodoma pe Gomora ya mikolo oyo. Lota azali naino kokoba kobika. Te... Azali kobika bongo bisika nyonso, mpo motema sembo na ye ezali koloba na ye, na nzela ya Liloba, ete azali na libunga.

²³² Bótala na Chicago, Chicago ya monene, ntango batei nkama misato wana bafandaki wana. Pe Nkolo ayebisaki ngai na butu yango makambo balingaki kosala. Batielaki ngai motámbo. Ngai, nakendeki kuna. Nakendeki koyebisa Ndeko Carlson. Nalobaki: “Bokosala yango na hotel wana te. Ekosengela na bino kosala yango esika mosusu, pe ekozala ndako ya lángi ya mai na mpondu. Pe batielaki ngai motámbo, boye te, Ndeko Carlson?” Akitisaki motó.

Afandaki wana na esika na ngai ya mosala, eleki mwa mikolo, mpo na ngai kokende na likita ya Chicago. Alobaki: “Nakobosana likambo yango te, Ndeko Branham.”

Pe nalobaki: “Batieli ngai motámbo. Mpo na nini, Ndeko Carlson? Ozali kobanga koyebisa ngai ntina yango, yo ná Tommy Hicks?” Bakitisaki mitó. Nalobaki: “Tommy, mpo na nini okei koloba te?”

Alobaki: “Nakoki kosala yango te.”

Nalobaki: “Nakanisaki oyebisaki ngai ete okosunga ngai.”

²³³ Nalobaki: “Lobi na butu Nkolo ayebisaki ngai. Bokokende kuna lelo, pe bokomona ete bokozua esika wana te. Bokokende esika mosusu. Docteur Mead akofanda na ngámbo *oyo*. Moto moindo wana, mwasi na ye ayembaka, akofanda *awa*, pe bongo na bongo, bisika bango nyonso bakofanda.” Nalobaki: “Ekozala na nganganzambe moko ya Buddha wana.” Pe nalobaki: “Sikawa bóyeba. Batelemeli ngai na yango mpo nateyaka libatisi na mai na Nkombo na Nkolo Yesu Klisto. Batelemelio ngai na yango mpo nateyaka momboto na nyoka; pe natelemelaka ndangá, koloba ete, moto nyonso alobaka minoko na sika azali na Molimo Mosantu, pe nyonso wana.” Nalobaki: “Boya pe bokomona Nzambe.”

²³⁴ Bakomaki kuna, bakendeki kuna, pe ngonga mibale mpenza na sima, to koleka, na ntango moko sima na nzanga yango, babengaki Ndeko Carlson. Pe alobaki: “Moto oyo azuelaki ye yango, pe afutaki ndambo ya mbongo mpo na yango, alobaki: ‘Tokosala yango lisusu te, mpo moyangeli na yango alobaki ete

asilaki kopesa elaka na orchestre moko mpo na mpokwa wana, to na ntongo wana.” Pe bakokaki kozua yango te.

²³⁵ Bongo tokendeki na esika ya Aménagement du Territoire. Pe na ntongo wana ntango tokotaki kuna, pe tozalaki na kati, pe—pe Ndeko Carlson alobaki: “Ezali na likambo moko. Bandeko, bokoki kozanga kozala na boyokani na Ndeko Branham, kasi,” alobaki, “abangaka te koloba makambo ye andimaka.” Alobaki: “Ayebisaki ngai ete makambo oyo ekosalema mpenza ndenge esalemi.” Alobaki: “Sikawa ye oyo. Áloba mpo na ye moko.”

²³⁶ Nazuaki Likomi: “Naboyi kotosa emononeli ya likolo te,” ndenge Polo alobaki. Nalobaki: “Botieli ngai motambo, mpo na libatisi na mai na Nkombo na Yesu Klisto. Bato koleka nkama misato kati na bino bamitalisi lokola Docteur *Songolo*, pe Docteur *Mpakala*.” Nalobaki: “Ngai nasilisá ata eteyelo ya yambo te. Kasi nabeti móndengé na moto nyonso awa ete áyá na Biblia na ye, kotelema awa pemberi na ngai, pe koboya moko na Maloba oyo elobami.”

Bozali na yango na bande awa, soki bolungi koyoka yango. Ezalaki etonga ya bato bafándá mpenza kimia oyo bomoná naino te. Nalobaki: “Likambo yango nini?” Ezali na moto moko awa, na mpokwa, oyo azalaki na liyangani ya ntongo wana? Tombola loboko. Iyo. Ee, ya solo, bótala ndenge batondi.

Nalobaki: “Na bongo, soki bokoki kolobela yango te, boye botika ngai kimia.” Ya solo. Balobaka mingi, ntango bazalaka bango na bango. Kasi kokutana miso na miso mpo na kolobela likambo, ekeseni. Ya solo. Ezali . . . Bato yango babimaki.

²³⁷ Tommy Hicks alobaki: “Nasengeli na ba-bande yango nkama misato, mpo na kotinda yango na batei nyonso nayebi, baoyo bateyaka bonzambe misato.”

Bato yango bazalaki kopesa ngai mbote ya loboko, koloba: “Tokoya na mongombo mpo na kobatisama kuna.”

Bazali wapi? Komilongisa. “Nakoki kosala yango te. Ebongiseli na ngai ekopesa ngai nzela ya kosala yango te. Nauti kobala mwasi. Nauti kosomba mibale ya ngombe, to nde ngombe mibale. Na—nauti kosomba eteni ya mabelé. Nasengeli kokende kotala yango.” Bomoni? Mwa makambo ya ndenge wana, mpo na komilongisa. Boye te? [Losambo balobi: “Amen.”—N.D.E.] Bomoi wana elongobani na Nsango-Malamu? [“Te.”]

Soki Nsango-Malamu nde ezali solo, tóteka nyonso tozali na yango pe tóbika mpo na Yango. Zalá Moklisto. Iyo, misie. Amen. Bótala sikawa, wana tozali kosisila.

²³⁸ Kasi komilongisa na bango ezali bindimeli na bango pe bibongiseli na bango.

Ezali lokola nzete. Nazalaki kotala Ndeko Banks, mokolo mosusu. Nazalaki na—na nzete ya pin, nalónaki yango ntango nakómáká kuna na ebandeli, oh, eleki pene na mibu zomi na

mitano, to koleka. Natikaki mibimbí, bitape na yango kokóla na nzete yango ya pin, pe tozalaki kokoka kokotisa masíni ya kokata na nse na yango te. Kasi matiti ezalaki kuna te, ata bongo. Nakendeki kuna, nazuaki mosumani pe nakataki bitape yango, kino na mosanda *oyo* na nzete yango, na lolenge ete okokaki komema masíni yango na nse na yango. Pe matiti ya kitoko koleka oyo bomóná naino te etondaki na nse na yango sikawa. Ezalaki nini? Momboto ezalaki kuna. Esengelaki kozua pole.

²³⁹ Pe na ntango nyonso oyo ebongiseli, komilongisa na yo, ezali komeka kozipa Momboto oyo oyebi mpenza ete ezali kuna, ozali kosala lokola Lota. Bwaka biloko wana, pe tika Pole ya Nsango-Malamu kongenga likolo na yango, nguya ya Yesu Klisto. Iyo. Soki otiki Pole kongengela yango te, ekozala pe na bomoi te. Mpo, soki Pole engengeli yango, ekobimisa Bomoi.

Yango wana bato balobaka: “Bokendeke na mayangani ya lolenge wana te.” Babangaka ete ndambo ya Pole éngengela moko na bandimi na bango.

²⁴⁰ Bomikansela mwasi oyo azalaki pemberi na libulu ya mai. Azalaki mwasi ya ndumba.

Ezalaki na banganganzambe wana. Bamonaki Yesu koyebisa Natanaele: “Namonaki yo, wana ozalaki na nse na nzete ya mosuku.”

Pe banganganzambe balobaki: “Azali Belezebúla. Azali moto na soloka. Ezali zabolo.”

²⁴¹ Mwasi yango, ntango akómaki kuna, na bomoi na ye ya mbindo, azalaki kobika na mibali motoba. Ntango akómaki kuna na lolenge wana, na lolenge azalaki na yango. Pe Yesu alobaki: “Yélá Ngai mai ya komela.” Lisolo ebandaki. Alobaki: “Kende kozua mobali na yo pe bóya awa.”

Alobaki: “Nazali na mobali te.”

Alobaki: “Olobi solo. Ozalaki na bango mitano, pe oyo ozali kobika na ye, azali mobali na yo te.”

Alobaki: “Namoni ete Ozali mosakoli, Misie. Nayebi ete Masiya nde akosala yango ntango Akoya.”

Yesu alobaki: “Ngai nazali Ye.”

²⁴² Ekataki likambo. Ntango Pole yango engengelaki Momboto oyo ezalaki kati na mwasi ya ndumba wana, mikolo ya bondumba esilaki. Akendeki na balabala, kokumisa Nzambe, koloba: “Boya komona Moto Oyo ayebisi ngai makambo nasáláká. Ye nde Masiya te?” Ezalaki nini? Pole ekómaki kino na momboto oyo ezipamaki na nse na molili ya bondumba. Iyo, misie.

Sikawa tósilisa, na koloba boye. Nayebi te soki natikali na nkasa boni, kasi na bosolo na—nakozua nyonso te. Etikali

pene na zomi, kasi ezali bobele na katikati. Kasi tósilisa, na koloba boye.

²⁴³ Tókokanisa eloko moko, mbala moko, ya bomoi oyo elongobani. Tókokanisa bomoi ya Santu Polo na oyo ya moyangeli elenge mozui. Pole yango moko engengelaki bango mibale. Bango mibale bazuaki mbela yango moko uta na Yesu Klisto. Boye te? [Losambo balobi: "Amen."—N.D.E.] Bango mibale balakisamaki malamu na Makomi. Bango mibale bazalaki bato na líkido. Bomikanisela, Yesu ayebisaki—ayebisaki moyangeli elenge mozui: "Tósá mibeko."

²⁴⁴ Alobaki: "Nasalaka yango, banda na bomwana na ngai."

Ayekolaki mingi. Lokola Santu Polo. Bango mibale bayekolaki Makomi malamu. Kasi, bango mibale bazalaki na Liloba. Moko azuaki Yango uta na boyebi; mosusu azalaki na momboto ya Bomoi kati na ye. Ntango Pole wana engengaki, liboso na Polo, alobaki: "Nkolo, Yo ozali Nani?"

Alobaki: "Ngai Yesu."

"Ngai oyo, boye." Abelemaki.

²⁴⁵ Pole engengelaki bango mibale. Moko atóyaki; mosusu te. Ezali pe bongo lelo: lingomba ya molimo, lingomba ya mokili.

²⁴⁶ Mozui amilongisaki. Akokaki kosala yango te. Azalaki na bozito mingi na baninga mingi koleka ya mokili. Aboyaki kotika kosangana na bango.

Yango nde likambo ya bato mingi lelo. Bozali kokanisa, lokola bozalaka moto ya eyanganelo moko, bokoki kotika bondeko wana te. "Bango nyonso bamelaka masanga pe makambo ya ndenge wana. Basalaka boye." Ezali malamu, landá yango; naboyi eyanganelo yango te, naboyi lingomba yango te. Nazali kolobela nde yo. Bomoni? Iyo. Bomoni? Naboyi yango te. Ezali ndenge moko, motoba pe ndambo ya zomi na mibale. Nauti koyebisa bino ete lingomba ezali bobele eyanganelo, ebongiseli, soki bawangani Liloba na Nzambe.

²⁴⁷ Bótala. Mozui amilongisaki. Sikawa, asundolaki litatoli na ye ata moke te. Tomoni ete mombongo na ye ekendeki liboso. Azalaki na boyebi. Pe akómaki na esika oyo asengelaki kofúluka mingi, kino asengelaki kotonga bibombelo ya sika mpo na kotia biloko na ye na kati. Pe ntango akufaki; pe motei moko atángá mingi, ná kingo ya elamba na ye zonga-zonga, ateyaki na matángá na ye, na ntembe te. Pe na sima, akokaki koloba... Bakitisaki ba-bendéle katikati, pe balobaki: "Ndeko na biso molingani, moyangeli ya engumba oyo, azali sikawa na maboko ya Oyo-na-nguya-nyonso, mpo azalaki mondimi monene ya lingomba. Asalaki boye na boye, pe boye."

Pe Biblia elobaki: "Kati na lifelo, atombolaki miso, wana azalaki na monyoko." Bomoni?

²⁴⁸ Pe bomikanisela, alingaki bobele kozala moyangeli na lífelo. Amonaki Lazalo, na ntolo ya Abraham, pe alobaki: "Tata Abraham, tinda Lazalo awa." Akobaki kobenga ye "tata". Bomoni?

Azuaki boyebi na ye, pe akendeki na lingomba ya bato ya mayele. Ntango Pole eng Engelaki ye, aboyaki Yango.

Soki yango nde lolenge ya lingomba ya lelo oyo te, nayebi yango te. Ata Nzambe angengisi nini liboso na bango, Likonzi na Móto to eloko nini mosusu; bakokoba, ná boyebi na bango, bakoki kolimbola Yango mabe, pe bakokende na etóngya ya bato ya mayele, mpo na molongó ya lokumu.

²⁴⁹ Kasi Polo azalaki pe na molongó ya lokumu, ná boyebi mingi, ayekolaki mingi mpenza na makolo ya Gamaliele, moto ya motema mpenza ya nganganzambe mokonzi, kino akendeki epai na banganganzambe pe azuaki mikanda ya ndingisa mpo na kobwaka bato ya boléma nyonso wana na boloko. Kasi ntango Pole eng Engelaki nzela na ye, pe asosolaki ete Likonzi na Móto yango moko, oyo ekambaki Yisalaele kati na biliki, ezalaki Yesu Klisto, asundolaki makambo nyonso ye ayébáká. Azuaki Bomoi.

²⁵⁰ Bokoki kobenga bomoi ya mozui wana nde bomoi elongobani na Nsango-Malamu oyo ayokaki? Ata azalaki mondimi, okoki kobenga bomoi ya lolenge wana... Elongo na bato ya mayele pe ya biyenga, na butu yango kuna na... ntango moi ezalaki kolala, azalaki komelisa bato masanga, pe ntango mosusu nganganzambe moko asalaki libondeli, na esika yango na mwa likolo. Pe azalaki na biyenga, wana mosengi-biloko moko azalaki wana na nse na ekuke na ye. Pe amelisaki bato masanga, pe alobelaki kondima na ye monene azalaki na yango na Nzambe. Pe liboso ntongo étána, na mokolo elandaki, liboso moi ékoka kobima, akómaki na lifelo. Ezali solo. Botala bato na bino ya mayele mingi.

²⁵¹ Kasi Polo, ntango Pole eng Engelaki ye, tókokanisa bomoi na ye mpo toyeba soki elongobani. Nini esalemaki? Polo, ntango Pole eng Engelaki ye, asundolaki boyebi na ye nyonso, akabwanaki na etóngya ya bato ya mayele mingi, pe atámbolaki na Molimo ya Yesu Klisto. Nkembo na Nzambe! Ná mayele nyonso azalaki na yango, asalelaki ata elobelí ya bwanya koleka te.

Ntango akómaki kati na Bakolinti wana, alobaki: "Nayaki epai na bino na bwanya ya bato ata moke te. Nayaki epai na bino ná elobelí ya bato minene ata moke te, mpo botia kondima na bino na yango. Kasi nayaki epai na bino na komikitisa, na nguya ya lisekwa ya Yesu Klisto, mpo kondima na bino ézala kati na yango." Yango nde bomoi. Bótala yango malamu.

²⁵² Asalelaki mayele na ye ya kelasi ata moke te. Atambolaki elongo na bato ya mayele mingi ata moke te. Atambolaki na Molimo ya Klisto, amikitisisaki, atosaki Liloba na Nzambe,

ntango Ekesanaki mpenza na bindimeli na bango. Kasi Polo amonaki Pole pe atambolaki kati na Yango (boye te?), atikaki Bomoi ya Klisto kotalisa Yesu Klisto na eleko oyo azalaki kobika na yango, mpo bato bákoka komona Molimo na Nzambe kati na ye.

Pe bato na komikitisa bandimaki yango, mingi mpenza, kino bakómaki ata na mposa ya komema bilamba. Bazalaki kozua yango wana emamaki nzoto na ye. Pe bandimaki yango, mingi mpenza, ete azalaki mpenza etaliseli ya Yesu Klisto, kino, eloko nyonso ye azalaki kosimba, bandimaki ete epambolami. Iyo. Azalaki moto ya ndenge nini, apesaki bomoi na ye, bozui na ye, pe nyonso azalaki na yango! Koyekola na ye; abosanaki nyonso, mpo na kokita pe kotambola na balabala elongo na balóbi mbisi, basengi-biloko pe bato mpamba, mpo na kotika ba-pôle na ye kotalisa bolingo ya Yesu Klisto.

Alobaki: "Babetaki ngai fimbo na mokongo, mbala ntuku minei na libwa; bótungisa ngai te." Alobaki lisusu: "Nazali komema na nzoto na ngai bilembo ya Yesu Klisto." Moto yango azalaki mpenza na lolenge ya mpasi, alobaki: "Nazali komema na nzoto na ngai bilembo ya Yesu Klisto." Bokeseni ezalaki mpenza kati na moto monene ya lokumu oyo ná banganganzambe oyo bazalaki zonga-zonga na ye.

²⁵³ Pe ntango azalaki na Roma, moto moko te azalaki pembeni na ye. Pe bazalaki kobongisa nzete, mpo na kokata motó na ye likolo na yango, kuna. Ezali kuna nde esika mwasi yango alobaki yango. Oh! la la! Alobaki: "Kuna ezali kozela ngai motole moko, oyo Nkolo, Mosambisi Sembo akopesa ngai Mokolo wana; bobele ngai moko te, kasi pe baoyo nyonso balingaka komonana na Ye." Oyo wana nde bomoi oyo elongobani na Nsango-Malamu, to, mwana.

²⁵⁴ Azuaki ngámbo ya Klisto. Atikaki Nsango-Malamu komitalisa na nzela na ye. Liboso ya kosala yango, akendeki koyekola Nsango-Malamu. Akendeki na Arabia pe aumelaki wana mibu misato, mpo na koyekola Kondimana na Kala. Pe atalisaki, na nzela ya Kondimana na Kala, ete Ye azalaki Yesu Klisto. Pe atikaki Yango komitalisa na nzela na ye, epai na bato ya komikitisa. Ete, ye, ntango... Alobaki: "Nayebi ndenge batondisaka libumu, pe nayebi ndenge bayokaka nzala pe mposa."

Moto oyo atángaki mingi lokola ye, pe moto ya mayele mingi lokola ye, atelemaki pembeni na... ná mayele mingi longwa na Gamaliele, moko na balakisi ya minene koleka ya eleko wana, pe atelemaki loboko simbisi ná nganganganzambe. Ndeko, akokaki kozala na ba-milio ya ba-dollar pe ba-ndako ndenge na ndenge. Ezali solo. Kasi alobaki: "Ngai..."

²⁵⁵ Azalaki bobele na kazaka moko. Pe Demasi amonaki moto oyo azalaki na lotómo ya ndenge wana! Timoté ya Mibale,

mokapo ya 3, alobaki: "Demasi asundolaki ngai, ná bato mosusu nyonso, mpo balingaki ekeke oyo." Alobaki: "Ntango okoya, memela ngai kazaka oyo natikaki kuna. Malili ebandi kokóma makasi." Moto oyo azalaki na lotomo ya ndenge wana, akokaki kozala bobele na kazaka moko? Nkembo na Nzambe!

²⁵⁶ Nakanisi lisusu Santu Martin, ntango azalaki koluka kozua ngámbo ya Nsango-Malamu, pe nyonso wana, liboso na ye kobongola motema. Na—na buku ya Liboso na Nicé, to likita ya Nicé, *Batata ya Nicé*, na histoire. Mokolo moko, azalaki koleka kuna na ekuke. Autaki na Tours, na France. Pe bato bazalaki... Mobange moko mosengi alalaki wana, pene na kufa, azalaki na bilamba te. Pe bato bazalaki koleka na pembeni, bato oyo bakokaki kopesa ye bilamba, kasi basalaki yango te. Bazalaki koleka ye na pembeni pe bazalaki kotala mobange yango te. Pe Santu Martin atelemaki wana pe atalaki ye. Balobaki ete ye...

²⁵⁷ Sodá nyonso azalaki na—azalaki na moto oyo azalaki kopangusa sapato na ye. Kasi ye azalaki kopangusa sapato ya basali na ye.

Alongolaki kazaka na ye, azuaki mbeli pe apasolaki yango, na katikati, na biteni mibale, na mopanga na ye. Azipaki mobange mosengi wana na yango, alobaki: "Biso mibale tokoki kozala na bomoi."

Azongaki na ndako pe akendeki kolala. Alalaki kuna, azalaki kakanisa ndenge mobange yango azalaki kolela. Mbala moko, Eloko moko elamusaki ye. Atalaki. Amonaki Yesu Klisto kotelema na eteni ya ndako na ye, azipami na mwa eteni ya elamba yango moko, oyo azipaki mosengi wana na yango. Alobaki: "Ntango nyonso bosalelaki yango moko na bato oyo baleki mike oyo, bosalelaki yango Ngai." Yango nde bomoi oyo elongobani na Nsango-Malamu. Boyebi pe ndenge atiaki elembo na bomoi na ye, boye te?

²⁵⁸ Botala Polycarpe, azuaki ngámbo ya libatisi na Nkombo na Yesu, atelemelaki lingomba Katoliko ya Roma. Pe batumbaki ye likolo na nkoni; babukaki esika ya kosukola pe batumbaki ye. Botala Irené, ná bamosusu, baoyo banyokwamaki mpo na likambo oyo. Yango nde bomoi oyo elongobani.

²⁵⁹ Botala likambo Polo alobaki na Buku ya Baebele, mokapo ya 11. Alobaki: "Bakatamaki na mosumani biteni mibale; bazalaki koyengayenga, balati mposo ya mpate pe mposo ya ntaba, bazalaki na biliki, pe bazalaki kokélela pe bongo na bongo; bomoi ya mokili oyo elongobani te." Ezali mpenza yango. Bomoi oyo wana nde elongobani na Nsango-Malamu. Ndenge nini oyo ya ngai ná ya yo ekozala Mokolo ya Kosambisama, ná bato ya ndenge wana?

²⁶⁰ Botala sikawa Polo. Tokokoba na nse. Azuaki ngámbo ya Nsango-Malamu, atikaki Yesu kotiola kati na ye. Ata ndenge nini, ata nini, ata moto nani akanisi nini mpo na yango. Esika,

nganganzambe mokonzi, ee, akendeki pe bakataki ye motó, mpo na Yango. Azalaki etaliseli oyo elongobani ya Nsango-Malamu. Atikaki... Botala kuna. Ata bato bakanisaki nini, atikaki ete bitima ya Bomoi na Seko étiola na nzela na ye, kino alobaki: "Nakondima kolakelama mabe na Klisto, mpo na bandeko na ngai."

Sikawa boyebi likambo bosengeli kosala ntango bozui Bomoi na Seko? Yango nde motuna na bino. Yango nde eyano na bino. Bokozua ngámbo ya bato ya mayele mingi; to, bokozua ngámbo *Oyo*, soki bozali mpenza na Bomoi na Seko. Yango nde ekosalema.

²⁶¹ Yango nde esalemaki. Polo, abelemaki mpo na kolakelama mabe na Klisto, mpo bato na ye bákoka... Bakufi miso, bayíngá oyo baboyaki koyoka Nsango-Malamu na ye!

Nakanisi, nazali na nsoni na ngai moko. Etikalaki moke násundola bango, mpo baboyaki koyokela ngai. Namoni ete nasengeli koyambola. Pe násilá koyambola. Bomoni?

²⁶² Botala. Ata bato mosusu bakanisaki nini, bomoi ya lolenge oyo nde elongobani na Nsango-Malamu.

Sikawa nalingi kositisa.

²⁶³ Mozui, lokola bato mingi kati na biso lelo, abwakaki pe aboyaki Liloba ya Bomoi, pe akómaki mondimi ya lingombá; pe atalisaki bomoi oyo etalisami polele na Biblia, ete elongobanaki te na Nsango-Malamu, oyo asengelaki koyamba. Boye te? [Losambo balobi: "Amen."—N.D.E.] Ndenge nini Nsango-Malamu ekokaki kongengisa pole ya molili ndenge wana, kowangana nguya na Nzambe?

²⁶⁴ Sikawa, nzela bobele moko ya kobika bomoi elongobani, ezali kotika Klisto pe Liloba na Ye (ete, Azali Liloba) Komitalisa na malamu be kati na yo kino Nzambe akotatola oyo Alobaki kati na Liloba. Mpo ete, Klisto akufaki mpo Akoka komitalisa Ye moko liboso na Nzambe, Mbeka. Pe Ezongaki na lolenge ya Molimo Mosantu, mpo na komitalisa Ye moko na nzela ya bato na Ye, mpo na kokoba mosala na Ye; Azali komitalisa na nzela na bino, mpo na kokokisa Liloba na Ye ya elaka na mikolo mizali koya.

Lokola Yoane Mobatisi ayokaki, ntango ayokaki Klisto koya. Pe Klisto akotaki na mai. Pe Yoane alobaki: "Tala Mwana Mpate ya Nzambe."

Moto mosusu te amonaki Yango. Kasi ye amonaki Yango, Pole oyo eutaki na Likolo, lokola ebenga. Pe Mongongo elobaki: "Oyo azali Mwana na Ngai ya bolingo, Nasepeli kofanda kati na Ye." Amonaki Yango koya.

Pe Yesu akotaki na mai, Emanuele, liboso na mo—motei oyo asengelaki kozala na makambo makasi. Akotaki na mai, liboso na bato, pe Alobaki: "Nalingi kobatisama na yo."

²⁶⁵ Yoane alobaki: “Nkolo, ngai nde nasengeli kobatisama na Yo. Mpo na nini Oyei epai na ngai?” Miso na bango mibale ekutanaki, mosakoli ná Nzambe na ye. Amen. Bokoki... Ngai... Nalingaki kosepela kozala wana pe kotála yango malamu, boye te? Komona miso ezindá ya Yoane, na eyóngi, efungwamaki pe ekutanaki na miso ezindá ya Yesu, na eyóngi; bazalaki bandeko, kati na nzoto.

²⁶⁶ Yesu alobaki: “Yoane, tika yango esalema bongo sikawa, mpo ebongi na biso kosala bongo. Tozali Nsango ya eleko oyo. Ebongi na biso kokokisa boyengebene nyonso.”

²⁶⁷ Yoane akanisaki: “Iyo, Azali Mbeka. Mbeka esengeli kosukolama liboso Étalismama.” Na sima alobaki: “Yaka.” Pe abatisaki Ye. Amen. Na elobelí mosusu: “Ebongi na biso kokokisa boyengebene nyonso.”

Yesu, ayebaki ete moto wana azalaki moto ya solosolo, alobaki: “Moto ata moko te, oyo abótámá na mwasi, azali lokola ye. Azali koleka mosakoli; bokoki koyamba yango, azali koleka mosakoli.” Pe Yesu, atalaki na motema na ye, pe ayebaki yango. Ndeko na Ye moko akutanaki na Ye kuna, miso na miso.

²⁶⁸ Yoane alobaki: “Nkolo, ngai nde nasengeli kobatisama na Yo. Kasi mpo na nini Oyei epai na ngai?”

²⁶⁹ Alobaki: “Tika ete ésalema bongo, Yoane. Kasi, mikanisela, ebongi na biso kokokisa nyonso Nzambe alakaki. Pe Ngai nazali Mbeka. Nasengeli kosukolama liboso ya kotalisama.” Oh! la la!

²⁷⁰ Pe, lelo, ntango Pole ya mpokwa ezali kongenga, ntango moto moko te, oyo azali na lisosoli, akoki kozanga koloba; moyekoli nyonso ya Biblia, oyo asili koluka-luka na Biblia, ayebi ete oyo ezali ntango ya suka. Na bongo, ebongi na biso kokweya longwa na bitutú minene oyo, to kobima na makambo oyo, pe kokota na boyengebene ya Yesu Klisto na ntango oyo ya suka, mpo na kozua Elembó ya Nzambe liboso zabolo ápesa biso elembo na nyama. Oh! la la! Iyo.

²⁷¹ Bondela Nzambe mpo ete Pole ya ntango oyo épela kati na yo, pe ózala mosali ya botosi mpo na Nzambe. Na sima tika ete mbuma ya Molimo ézala ntango nyonso na bomoi na yo. Pe yango nde bomoi oyo elongobani na Nsango-Malamu.

²⁷² Botika ngai koloba boye, mpo na kositisa. Nzela bobele moko, nzela bobele moko oyo ókoki kobika bomoi elongobani na Nsango-Malamu, ezali kotika Nsango-Malamu Yango moko, eteni moko moko ya Nsango-Malamu, kokota kati na yo pe kotalisa bilaka na Ye, kokokisa yango. Tika Nzambe kobika kati na yo, mpo na kokokisa bilaka ya ntango oyo.

Bobele ndenge Yoane, ndenge Yesu alobaki na Yoane: “Tika ete ésalema bongo, Yoane. Ya solo. Kasi tozali batindami ya eleko oyo, pe tosengeli kokokisa boyengebene mobimba.”

Pe soki tozali Baklisto ya eleko oyo, tóyamba Yesu Klisto na mitema na biso. Pe Azali Liloba. Koboya Yango ata moke te. Loba: "Ezali Solo." Pe tia Yango na motema na yo, tala mbuma ya Molimo likolo na yo, pe kokisa bilaka nyonso oyo Apesaki kati na Biblia. Nzambe alingi kokokisa Liloba na Ye, pe Azali na maboko mosusu te bobele ya ngai ná ya yo. Azali na miso mosusu te bobele ya ngai ná ya yo. Azali na lolémo mosusu te bobele ya ngai ná ya yo. "Ngai nazali Mobimbi. Bino bozali bitape." Bitape nde ebotaka mbuma. Mobímbi epesaka mpiko na bitape. Yango nde bomoi oyo elongobani.

²⁷³ Libondeli na ngai ezali ete, mpo na balandi na nzela ya radio to na...na balandi na nzela ya bande, pe baoyo bazali awa. Tika ete Nzambe ya ngolu nyonso, ya Lola, ángengisa Molimo Mosantu epambolami na Ye likolo na biso nyonso, ete, kobanda na mpokwa oyo, kobanda awa, tókoka kobika bomoi oyo Nzambe akoloba: "Nasepeli mingi. Bokota na bisengo ya Seko oyo ebongisámá mpo na bino longwa ebandeli ya mokili." Tika ete Nzambe ya Lola átinda mapamboli na Ye likolo na bino nyonso.

²⁷⁴ Nabondeli ete Nzambe ápambola bino basi, na mpokwa oyo, baoyo bozali na suki mikuse, kino bómona, bótangwa mosika na kobendama ya mikolo oyo, pe bósosola ete Biblia elobi ete bosengeli kosala yango te. Pe soki okweisami mpo na kolataka bilamba ya nsoni, tika Nzambe ya Lola ásopa ngolu na Ye na motema na yo, mpo ósala yango lisusu ata moke te, mpo ókweisama lisusu te na likambo ya ndenge wana. Tika Molimo Mosantu éfungolela yo yango pe étalisa yo. Tika ete bino, baoyo bozangi kobatisama na Molimo Mosantu...

²⁷⁵ Tika ete bino mibali baoyo bozali na basi na bino, pe botíkí bango kokómá bakonzi na ndako mpo na kokamba bino, tika ete Nzambe ya Lola ápesa bino ngolu ya kotelema ngwi mpo na kozongisa basi yango na lisosoli malamu, iyo, pe kososola ete ezali esika na bino kati na Klisto. Mokonzi te, kasi ozali motó ya ndako. Bomikanisela, mwasi azalaki ata na bozalisi ya liboso te. Azali bobele ekelamu oyo euti na yo, apesameli yo na Nzambe, mpo na kosunga yo, kosukolela yo bilamba, kolámbela yo bilei, pe bongo na bongo. Azali mokonzi-na-nko na yo te.

²⁷⁶ Bino basi ya Amerika oyo botambolaka ná nsói bopakolaka na elongi, pe botomboli zolo likolo (soki mbula ebeti, ekoki kozindisa yo), na sima bokanisi ete bozali lokola mokonzi-na-nko. Ozali yango, mpo na mobali-lokola-mwasi, kasi mpo na mwana na Nzambe ya solo te. Ya solo.

²⁷⁷ Tika ete Nzambe ápesa bino mibali ngolu, lokola bana na Nzambe, ya kosalisa boléma ya lolenge wana. Ya solo. Tika ete Ápesa bino ngolu, ya kobwaka makaya wana, kotika koyoka maseki ya mbindo wana, boléma nyonso wana. Tózala

bana mibali ya Nzambe, mpo tókoka kotambola na bomoi oyo elongobani na Nsango-Malamu.

Pe ezali yo kotambola na balabala, bato báloba: "Soki Baklisto bazalaka, moko ye wana. Moko ye wana oyo Nzambe Amitalisaka na nzela na ye, pe moto yango azali mpenza Moklisto, soki Baklisto bazalaka. Bokoki kakanisa ete mwasi yango akómá mabe. Azali mwasi ya solosolo." Yango mpenza.

²⁷⁸ Zala Moklisto ya lokumu, mpo tozali bapaya awa. Oyo ezali Mboka na biso te. Mboka na biso ezali na Likolo. Tozali bana mibali pe bana basi ya Mokonzi, ya Mokonzi *mpenza*. Tika ete bo-...tika ete bomoi na biso ézala bo—bomoi ya lokumu. Tika ete to-...tobika wana bomoi oyo ekopesa lokumu na eloko tolobaka ete tozali, Moklisto. Pe soki okoki kobika bomoi ya lolenge wana te, tika na yo komibenga Moklisto, mpo ozali bobele kopesa nsoni na Likambo yango.

²⁷⁹ Natóndi bino, baoyo bofandi awa, na mpokwa ya molunge boye. Natii motema ete ata moko na bino te akobunga, Mokolo wana. Na—na—natii motema ete bino ná ngai, elongo, tokozua ngolu liboso na Nzambe, ete nakozala na makoki ya kozua ntango nyonso ngámbo mpo na oyo ezali Solo, mpo na kozokisa bino mokolo moko te, kasi mpo na kozongisa ata moke te likófi. Bomoni? Soki nasali yango, nakozala papa ya malamu te, soki natiki bana na ngai kosala bisalela. Nakosembola bango. Bolingo nyonso esalaka bongo. Bolingo esembolaka. Namikaniseli ndenje okomelaki ngai mokanda wana, Pat. Nazali naino na yango. Bolingo esembolaka. Biblia nde elobi bongo. Pe soki likambo ezali malamu te, yango wana Nzambe asembolaka biso. Alingi biso.

²⁸⁰ Tika ete, kobanda lelo, tóbika bomoi oyo elongobani, ya bopolu pe boboto. Kolandela te, balobaka: "Ee, Nzambe ápambolama, nayebi azali na Yango. Alobaki minoko na sika. Abinaki na Molimo." Ezali mabe te. Kasi soki azali na mbuma ya Molimo te, Molimo azali wana te. Azali bobele komekola lolenge moko ya kongilima, to eloko mosusu, mpo Molimo Mosantu akoki bobele kobika bomoi ya mbuma ya Molimo. Yango lolenge bobele moko Akoki kosala.

²⁸¹ Nzambe ápambola bino. Tógumba mitó, mwa moke.

Tika ete... Nzambe, oyo asopaki Pole na Ye na ntango oyo ya suka, Oyo ezali awa liboso na ngai, ya Biblia na Ye; pe elilingi ya Banje oyo, Pole ya kokamwa oyo na lolenge ya piramíde, oyo ata bato ya science bayebi te ndenje Ekómaki awa. Bakoki kolimbola Yango te. Kasi, Tata, tozongisi matondi. Yo oyebisaki biso, ebele na ba-sanza liboso ékokisama, pe totondi Yo.

²⁸² Tika ete libota, oyo ebengami na Nkombo na Yo, bátika masumu, na mpokwa oyo, Nkolo, kozanga kondima. Tika, ndenje... Nasengelaki koloba makasi boye mpo na kopamela bandeko na biso ya basi, ezali te mpo nalingi bango te,

Nkolo, kasi naboyi komona zabolo kokanga bango kino mokolo bakokufa, moko na mikolo oyo, pe na sima báluka kokutana na Yo na lolenge wana, sima na koyoka Solo ya Nzambe, boye. Tika ete bámiyoka ete basengeli bango moko kokende koluka-luka na Makomi, mpo na koyeba soki ezali ya solo. Na sima bábuka mabólongo, na bosembo, pe báloba: “Nzambe, yango ezali Solo?” Na bongo yango nde ekozala na motuya, Nkolo, soki bakoki kozala sembo mpo na yango, mpo Liloba na Yo ezali Solo.

²⁸³ Bato bafandi. Mingi kati na bango, ntango mosusu, bazalaki na makambo oyo esalaki bango mpasi. Kasi Molimo ya Nzambe alobelí bango, bafandi kimia pe bayoki. Ntango ezali koleka. Ntango ekómi mosika na mpokwa oyo, pe ekómi pe mosika na ntango tozali kobika na yango. Moi ezali kolala. Mokili ezali kokóma malili. Nzambe, etikali moke molili ekokota, na sima Nkolo Akoya komema Lingomba na Ye. Totondi Yo mingi mpo na yango, Nkolo!

²⁸⁴ Tobondeli sikawa ete Ópambola bato nyonso bazali Liboso na Nzambe. Bato nyonso oyo bakoyoka bande oyo, Nkolo, na mokili mobimba, tika ete bátika bindimeli pe biloko wana, báya kosalela Nzambe na bomoi, báya kobóm̄ba bozui kati na Yango, básala ndenge mwasi-mokonzi ya Súdi asalaki. Ayaki, asalaki mobembo ya sanza misato mpo na kokóma esika moto moko azalaki kotalisa Yesu Klisto, to Nzambe na Lola; Salomó. Yesu alobaki: “Autaki na suka ya mokili, mpo na koyoka bwanya ya Salomó, kasi tala, oyo aleki Salomó azali awa.” Pe toyebi ete “oyo aleki Salomó” azali awa, Molimo Mosantu ya nkembo Ye moko azali awa, azali kosala na nzela ya bato. Totondi Yo mingi mpo na yango, Tata. Nasengi mapamboli sikawa.

²⁸⁵ Pambola mokengeli na biso molingami, Ndeko Neville. Nkolo, ntango na—ntango natalaka ye pe nakansaka misala na ye ya bolingo, motema na ngai etondaka na nsai. Nalingi ye. Komona ye ndenge atalaka mwasi na ye pe bana na ye, na—nabondeli, Nzambe, ete Ópesa ye makasi. Pesa ye mpiko. Pambola ye na mibu mingi, mingi lisusu ya mosala, elanga monene ya mbuma oyo tozali na yango.

²⁸⁶ Pambola bandeko batei nyonso oyo bazali awa na mpokwa oyo. Mingi kati na bango bazali bapaya bauti bisika mosusu. Nabondeli ete Ózala na bango kuna, Junie ná Ndeko Ruddell, ná bato ya motuya oyo bazali ba-losambo elongo na losambo oyo, baoyo batelemei pe basimbi Pole ya Nsango-Malamu na bisika ndenge na ndenge na bingumba ya zinga-nzinga, mpo na Pole yango moko, bazali kobunda mpo na Yango. Matondi mpo na bato yango, Nkolo. Pesa bango mpiko. Pe pesa bango ngolu ya kotelema ngwi liboso ya mimekano pe makambo ekoya na mokili mpo na komeka Baklisto nyonso.

²⁸⁷ Bikisa babeli pe bato na bolозi, Nkolo. Zala na biso na mposo ekoya sikawa. Pesa biso mpiko. Tika ete mateya oyo ya

ndambo-ndambo, ya eteyelo ya lomingo ya lelo, étika mitema na bango ata moke te. Tika ete bákanisa yango, butú pe moi. Kokisa mapamboli oyo, Tata. Na Nkombo na Yesu Klisto, nasengi bongo. Amen.

²⁸⁸ Bolingi Ye? [Losambo balobi: “Amen.”—N.D.E.] Bondimi Yango? [“Amen.”] Toyemba lisusu loyembo na biso ya malamu: “Nalingi Ye, nalingi Ye,” wana tosangani elongo. Ndeko mwasi Ungren azali wapi? Azali awa, moko na bango, to ndeko mwasi oyo autaki kobeta piano, moko na bandeko basi awa? Nazali komona ye te. Iyo, ye oyo, madame oyo. Malamu.

²⁸⁹ Nalingaki, na mpokwa ya lelo, na limemya nyonso, kasi namoni Ndeko mobali Ungren te. Nalingaki ete áyembela ngai, na mpokwa oyo, *Ozali Monene Mingi Mpenza!* Nabanzi ndeko yango azongi na ndako. Bomoni? Nayokaki loyembo yango na ntongo ya lelo, pe nasepelaki na yango mingi mpenza. Oh! la la! Oh! la la! Ekobaki kobeta mpenza na motema na ngai. Pe na—na—nalingaki koyoka ye koyemba *Ozali Monene Mingi Mpenza!*

²⁹⁰ Sikawa tóyemba *Nalingi Ye*, bato nyonso, elongo. Bokanga bobele miso. Pe tótalela Ye sikawa, bolobá: “Nkolo, soki ezali na moko na misala na nzoto kati na ngai, bimisa yango, sikawa. Bimisa yango.” Pe yo, kuna, yo oyo ozali koyoka bande oyo, ntango okoyoka loyembo oyo, yemba elongo na biso, bobele na kiti esika ofandi.

Soki eloko moko ezali, soki Liloba ekweisi yo, soki ondimi te ete Ezali Liloba, luká-luká na Makomi, mpo óyeba soki Ezali solo. Ebongi na yo kosala yango. Ezali likambo ya Bomoi to kufa.

Na bongo wana tozali koyemba loyembo oyo, soki misala ya nzoto ezali na bomoi na yo, okoki kotombola loboko, na kiti na yo. Yebisa bana pe mwasi na yo ete bátombola maboko, balingami na yo baoyo bazali pembeni na yo. Yemba *Nalingi Ye*, pe pesa Ye bomoi na yo. Loba: “Petola ngai, Nkolo, na mabe nyonso.”

Wana tozali koyemba sikawa, totelema.

Nalingi Ye, na . . .

Nkolo Yesu, nabondeli ete Óbikisa bato, baoyo bakolata bilamba oyo. Napamboli yango, na Nkombo na Yesu Klisto. Amen.

Pe Asombi lobiko na ngai
Na Ekulusu.

²⁹¹ Sikawa, kati na lipamboli monene oyo! Koba kobeta yango, ndeko mwasi. Bokanga bobele miso pe bokanisa, mwa moke sikawa. Tobondela, kati na mitema: “Nkolo Yesu, tala ngai malamu. Nalingi Yo mpenza? Olobaki: ‘Soki bolingi Ngai, bokotosa malako na Ngai. Soki bolingi Ngai, bokotosa Liloba na Ngai.’” Bongo, na motema na yo, lobá: “Nkolo, sálá ete nátosa Liloba na Yo. Sálá ete nábomba Yango na motema na ngai, mpo

násála lisusu masumu kotelemela Yo te, ete, názanga kondima likambo oyo Osilá koloba.”

²⁹² Sikawa wana tozali koyemba *Nalingi Ye*, tópesana mbote ya loboko ná bato oyo bafandi pembeni na biso. Sembola bobele loboko, loba: “Nzambe ápambola yo, ndeko mobali, to ndeko mwasi.” Na kimia nyonso mpenza.

“Na . . .” Nzambe ápambola yo, ndeko mobali. “Na . . .” Nzambe ápambola yo, ndeko na ngai ya mwasi. Nzambe ápambola yo, ndeko mwasi. Nzambe ápambola yo. Nzambe ápambola yo, ndeko mwasi. “Pe Asom- . . .” Nzambe ápambola yo, ndeko na ngai ya mwasi. Nzambe ápambola yo. Nzambe ápambola yo. Nzambe ápambola yo. “. . . -kulusu.”

²⁹³ Sikawa totombola maboko epai na Ye.

Na—nalingi Ye

Mpo . . .

Ozali na likambo mosusu, olingi kosala? Nalingi ete ósilisa.

. . . ngai

Pe Asombi lobiko na ngai

Na Ekulusu.

²⁹⁴ Bolingi Ye? [Losambo balobi: “Amen.”—N.D.E.] Azali malamu mingi, boye te? [“Amen.”] Nakobondela mpo na moko na moko na bino, bana. Ekosala ngai bolamu nini kotelema awa pe koloba makambo oyo soki ngai, na motema na ngai, nakanisaki te ete ekosunga bino? Sikawa, nalembi mingi mpenza. Natelemi awa na mpasi. Makolo na ngai ezali kosala mpasi. Makolo na ngai ezali kati na sapato pe etokí kuna na kati, pe nyonso wana, kino makolo na ngai esali mpasi. Pe nalembi mingi! Nazali lisusu mwana moke te. Pe nasilá koteya ngonga misato to minei, pe kobondela mpo na babeli, pe kokoba butu pe moi. Nalingaki kotelema awa, kosala yango, mpo na nini?

Boyebi, na mibu ntuku misato oyo, soki ezalaki mpo na lokumu, nakimaki yango. Boyebi ete nazuaka mbongo te. Boyebi yango. Nasilá yango te. Nasilá koyebisa bino likambo na Nkombo na Nkolo kozanga yango kokokisama? Boyebi ezali ya solo.

Nalingi bino. Ezali bolingo na Nzambe oyo ezali na motema na ngai mpo na moko na moko na bino. Elingaki kozala malamu soki nakokaki . . . Elingaki kozala malamu soki nakokaki kotelema liboso na Nzambe, pe koloba: “Nzambe, tika—tika—tika ete násunga bango. Tika—tika ete násala *boye*.” Nakoki kosala yango te. Moto na moto asengeli kotelema ye moko. Bomoni?

²⁹⁵ Na—na—nandimi ete biso nyonso tokomata, moko na mikolo oyo. Pe soki esalemi ete tólala liboso na ntango yango, ete nalongolami kati na bino, bomikanisela, nakokutana na bino Kuna. Nayebi ete Ezali kuna. Bobele mamono oyo eyebisaki

bino makambo nyonso, ebongi be, ekokisamaki mpenza ndenge Alobaki. Moto ata moko te awa, na mibu nyonso oyo, akoki koloba ete nasilá koyebisa bino ete likambo moko ekosalema bongo ésalema te. Mokili mobimba eyebi yango. Bomóná yango naino na eteyelo te, eyebisaka bato nyonso Solo mpenza. Bomoni? Ezalaka ntango nyonso bongo. Nzambe yango moko apesaki ngai nzela ya komona na ngámbo mosusu ya ntango. Namonaki basi pe mibali wana kosimba ngai na mapeka pe koyamba ngai, bazalaki koloba: "Oh, Ndeko Branham."

²⁹⁶ Na—nakokaka kofanda te. Na bongo, soki nalembe, nakobaka, ata bongo. Mokongo esalaka ngai mpasi. Pe ngai, mikolo nyonso... Na—na—nakómi na mibu ntuku mitano na minei. Boyebi, mpasi ebakisamaka mokolo na mokolo.

Libondeli na ngai ezalaka: "Nzambe, batela ngai mobimba. Batela ngai mobimba, mpo náteya Liloba, názua ngambo ya Solo oyo, kino ete nakomona mwana na ngai, Joseph, kokómá mokóló, pe kotondisama na Molimo Mosantu; nákoka kozua Biblia ya kala oyo elembá, kotia Yango na loboko na ye, pe koloba: 'Mwana na ngai, memá Yango kino suka ya bomoi na yo. Komeka kokakola Yango te.'"

²⁹⁷ Nazalaki kakanisa ntango mosusu ete Billy akoteya Nsango-Malamu. Nzambe abéngá ye mokolo moko te.

Kasi nandimi ete Joseph, ata azali mwana moke mingi, nandimi ete Nzambe abengaki ye. Yango wana bana mike bakokaka koyokana na ye te, azali mokambi. Pe na—na—nayebi ete Nzambe abengaki ye. Nalingi kolakisa ye nzela ya Liloba, nzela ya Liloba ya Nkolo, mpo ásundola Liloba yango te. Nalingi kosala yango ngai moko, soki Nzambe alingi. Pe ntango nakokómá mobange pe nakofanda na sima, nákoka komona ye kuna, atelemi na eteyelo, koloba: "Nsango-Malamu moko oyo papa na ngai azuaki ngámbo na Yango. Afandi kuna, na mpokwa oyo, anuní pe alembi. Kasi nalingi kozua esika na ye pe kokitana ye, nakotelema wana."

²⁹⁸ Bongo nakotombola miso na likolo, pe nakoloba: "Nkolo, tika moombo na Yo ákende na kimia." Yango nde nalingi komona, na mposa makasi. Liboso ntango yango ékoka...

²⁹⁹ Bongo ekozala boni soki nasekwí na ekeke mosusu? Ekokoka te. Nasengeli kosekwa na ekeke oyo. Nasengeli kotelema elongo na bino. Bozali baoyo nasengeli kozua ngámbo na bino, pe kozongisa monoko liboso na Nzambe, mpo na Nsango-Malamu oyo nateyaki. Bokanisi ete nakotelema awa mpo na koluka kobalola-balola bino, mpo na kobimisa bino na Eloko nakanisi ete ezali malamu? Nalingi koléndisa bino kokende kosala Yango. Kasi nayebi ete, soki ezali mabe, nalingi kobimisa bino na yango, mpo na kokotisa bino na makambo ya malamu. Solo mpenza, uta na motema na ngai, Nzambe azali kotatola mpo na ngai, nalingi

bino, bino nyonso, na bolingo mpenza ya Boklisto ya Bonzambe. Nzambe ápambola bino. Bobondela mpo na ngai.

³⁰⁰ Nayebi te soki mikolo na ngai ya sima ekozala boni, kasi nayebi Nani asimbi mikolo na ngai ya sima, na bongo nazali na kimia.

³⁰¹ Nazongisi eteyelo oyo na moto oyo natielaka motema mobimba, lokola mosali ya Yesu Klisto, mokengeli na biso, Ndeko Neville.

BOMOI NA YO ELONGOBANI NA NSANGO-MALAMU? LIN63-0630E
(Is Your Life Worthy Of The Gospel?)

Liteya oyo ya Ndeko William Marrion Branham, eteyamaki liboso na Ngelesa na lomingo na mpokwa, mokolo mwa 30, sanza ya motoba, na mobu 1963, na Branham Tabernacle, na Jeffersonville, Indiana, U.S.A., ekamatamaki uta na bande pe ekomamaki na mobimba na yango na Ngelesa. Ndimbola oyo ya Lingala ekomami pe ekabolami na Voice Of God Recordings.

LINGALA

©2016 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Liye bisi ya makoki ya mokolo-eloko

Makoki nyonso ekopesama na ndingisa. Búku oyo, ekoki kozala imprimé na masíni ya ndako mpo na yo moko to kokabama, ofelé, lokola esalelo mpo na kopalanganisa Nsango Malamu ya Yesu Klisto. Búku oyo ekoki kotekama te, koyíkanisama te, kotiama na site internet te, kobombama mpo na kolukaluka te, kolimbolama na nkota mosusu te, to kosalela yango mpo na kosenga misolo te, kozanga ndingisa ekomami mpenza na Voice Of God Recordings®.

Soki olingi koyeba makambo mosusu to kozua bisalelo mosusu, komélá:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org